TANRIÇANIN ŞARKISI

DEVI GITA

YÜCE TANRIÇANIN RUHSAL ÖĞÜDÜ

Tanrıçanın Şarkısı
Devi Gita: Yüce Tanrıçanın Ruhsal Öğüdü

Çeviren ve Giriş Yazısı:
C. Mackenzie Brown

Türkçe çeviriye notlar[1]: Çeviride bütünlüğün ve metin akışının sağlanması için az sayıda kimi ayet numaralarının sıralamaları değişmiştir. Bu nedenle referans verileceği zaman doğru numaralandırma için orijinal kaynağa danışılması önerilir.

Devi Gita tarihsel olarak orta çağ Hinduizminin bir ürünü olup, büyük olasılıkla MS 13 ile 16. yüzyıllar arasında kaleme alınmıştır. Metin bağımsız bir eser değildir, Devi Bhagavata Purana içinde yer alan bölümlerden biridir ve bu Purana da yine geç dönem bir derlemedir. Bu nedenle Devi Gita'nın kendisi yazıya dökülüş olarak görece yeni bir döneme aittir. Ancak metnin sunduğu öğreti ve tanrıça anlayışı, yalnızca bu geç kompozisyon dönemine indirgenemez. Devi Gita'nın teolojik yapısı, Hindistan'daki çok daha eski ana tanrıça geleneklerinin, yerel halk inançlarının, erken Şakta öğretilerinin ve çeşitli Tantrik katmanların uzun yüzyıllar boyunca gelişerek olgunlaştığını göstermektedir. Bu kökler Vedik dönemin öncesine kadar uzanır ve MÖ 1. binyılda şekillenmeye başlayan Tantrik, proto Tantrik ve bölgesel Tanrıça kültlerinin birleşmesiyle güçlü bir zemin oluşturur. Bu birikimin yazılı kanon haline gelmesi ise Puranik çağda, özellikle Devi Mahatmya gibi daha erken metinlerle başlar ve orta çağda tam bir Şakta teolojisine dönüşür. Dolayısıyla Devi Gita her ne kadar geç bir tarihte yazılmış olsa da içindeki düşünceler, semboller ve Tanrıça tasavvuru, Hindistan'ın çok eski dişil ilke ve ana tanrıça kültlerinin sürekliliğini taşıyan derin bir tarihsel arka plana yaslanır.

Metin Üzerine Bir Not
Burada sunulan çeviri, önceki çalışmam olan *The Devi Gita; The Song of the Goddess: A Translation, Annotation, and Commentary* (State University of New York Press, 1998) adlı eserde yer alan çeviriyle esasen aynıdır. Daha büyük açıklık ve tutarlılık sağlamak için bazı kelimeler veya ifadeler değiştirilmiş, ayrıca metinde çevrilmemiş halde bırakılan Sanskritçe terimlerin sayısı azaltılmıştır. Sanskritçe terimlerin ve özel adların aktarımında kullanılan diyakritik işaretler kullanılmamıştır.

Bu baskıda dört temel değişiklik yapılmıştır. Birincisi, çeviri burada yorum ve açıklamalarla bölümlere ayrılmaksızın tek bir kesintisiz metin olarak biçimlendirilmiştir.
İkincisi, tüm açıklama notları kaldırılmış ve geniş yorum bölümleri büyük ölçüde azaltılarak burada girişte yer alan metnin özetinde bir araya getirilmiştir.
Üçüncüsü, Devi Gita'nın tarihsel ve edebî arka planına ilişkin özgün giriş denemesi önemli ölçüde kısaltılmış ve gözden geçirilmiştir.
Dördüncüsü ise, açıklayıcı yardımcıların azaltılmasını telafi etmek amacıyla temel terim ve kavramların bir sözlüğü eklenmiştir.

Diğer değişiklikler arasında "Dokuz Ayette Öz Devi Gita"nın (Devi Gita'nın temel öğretilerini ve en güçlü mantrik dizelerini temsil eden modern bir dokuz ayet seçkisi)

[1] Paganizm Türkiye

kaldırılması ile Devi Gita'nın çağdaş kullanımlarına dair son sözün çıkarılması yer alır. Ayrıca Tanrıçanın sıfat ve adlarının ayet dizinini veren ek ve Devanagari karakterli Sanskritçe metin de kaldırılmıştır. Çeviri üzerine özgün not, burada önemli ölçüde kısaltılmış biçimiyle Çevirmenin Notu olarak bulunmaktadır. Kaynakça da yalnızca birkaç seçilmiş esere indirgenmiştir.

Tüm değişiklikler, uzman olmayan okurlar için Hindistan'ın tanrıça geleneklerine ait bu önemli fakat nispeten ihmal edilmiş metnin daha erişilebilir ve okuması kolay bir İngilizce versiyonunu sunmak amacıyla yapılmıştır. Metnin ima yoluyla aktaran, açıklanmamış mitolojik göndermeler içeren, teknik bir söz dağarcığı barındıran ve altında yatan felsefi ve teolojik kabullere sahip yapısı dikkate alındığında, konuya yabancı olan bir okurun kendisini doğrudan metnin içine atması zorlayıcı olabilir. Giriş ve sözlük, Devi Gita'nın tarihsel, dinsel ve kültürel arka planına ilişkin bir kavrayış, ayrıca temel terim ve düşüncelerin anlaşılması için bir temel sunarak başlangıç seviyesindeki öğrencinin metinle daha derin bir ilişki kurmasını kolaylaştırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Giriş

Büyük Tanrıça ve Onun Şarkısı

Devi Gita, yani *Tanrıçanın Şarkısı*, evreni yaratan, dolduran ve koruyan, son derece güçlü, her şeyi bilen ve bütünüyle şefkatli ilahi bir dişil varlığın görkemli bir tasvirini sunar. O, evrendeki tüm gücü, yani *Shakti*yi, elinde bulunduran *Maha-Devi*, Büyük Tanrıçadır. Fakat güç Tanrıçanın yalnızca bir niteliği değildir, Tanrıça başlı başına gücün, yani Shakti'nin kendisidir. *Üstün Shakti'nin ibadet edenleri* anlamına gelen Şakta'lara göre o, Dünya'nın uğurlu Annesidir, çocuklarının iyiliği için daima kaygılanan bir varlıktır. Kali ve Durga gibi öfkeli Hindu tanrıçalarından farklı olarak, *Devi Gita'nın* Dünya Annesi güzel ve iyicildir, her ne kadar onun bazı daha küçük tezahürleri korkutucu biçimler alabilse de. Ve Parvati ile Lakshmi gibi diğer hayırsever tanrıçalardan farklı olarak hiçbir erkek eşe bağlı değildir. Hiçbirine tabi değildir, o herkesin Shakti'sidir.

Bu görkemli vizyon, Büyük Tanrıçanın, özel müridi olan Dağların Kralı Himalaya'ya, tanrılardan oluşan bir meclisin ortasında verdiği ruhsal öğütlerde ilan edilir. Tanrılar, göksel krallıklarını yeni kaybettikleri demon Taraka'dan dünyasal talihlerini geri kazanmak için Tanrıçaya sığınırken, Himalaya, en yüce adanmışlığın örneği olarak, içgörüyü bizzat kendisi için arar. Tanrıçaya, onun gerçek doğası ve dünyayla ilişkisi hakkında sorular yöneltir, ayrıca insan varoluşunun nihai amacına, yani doğrudan Tanrıça ile birleşmeye nasıl ulaşılacağını da sorar. Dünya Annesi, tüm çocuklarının dileklerini yerine getirmek için istekli olduğundan, tanrıların çıkarlarına dayanan dileklerini de, Dağ Kralının daha mistik özlemlerini de dinler. Geleneksel Hindu terimleriyle hem dünyevi hazları hem de nihai özgürleşmeyi, yani *bhukti* ve *mukti*yi sağlar. Kendisine bağlı bir kalple gelen hiç kimseyi geri çevirmez.

Tanrıçanın Himalaya'ya ve tanrılara verdiği vahiyler yalnızca kozmoloji ve yoganın çeşitli disiplinleri üzerine öğretileri değil, aynı zamanda kendi ilahi biçimlerinin lütufkar görünümlerini, yani *darshan*ı da içerir. Tanrıça önce tanrılara ve Himalaya'ya, sınırsız varlık, saf bilinç ve sonsuz mutluluğun doğasıyla mutlak olan, yani Brahman'ı temsil eden kör edici bir ışık parıltısı olarak görünür. Sonsuz ruhun bu parlak tezahürü, tanrılar da dahil olmak

üzere ölümlü varlıkların kavrayışının ötesinde olduğu için, Tanrıça kısa süre sonra ışıklı kürenin içinden evrenin yöneticisi olan, dört kollu, güzeller güzeli ve iyicil *Bhuvaneshvari* şeklinde ortaya çıkar. Dört eli bir kement ve bir çekiç tutar, aynı zamanda iyicilliğini ve güvence verişini gösteren jestler yapar, böylece kullarını korumaya ve onlara hem dünyevi hem de ruhsal armağanlar vermeye hazır oluşunu simgeler. Üçüncü gözü, onun bilgelik ve çocuklarının iyiliği için sürekli tetikte oluşuna işaret eder. Bhuvaneshvari'nin görünümü, merhametli Dünya Annesinin nasıl olması gerektiğine dair beklentileri tam anlamıyla karşılar ve onun aniden belirmesi, müritlerinin karmaşık zihinlerini yatıştırır.

Devi Gita'nın ilerleyen bölümlerinde, Tanrıça evrenle olan özsel birliğini açıklarken, daha korkunç, daha eril bir biçimini sergiler, maddi alemin çeşitli bölgelerinden ve unsurlarından oluşan, dünyayı yutan Kozmik Beden, yani *Viraj* olarak görünür. Bu korkunç tezahür, onun besleyici Dünya Annesi rolüyle bağdaştırılması daha zor bir görüntüdür, bu nedenle tanrılar bayılır. Yine de Viraj, evren döngüsünün tüm aşamaları üzerinde Tanrıçanın mutlak egemenliğini vurgular, zira kozmosun yok oluşu bile Tanrıçanın isteğine bağlıdır. Bhuvaneshvari ile Viraj'ın, Tanrıçanın androjini doğasına işaret eden bu iki ilahi tecellisi, onun ruhsal öğretilerini çarpıcı bir biçimde pekiştirir.

Devi Gita'nın Tarihsel, Dinsel ve Edebi Arka Planı

Hindistan'da da Batı'da da *Bhagavad Gita* (Tanrı Krishna'nın Şarkısı) kadar iyi bilinmese de, *Devi Gita*, nihai gerçekliği esas olarak ilahi ve iyicil bir anne figürü üzerinden gören bazı Hindular için en yüksek kutsal metin işlevi görür, diğer tüm metinleri tamamlayan ve bütünleyen bir konumdadır. Nitekim Tanrıça, *Devi Gita* içinde sık sık *Bhagavad Gita*dan, ayrıca Upanişadlar ve Puranalar gibi diğer Hindu kutsal yazılarından alıntılar yapar, ancak tüm bu pasajların nihai olarak kendisini mutlak olana işaret ettiğini belirterek bunu yapar. Dolayısıyla Tanrıça, *Bhagavad Gita*nın öğretilerini reddetmez, aksine onları yeni bir bakış açısında özümler. Bu durum örneğin Tanrıçanın avatar misyonunu ilan ettiği bölümde açıkça görülür, sözleri *Bhagavad Gita*da Krishna'nın sözlerine benzerdir (4.7). Tanrıça şöyle der: "Ne zaman doğruluk zayıflasa, ey Dağ, ve ne zaman doğruluk dışı yükselse, o zaman çeşitli kılıklara bürünürüm" (9.22cd–9.23ab). Bu çeşitli kılıklar, onun evrene ve topluma düzeni yeniden kurmak için dünyaya inişinde aldığı çeşitli biçimlerdir. Sözlerinde ima edilen düşünce, Krishna'nın kendisinin bile bu kılıklardan yalnızca biri olduğudur. Benzer şekilde *Devi Gita*daki Viraj tasviri, *Bhagavad Gita*daki Krishna'nın kozmik formuyla ve *Bhagavata Purana*daki Vishnu'nun formuyla bir sentez oluşturur.

Bhagavad Gita gibi *Devi Gita* da, her ne kadar bağımsız bir metin olarak sıkça dolaşımda olsa da, aslında çok daha uzun bir eserin parçasıdır. *Bhagavad Gita*, uzun Mahabharata destanının konusu olan Bharata kabileleri arasındaki büyük savaşın eşiğinde Krishna'nın isteksiz savaşçı Arjuna'ya verdiği öğüttür. *Devi Gita*nın 507 dizesi ise yaklaşık 18000 dizelik *Devi-Bhagavata Purana*nın yedinci kitabının son on bölümünü, yani 31–40. bölümleri oluşturur. *Purana* kelimesi eski hikaye anlamına gelir ve Şakta geleneğinin başlıca metni olan *Devi-Bhagavata Purana*, başka birçok olayın yanı sıra Tanrıçanın dünyayı yaratışından demonik karşıtlarıyla yaptığı savaşlara kadar eski eylemlerini ve kahramanlıklarını anlatır.

Devi Gita, Mahabharata'nın efsanevi yazarı bilge Vyasa ile Kral Janamejaya arasındaki süregelen bir konuşmanın parçasıdır, bu sohbet Shiva'nın karısı Sati'nin intiharının hikayesinin anlatılmasının ardından devam eder. Vyasa bu hikayeyi bitirirken Sati'nin Dağların Kralı Himalaya'nın zirvesinde yeniden doğuşundan kısaca söz eder. Bu gönderme, Janamejaya'nın Tanrıçanın yeniden ortaya çıkışı hakkında soru sormasına vesile olur ve Vyasa'nın da *Devi Gita*daki bilge öğütleri aktarması için bir fırsat yaratır.

*Bhagavad Gita*nın dramatik bir savaşın olay örgüsüyle olan organik bağlarından yoksun olsa da, *Devi Gita*, tanrılar ile demonların çatışması temasına kendisini yerleştirir, bu tema *Devi-Bhagavata Purana*da sıkça rastlanan bir öykü motifidir. Tanrıçanın ortaya çıkışının görünürdeki nedeni, demon Taraka tarafından yenilgiye uğratılmış tanrıları teselli etmek ve onları hak ettikleri göksel alemlerine geri yerleştirmektir. Ancak Taraka'nın öldürülmesi, çerçeve hikayesinin son bölümünde yalnızca yarım dizeyle sınırlıdır. *Devi Gita*nın gerçek odağı, herhangi bir kozmik ya da toplumsal krizden bağımsız olarak, onun adanmışlık, felsefi ve ruhsal öğretileridir.

*Devi Gita*nın aşina olduğu belirli felsefi düşünceler ve edebi eserler göz önünde bulundurulduğunda, bu metni miladi on üçüncü yüzyıldan daha erken tarihlendirmek zordur ve on altıncı yüzyıla kadar geç bir tarihte bile yazılmış olabilir. Ortak çağın başlarına yakın bir dönemde yazılmış olan *Bhagavad Gita* ile *Devi Gita* arasında geçen on iki ile on beş yüzyıl arasında, Hindu geleneği içinde üç büyük dinsel ve felsefi gelişme yaşanmış ve farklı ruhsal idealler ile öğretiler sıkı bir biçimde birbirine eklemlenmiştir, *Devi Gita* da bu birikimin içinde yer alır.

Bunlardan ilki, büyük erkek tanrılar Vishnu, Krishna ya da Shiva yerine önemli tanrıça figürlerine odaklanan adanmışlık hareketlerinin gelişmesiydi, bu gelişme Büyük Tanrıça fikrinde doruğa ulaştı. Bu hareket, genel olarak Şaktizm adıyla bilinir, ortak çağın altıncı yüzyılı civarında *Devi Mahatmya* (Tanrıçanın Yüceltilmesi) adlı Sanskritçe eser etrafında billurlaşmıştır. Bu metin, tüm tanrıçaların bir tek Büyük Tanrıçanın tezahürleri, yönleri ya da enerjileri olduğunu, Büyük Tanrıçanın tüm erkek tanrıları aştığını ilan eder, ki bu fikirler *Devi Gita* için merkezi öneme sahiptir.

*Devi Mahatmya*dan sonraki yüzyıllarda Şakta şair ilahiyatçılar, tüm gitaların orijinal modeli olan *Bhagavad Gita*ya öykünerek Tanrıçaya adanmış şiirler veya gitalar yazmakla meşguldüler. Kurma ve Mahabhagavata Puranalarında ortaya çıkan Şakta gitaları, *Devi Mahatmya*da bulunan yüceltme temalarını genişletti, fakat aynı zamanda Tanrıçanın rolünü yalnızca demon öldürücülüğün ötesine taşıyarak onu metafizik ve ruhsal hakikatlerin öğretmeni olarak geliştirdi. Tanrıçanın karakteri daha karmaşık ve ayrıntılı hale gelir, *Devi Mahatmya*da görülen iyicil ve korkunç kutuplar daha sofistike felsefi yorumlarla donatılır. Bu süreçte bu erken dönem Şakta gitaları, Tanrıçanın en yüce, anikonik formu olan saf bilinç biçiminin ve diğer ikonik biçimlerinin tezahürü için bir model sağlar. Ayrıca Tanrıçanın ortaya çıkışı için mitsel bağlam sunarlar, yani Himalaya Dağının kızı olarak Gauri veya Parvati'nin doğuşunu.

Devi Gita birçok sevilen temasını bu daha erken Şakta gitalarından açıkça ödünç alır. Ancak *Devi Gita*, Devi'nin en yüce ikonik formu olarak Tantrik Tanrıça Bhuvaneshvari'yi tanıtarak

onun tüm erkek tanrılar üzerindeki mutlak üstünlüğünü doğrular, bu üstünlük, Devi'nin geleneksel ve oldukça ikincil konumlu Shiva eşi Gauri veya Parvati ile yakın ilişkilendirildiğinde bir ölçüde sorgulanır.

İkinci büyük gelişme, sekizinci veya dokuzuncu yüzyıllarda büyük filozof ve öğretmen Shankara tarafından açıklanan advaita vedanta adlı ikiciliksiz okulun ortaya çıkışıydı. Vedanta okullarının tümünün ortak noktası, Upanişadları ruhsal hakikatin en yetkin vahyi olarak kabul etmeleridir. En yüce bilgelik olan Veda'nın öz hakikatlerini açığa çıkardığı düşünülen Upanişadların kendilerine de Vedanta, yani Veda'nın Sonu denir, hem kutsal Veda külliyatının son bölümünü oluşturmaları hem de bilginin amacını açığa vurmaları nedeniyle.

Shankara'nın Advaitası, Upanişadları nihai gerçekliğin yani Brahman'ın mutlak birliğini öğretiyor olarak yorumlar, tüm ikilik, yani acı çekme alanı, Brahman'ın Maya denen gizemli gücü tarafından üretilen bir tür yanılsamadır. Sonsuz ruh olan Brahman, en yüce Öz Benlik yani Atman ile özdeştir, tüm bireysel benlikler veya ruhlar yani jiva'lar ise cehalet tarafından meydana getirilen başka tür bir yanılgıdır, Maya'nın makrokozmik gücünün mikrokozmik karşılığıdır. Maya, alacakaranlıkta kısmen görülen bir ipte hayali bir yılan görünümü belirmesine benzer bir yansıma süreciyle çokluk dünyasının görünmesini sağladığı gibi, cehalet de en yüce Tek Benliğin üzerine benlikçilik, fail oluş gibi kavramları bindirerek bireysel varoluş hissini üretir. Ruh ancak bilgi yoluyla cehaletin perdesini delip fiziksel bedeni ve maddi dünyayı onların sıkıntılarıyla birlikte aşabilir ve kendi temel özdeşliğini, yani Benlik ve Brahman ile birliğini gerçekleştirebilir.

Shankara'nın kendisi kozmos teorilerine veya özellikle yaratılış düşüncelerine kendi başlarına ilgi duymazdı, çünkü tezahür etmiş bütün evren zaten bir yanılgıdır. Yine de dünyanın yanılsamalı doğasını anlamak özgürlüğün anahtarı olduğundan, kozmolojik kavramlar Advaita öğretilerinde kayda değer bir rol oynar. Advaita'nın genel yaratılış modellerinden biri, Samkhya felsefesinin kategori ve evrim kavramlarını kullanır, bunlar saf Ruh yani purusha ve bilinçsiz Doğa yani prakriti fikrini içerir. Doğadan, maddi alemi oluşturan çeşitli ince ve kaba unsurlar evrilir, buna akıl, zihin ve benlikçilik gibi zihinsel yetiler dahildir, bunlar kendi başlarına bilinçsiz olsalar da Ruhun ışığını yansıttıkları için bilinçli görünürler. Advaita, Ruhu Brahman ile, evrilmiş dünyayı ise Maya yani illüzyon alanı ile özdeşleştirerek ikiciliksiz bakışı korur. Bir başka Advaita yaratılış modeli, mutlak olanın ikici olmayan, değişmez doğasını daha kolay gösteren yansıma modelidir; bu modele göre dünya, dünyanın efendisi olan rab ve bireysel ruhlar, Maya ve cehalet aynalarında mutlağın yalnızca yansımalarıdır, böylece Brahman'ın aşkın birliğine aslında dokunulmamış olur.

Devi Gita, Tanrıçayı Brahman ile özdeşleştirmesinde ve yaşamın nihai amacını Tanrıçanın saf bilincine yeniden birleşme olarak tasavvur edişinde bu ikiciliksiz görüşün çoğunu özümler. Bu görüşleri geliştirirken *Devi Gita*nın yazarı, Advaita filozofu Sureshvara'dan (dokuzuncu yüzyıl) ve Vidyaranya'nın *Panchadashi*si (on üçüncü yüzyıl) ile Sadananda'nın *Vedantasara*sı (on beşinci yüzyıl) gibi geç dönem Advaita felsefe derlemelerinden birçok fikir ve ifade ödünç almıştır.

Bununla birlikte *Devi Gita* içinde Advaita'nın kozmik karşıtı, yanılsamacı vurgusuyla Şaktizmin daha dünya olumlayan duruşu arasında bir miktar gerilim vardır. Şaktizmde Tanrıça

sadece evrenin yaratıcı gücü olan Maya'yı kullanmaz, bir anlamda Maya'nın kendisidir. Bu nedenle Maya, kimi zaman Tanrıçadan ayrı olduğu söylenmekle birlikte, aynı zamanda ondan ayrılmaz olduğu da ifade edilir. Buna göre Maya'nın Şaktizmdeki yaratıcı rolü çoğunlukla olumlu bir yansıtıcı güç olarak görülür, yalnızca örtücü bir kozmik yanılgı olarak değil.

Maya'nın ve maddi dünyanın bu daha olumlu değerlendirilmesi, *Devi Gita*nın yüce kosmotanrıcı vizyonunda yansır, özellikle Tanrıçanın "Işık Saçan" Viraj olarak kozmik formunun muhteşem vahyinde görüldüğü gibi. Bu görüş, Tanrıça ve bilge Vyasa tarafından alıntılanan Upanişadların birçok panteist, ya da daha doğru bir ifadeyle panenteist pasajıyla uyumludur. Upanişadların panenteizmi, yani "Tanrı her şeydedir" anlayışı ile *Devi Gita*nın kosmotanrıcılığı, yani "Tanrıça kozmastır" anlayışı, maddi evrenin mutlak tarafından doldurulduğunu kabul eder, ancak mutlağın maddi evrene indirgenebileceğini ima etmez. Dolayısıyla Tanrıça evrenin kendisidir, bu yüzden evren kutsallaştırılmıştır, fakat o bunun ötesinde bir şeydir, saf ve ebedi bilinçtir.

*Devi Gita*nın kosmotanrıcı yönleri bizi üçüncü büyük dinsel ve felsefi gelişmeye taşır: Tantra adıyla bilinen bir dizi hareketin ortaya çıkışı. Bu hareketler, Shankara'dan birkaç yüzyıl önce başlamış olup, *Devi Gita*nın kosmotanrıcılığına benzer biçimde maddi dünyanın olumlu ruhsal önemini kabul eden, ikici olmayan, ritüelleşmiş bir evren anlayışını temsil eder. Tantra, evrenin tüm düzeylerinde, fiziksel, sözsel, zihinsel, duygusal ve ruhsal düzlemlerde iç içe geçmiş güçlerin bulunduğu bir dünya görüşüne ve böyle bir dünya görüşüne dayalı ritüelleşmiş psiko fiziksel egzersizlere ve meditasyon pratiklerine işaret eder. Bu bakış açısından çokluk ve maddilik alanı sadece türev, ikincil ya da yanılsamalı olarak görülmez, yani yalnızca kaçılması ya da aşılması gereken bir şey olarak değil, aksine madde olmayan enerjilerin güçlü bir ifadeleri olarak kabul edilir. Fiziksel bedenleşme bu nedenle ruhsal gelişim için temel bir fırsat olarak görülür, maddi ve duyusal alandan geri çekilmeyi veya en azından kayıtsızlığı gerektiren talihsiz bir durum olarak değil.

Ruhsal gelişime yönelik bu yaklaşım, uygulayıcının kendi bedenini özgürlüğün başlıca aracı olarak kullanan ünlü Tantrik disiplin Kundalini Yoga'da zirveye ulaşır. Kozmik ve özgürleştirici enerjileri, yani Sarmal Yılan Tanrıçası Kundalini'nin tezahürlerini, kişinin kendi bedeni içinde yoğunlaştırıp yönlendirerek, onu omurganın yanında veya içinde yer alan merkezi ince kanalın (sushumna) mistik merkezlerinden, yani çakralarından geçirerek başın tepesindeki en yüce mistik merkezde Shiva ile esrik birleşmeye ulaştırır. Bu Sarmal Yılanın yükselişi ve Shiva ile birleşmesi, omurga boyunca yer alan farklı mistik veya psişik enerji merkezlerinde temsil edilen dünya unsurlarının ardışık çözülüşünü içerir. Bu çözülme, yaratılış sürecinin tersine çevrilmesidir ve yoga metinlerinde çoğu zaman özgürlüğün temel modeli olarak görülür. Fakat Kundalini Yoga yükselişle sona ermez. Sarmal Yılan, Shiva ve Shakti'nin birleşmesinden elde edilen ambrosia benzeri nektarın bedenin tümüne yayılmasıyla artık ilahi olarak deneyimlenen yeni bir beden yaratılarak tekrar omurganın tabanındaki yuvasına indirilir.

Kundalini Yoga'nın cinsel erotik yönleri açık olmakla birlikte, en azından ortopraks, sağ el Tantra okullarında büyük ölçüde semboliktir. Ancak sol el okullarında, antinomian yani kurallara karşı gelen bir tavır, sıkı ruhsal eğitim koşulları altında, evli olmayan kişiler arasında cinsel yogik uygulamaları, çoğu zaman kadın partnerin düşük kasttan ya da tamamen kast dışı

olmasını gerektiren uygulamaları, ayrıca yasak maddelerin (et, şarap, uyuşturucular) tüketimini teşvik eder. *Devi Gita* ise bu tür davranışları, sınıf ayrımlarının doğru gözetilmesini, ev içi saflığı ve ritüel kirliliğinden kaçınmayı gerektiren Vedik yaşam biçimine aykırı olduğu gerekçesiyle reddeder.

Devi Gita, nihai gerçekliğin vizyonunu ve insanların bu gerçeklikten pay almasını sağlayan ruhsal disiplinleri açıklarken, Şakta, Advaita ve Tantrik dünya görüşlerinin öğelerini farklı oranlarda harmanlar. Tanrıça tarafından sunulan disiplinler, *Bhagavad Gita*ya sağlam biçimde kök salmış olan üç geleneksel yogayı, yani Eylem, Bilgi ve Adanmışlık yogalarını kapsar. *Devi Gita*da bu yollar, aradan geçen yüzyılların üç büyük gelişmesinin yeni ideallerini ve sezgilerini özümseyerek ayrıntılandırılır ve bir bakıma güncellenir. Zaman zaman bu farklı bakış açıları arasındaki gerilim belirginleşir. Yine de çoğu zaman bu görüşler daha büyük, bütünleyici bir vizyon içinde başarılı bir biçimde bir araya getirilir ve çeşitli yolların ve perspektiflerin nihai uyumu vurgulanır.

Yukarıdaki tarihsel özetin gösterdiği gibi, *Devi Gita*da başlı başına gerçekten yeni olan çok az fikir vardır. Metin oldukça muhafazakardır, öğretilerini çok çeşitli yerleşik kutsal metinlere ve otoriter dini risalelere dayandırır. Aşağıdaki özette, *Devi Gita* tarafından alıntılanan veya kullanılan başlıca kaynakların birçoğu ilgili yerlerde belirtilmiştir. *Devi Gita*da görülen, önceki otoriter eserlerden sık sık alıntı yapılması veya onların yeniden ifade edilmesi, Hindu geleneğinin temel varsayımıyla uyumludur: hakikat bulunacak değil, geri kazanılacak bir şeydir. Bu bakış açısından Tanrıça, ruhsal öğüdünde, başka kaynaklarda bir ölçüde gizlenmiş olan hakikatleri yalnızca geri kazanmakta ve onları radikal bir Şaktizmin uygun teolojik bağlamına yerleştirmektedir. Yine de tarihsel bir perspektiften bakıldığında *Devi Gita*, neredeyse kendi istemi dışında, belirli bir özgünlükten de yoksun değildir. Farklı gelenekleri ve motifleri, eski ve yeni olanı birbirine geçirerek Tanrıçanın yeni bir vizyonunda birleştirme biçimi, başlı başına yaratıcı ve hayal gücü dolu bir girişimdir.

Devi Gita'nın Özeti, Başlıca Kaynaklara Göndermelerle

*Devi Gita*nın birinci bölümü, Büyük Tanrıçanın müritlerine vereceği ruhsal öğüt için mitolojik ortamı sağlar. *Devi-Bhagavata Purana*nın önceki bölümünde bilge Vyasa, Shiva'nın eşi Sati'nin intiharının hikayesini aktarmış ve Sati'nin Dağların Kralı Himalaya'nın zirvesinde parlak bir ışık olarak yeniden doğuşuna kısaca değinmiştir. *Devi Gita*, Vyasa'nın öğrencisi Kral Janamejaya'nın bu yüce ışıltılı gücün tezahürünü sormasıyla açılır. Bu parlak ışık, sonsuz ruhun en yüce biçiminden, Brahman olarak bilinen mutlak gerçeklikten başka bir şey değildir. Aynı zamanda dünyanın Annesi olan Büyük Tanrıçanın aşkın, anikonik biçimidir.

Tanrıçanın, sarp Dağlar Kralı üzerindeki ortaya çıkışının nedeni, tanrıların demon Taraka tarafından göksel krallıklarından mahrum bırakılmasıdır. Bu demon, yalnızca Shiva'nın gelecekteki meşru bir oğluyla yenilebilecektir. Fakat Sati'nin kendini yakması sonucu yakın zamanda dul kalan Shiva, yeniden evlenmeyi hiç düşünmeyerek keder içinde tükenmektedir. Tanrıların sorunlarına ek olarak, Sati'nin dünyadaki enerji gücünün yokluğu da meseleleri kötüleştirir. Sati'nin ayrılmasıyla tüm dünya bolluğunu ve cazibesini kaybeder, çünkü Sati, gökleri, yeraltı alemlerini ve dünyayı yaratan ve sürdüren Dünya Annesinin gücü yani Shakti'dir. Tanrılar sorunlarına bir çözüm göremezler, ta ki Vishnu onlara Himalaya Dağına

gitmelerini ve orada çocuklarına lütuflar bahşeden Tanrıçadan yardım istemelerini tavsiye edene kadar. Uygun biçimde yatıştırıldıktan sonra Tanrıça nihayet tanrıların karşısında mutlağı temsil eden kör edici bir ışık biçiminde ortaya çıkar.

Bu ışığın içinden kısa süre sonra Tanrıçanın en yüce ikonik biçimi, yani dört kollu, güzel ve iyicil Bhuvaneshvari, Evrenin Hükümdarı, belirir. (Bhuvaneshvari'nin ortaya çıkışı, Kena Upanişadında güzel ve parlak tanrıça Uma Haimavati'nin tanrı Indra'nın önüne gelişini çağrıştırır. *Devi Gita*nın sonunda Tanrıça Haimavati olarak anılır.) Bu en yüce ikonik biçimin vahyi, yani *darshan*, Dünya Annesinin şefkatli bir lütuf eylemidir. Adanmışlık açısından bakıldığında, sevgi dolu teslimiyet yoluyla Tanrıçadan elde edilebilecek armağanların en yükseğidir.

Tanrılar ise yalnızca Tanrıçaya karşı özgeci bir sevgiyle değil, aynı zamanda zenginliklerini ve mevkilerini yeniden kazanma arzusu ile hareket ederler. Bu nedenle, coşkulu bir adanmışlık ile kişisel çıkarın karıştığı bir tutumla Dünya Annesini övmeye başlarlar. Bu ilahi övgü, *Devi Gita*daki Tanrıçaya adanmış iki önemli ilahiden ilkidir; Tanrıçayı tüm tanrıçaların ardındaki tek güç, tüm varlığın Shakti'si olarak tasvir eder ve onu Brahman'ın dört hali ile özdeşleştirir. Aynı zamanda onu, yaratıcı ve aldatan güç olan Maya'yı elinde bulunduran olarak ve ruhsal özgürlüğün hem aracı hem de amacı olarak da tanır. İlahinin ilk bölümü *Devi Upanişad*da bulunan "Devi Stuti"ye, yani "Tanrıça İlahisi"ne dayanır.

İlahinin ardından tanrılar Taraka'ya karşı yardım taleplerini sunarlar. Tanrıça onlara yardım edeceğini, Gauri olarak bilinen kudretini veya Shakti'sini Himalaya'nın kızı olarak doğması için göndereceğini söyleyerek güvence verir. Bu, Dağlar Kralının Tanrıçaya gösterdiği örnek ve sarsılmaz adanmışlık nedeniyle ona verilen özel bir lütuftur. Bu kız daha sonra Shiva'nın eşi olacak ve Taraka'yı öldürmek için gerekli olan oğlu doğuracaktır.

Tanrılardan farklı olarak Himalaya esas olarak ruhsal aydınlanma arzusu ile hareket eder, bu nedenle Tanrıçaya kendi özel dileğini sunar. Tanrıçadan kendi gerçek doğasını açıklamasını, yoga disiplinlerinin, adanmışlığın ve bilginin yollarını anlatmasını ister, böylece onunla birleşebilsin. *Devi Gita*nın geri kalanı Tanrıçanın Himalaya'nın sorularına verdiği bu cevaplara odaklanır.

2. ve 3. bölümler *Devi Gita*nın temel kozmogonik ve kozmolojik öğretilerini sunar, Tanrıçanın dünya ile ilişkisini açıklar. Hindu kozmogoni anlayışının temelinde, yaratılışın iki genel aşamada ilerlediği düşüncesi vardır: ilk olarak, bu dünyanın çokluğu tekil, ilahi ve bilinçli bir gerçeklikten türemiştir veya ondan evrilmiştir; ikinci olarak, başlangıçtaki ilahi gerçeklik kendi içinden ortaya çıkan ya da evrilen şeye girerek onu doldurur.

2. bölüm, yaratılışın ilk sürecini iki örtüşen modelle kısaca açıklar: biri klasik Samkhya okuluna dayanan ilk unsurların evrimsel açılımı, diğeri ise Advaita'da özellikle sevilen, yüce gerçekliğin aşkınlığını ve değişmezliğini vurgulayan yansıtma modelidir. Her iki modele de ortak olan, mutlağın üç kozmogonik aracısı ya da mekanizması olan nedensel, ince ve kaba bedenlere ilişkin geleneksel Advaita çerçevesidir. *Devi Gita*da Tanrıça ile özdeşleştirilen bu yüce Öz, evrenin başlangıçtaki tek nedeni, başlangıçta bir olandır.

Metinde verilen evrimsel modele göre Tanrıça, yaratıcı ve projeksiyon gücü olan Maya'yı kendisinden çıkarır, ki bu evrenin etkin ve maddi nedenidir. Maya Tanrıçanın içinde bulunur, ancak algılanabilir olduğu için ondan ayrıdır; bu nedenle Tanrıçanın saf bilinç olan özünden farklı olarak bilinçsiz madde niteliğindedir. Maya ile birleşen Öz, irade, bilgi ve eylem ile donanmış halde nedensel beden veya ilksel dünya tohumu olarak iş görür. Bu tohumdan veya tezahür etmemiş özden beş temel unsur (ether, hava, ateş, su ve toprak) ve bunların ince nitelikleri (ses, dokunuş, biçim, tat ve koku) ortaya çıkar, böylece Tanrıçanın kozmogonik ince bedeni oluşur. Bu ince beden beş duyum organı, dört yönlü içsel zihin organı, beş eylem organı ve beş nefes unsurundan meydana gelir. İlk unsurların Panchikarana denen beşli birleşim sürecinde yoğrulmasıyla kaba beden oluşur. Unsurların açılımını, beşli oluşumu ve evrimsel sürecin diğer ayrıntılarını betimlemede *Devi Gita*, Sureshvara'nın *Panchikarana-Varttika*sı, Vidyaranya'nın *Panchadashi*si ve Sadananda'nın *Vedantasara*sı gibi Advaita eserlerinin modellerini ve öğretilerini izler.

Yansıtma modelinde Tanrıça evrilmez, sadece Maya ve cehaletin aynalarında yansıyan bir görüntü olarak görünür. Maya'daki görüntü nettir, Tanrıça dünyayı yöneten Rab olarak görünür; cehaletteki yansıması ise kısmen gizlidir, bireysel ruh olarak belirir. Rab ve ruh, mutlağın iki formudur, başka yerlerde ormanın kendisi ile tek tek ağaçları veya bir göl ile içindeki damlaları gibi karşılaştırılır. Bu iki form Tanrıçanın makrokozmik ve mikrokozmik tezahürlerinin temel iç içeliğini ima eder, ki bu konu bir sonraki bölümde ayrıntılandırılacaktır.

3. bölüm, Tanrıçanın kendi yaratılışına nasıl girdiğini, ama bununla kirlenmediğini açıklar. Aynı zamanda evrenin yüce kosmotanrıcı bir vizyonu içinde, kozmik ve dünyasal varlıkların tümüyle özdeşliğini ilan eder. "Ben güneşim ve yıldızlarım" gibi çeşitli kozmik öz-yüklemeleri, *Bhagavad Gita*da Krishna'nın ünlü benlik bildirimlerine benzer, fakat metindeki Advaita yanlısı yanılsamacı bölümlerle bir miktar gerilim içindedir. Bu bölümün kosmotanrıcılığı, bütünüyle *Devi Gita*nın Tantrik bakışıyla uyumludur, bu bakış dünyayı ilahi gücün gerçek bir ifadesi ve özü itibarıyla ruhsal bir olgu olarak yorumlar.

3. bölümün doruk noktası, Tanrıçanın evrenin kozmik bedeni olan Viraj, yani "Işık Saçan" olarak toplu biçimini sergilemesidir. Makrokozmik ve mikrokozmik karşılıkların açığa vurulduğu bu tezahür, Tanrıça ile evren arasındaki temel birliğin etkileyici ve dramatik bir gösterisidir. İlk Viraj tasvirindeki kozmik karşılıklar, *Mundaka Upanişad* ve *Bhagavata Purana*daki benzer anlatıların bir sentezidir. Bu karşılıklar kozmogonik çağrışımlar taşır, fakat aniden *Bhagavad Gita*daki Krishna'nın korkutucu kozmik formunu temel alan, Viraj'ın her şeyi yutan, ateş saçan apokaliptik görüntüsüne dönüşür. *Devi Gita*da tanrılar bu dünyayı ezen formu görünce bayılır, Dünya Annesinin korkunç ve iyicil kutuplarını kavrayamazlar.

Veda'lar tarafından kendilerine getirilen tanrılar, Tanrıçaya ikinci bir övgü ilahisi sunar, hataları için bağışlanma diler, onun aşkın büyüklüğünü ve her şeyin ilk kaynağı olduğunu över ve sonunda korkutucu biçimini geri çekmesini rica eder. İlahinin ana bölümü *Mundaka Upanişad*ın çeşitli dizelerine sıkı biçimde dayanır. Tanrıça tanrıların dileğini kabul eder ve yine güzel ve iyicil Bhuvaneshvari olarak ortaya çıkar.

*Devi Gita*nın kalan yedi bölümü, Bilgi Yogasının (Jnana Yoga) anlatımıyla başlayan, nihai amaca götüren çeşitli disiplinleri açıklar. 4. bölümde Tanrıça, kozmik beden olarak Viraj biçiminde tecellisi ile yarım kalan bireysel ruhların cehaletin gücü ve onun karmasal bağları yoluyla nasıl ortaya çıktığına ilişkin tartışmasını sürdürür. Artık odak, kozmogonik meselelerden soteriyolojik meselelere kayar: ruh cehalet tarafından nasıl bağlanır, böylece bir kimse bu etkinin nasıl çözüleceğini öğrenebilir mi? Burada özgürleşme, kısmen yaratılış sürecinin tersine çevrilmesi olarak tasarlanır. Bu tersine çevirme, cehaletin üretici gücünü yok eden bilgi aracılığıyla gerçekleşir; böylece bireysel ruhun yüce olana geri çözünmesine götürür, bu ise hâlâ bedene bağlıyken (jivan-mukti) elde edilen bir özgürleşme halidir. Tanrıça, cehaletin panzehrinin eylem değil bilgi olduğunu ilan eder. Bilgi Yogasının uygulanmasına hazırlık olarak Tanrıça, arayıcının kalp ve zihin saflığına erişene dek kutsanmış eylemleri (örneğin Vedik ayinleri) sürdürmesini öğütler. Ancak o zaman eylemler bırakılmalı ve Bilgi Yogasına gerçekten başlanmalıdır. Bütün dünyevi bağlılıklardan vazgeçtikten ve nitelikli bir guru bulduktan sonra uygulayıcı, Jnana Yoga'nın üç geleneksel aşamasında ilerlemelidir: 1) Öz-Benliğin (Atman) ve mutlağın (Brahman) birliğini ortaya koyan kutsal pasajları dinlemek, 2) bu pasajların anlamı üzerine düşünmek, 3) yoğun tefekkürde derinleşmek. Nihai amaç (bazen dördüncü adım olarak görülür) mutlakla özdeşleşme ya da onda erime halidir. Tanrıça bu süreci Advaita'nın sevilen Upanişadik ifadesi olan "Sen O'sun" (Tat tvam asi) sözüyle açıklar. Buradaki Sen her bireysel ruhun özü olan saf bilinci, O ise mutlağın veya Tanrıçanın saf bilincini ifade eder.

Tanrıça daha sonra üç kozmogonik bedenin (kaba, ince ve nedensel) evrimini yeniden özetler ve bunların kişinin kendi bedeninde geriye doğru çözülmesiyle Brahman olan nihai kaynağa ulaşılabileceğini belirtir. Ardından *Katha Upanişad*dan iki iyi bilinen pasajı okur, biri Öz-Benliğin öldürülemezliği üzerine (ki *Bhagavad Gita*da da alıntılanır), diğeri ise duyuların atlar gibi sürekli kontrol gerektirdiği, Öz-Benliğin bir savaş arabasının efendisi olduğuna ilişkin benzetme üzerinedir. Bu pasajların okunması yine Jnana Yoga'nın ilk aşamasını örnekler: Öz-Benliğin doğasını ve Tanrıça ile yani mutlakla özdeşliğini kurmak için kutsal sözleri dinlemek.

Bölümü, kozmogonik bedenlerin geriye çözülmesi yoluyla uygulayıcının bu özdeşliği doğrudan gerçekleştirmesine imkân veren özel bir yoğun meditasyon biçimini açıklayarak tamamlar. Bu egzersiz, Advaitacı Sureshvara'nın *Panchikarana-Varttika* adlı eserinde açıkladığı ve kutsal Om hecesi üzerine meditasyona dayanan egzersize benzer. Tanrıça kendi kutsal hecesi Hrim üzerine meditasyonu buyurur; meditasyon uygulayıcısı Hrim hecesini oluşturan harfleri, kozmogonik bedenlerle ilişkilendirerek sırasıyla çözündürür ve en sonunda hecenin ilksel sesine geri döndürür, bu noktada meditasyon yapan kişi Tanrıçanın özünde erir.

5. bölüm, Patañjali'nin klasik *Yoga Sutra*larına dayanan Geleneksel Sekiz Basamaklı Yoga'nın genel bir özetini ve bunun Tantrik biçimi olan Kundalini veya Serpentin Yoga ile genişletilmiş hâlini sunar. Bu yogaların amacı bireysel ruh (jiva) ile yüce Öz-Benliğin (Atman) birliğidir; dolayısıyla bu amaç bir önceki bölümdeki Bilgi Yogasının amacı ile aynıdır. Ancak yöntemler biraz farklıdır. Sekiz Basamaklı Yoga ve Kundalini Yoga doğrudan psiko fiziksel egzersizlere odaklanır, Bilgi Yogası ise entelektüel ve tefekküre dayalı sorgulamaya dayanır. Yine de nefes kontrolü ve zihinsel yoğunlaşma gibi tekniklerde belirli

bir örtüşme vardır. Tanrıça burada, bu disiplinlerin bir özetini sunarken, *Sharada-Tilaka Tantra*da bulunan tasnifleri izler.

Tanrıça, yoga uygulamalarının ayrıntılarında dinleyicinin halihazırda bilgi sahibi olduğunu, ya da nitelikli bir öğretmene erişimi bulunduğunu varsayarak büyük ölçüde maddeler halinde bir özet sunar. Önce yoga uygulamasının altı geleneksel engelini ve sekiz basamağını sıralar. Sekiz basamağı açıklarken ilk iki basamağı oluşturan on kısıtlama ve on görevden söz eder; üçüncü basamak olan duruşların (asana) beş temel biçimini ve dördüncü basamak olan nefes denetimindeki temel sayma pratiklerini kısaca betimler. Ardından duyu geri çekilmesinden nihai absorpsiyona kadar uzanan son dört basamağı hızlıca özetler; bunlar nefes kontrolünden doğal olarak doğan, giderek derinleşen zihinsel yoğunlaşma düzeylerini içerir.

Tanrıça daha sonra Serpentin Yoga'yı açıklar, burada biraz gizemli biçimde Mantra Yoga olarak adlandırılır. Önce yoganın merkezindeki ezoterik bedenbilimden söz eder; yaşam gücünü ileten ince kanallar yani nadiler ile başlar, ardından kişinin bedeninde ikamet eden ve Tanrıçanın özü olan Kundalini Gücü'nün kısa bir açıklamasını yapar ve omurga boyunca uzanan psişik enerji merkezlerini, yani lotüsleri (çakraları) anlatır; bunların en üstünde kafatasının tepesindeki Bin Taç Yapraklı Lotus bulunur. Daha sonra omurganın tabanındaki en düşük çakradan Kundalini'yi uyandırma ve onu merkezî ince kanal olan sushumna boyunca diğer çakralardan geçirerek en yüksek merkezde Shiva ile birleştirme yöntemini belirtir.

Bu birleşme, Şakti Maya olarak Tanrıçaya ve altı temel psişik enerji merkezinin yöneticisi olan tanrılara sunulacak bir tür ambrosia benzeri nektar üretir; çünkü Serpentin Gücü en alt merkeze doğru geri götürülür. Böylece Kundalini Yoga, Shiva ile Şakti'nin birleşmesinde yükseliş süreci tamamlandığında sona ermez, çünkü Serpentin Gücü'nün kendi yuvasına dönüşü de aynı derecede önemlidir. Tanrıçanın bu son inişten bahsederken ima ettiği düşünce şudur: Kundalini Yoga yoluyla elde edilen özgürleşme hem aşkın hem de içkindir. Diğer Tantrik yoga metinlerinin de açıkça belirttiği gibi, yükseliş süreci uygulayıcının önceki (yanlış) kimliğini çözer; iniş süreci ise yeni bir kimlik yaratır, ambrosia ile dolu olduğundan kişinin kendi bedenini tüm fiziksel ve psişik enerjileriyle birlikte ilahi olarak deneyimlemesini sağlar.

Bu bölümün sonunda Tanrıça, Kundalini Yoga'nın çeşitli meyvelerini sıralar, diğer yoğunlaşma yöntemlerini aktarır, mantra uygulamasının yoga ile birlikte yürütülmesinin önemini belirtir ve bilgiyi kitaplardan değil, bir öğretmenden alma zorunluluğunu vurgular.

6. bölüm, daha önce açıklanan yogik disiplinlerin amacını özetler ve bu amacı eski Upanişadik ifade olan "Brahman bilgisi" (Brahma vidya) ile tanımlar. Elbette *Devi Gita*nın bakış açısından bu bilgi, Tanrıçanın bilgisidir. Tanrıça, Brahman bilgisini *Mundaka Upanişad*dan aldığı birkaç dize ile açıklar. Bu dizeler arasında ünlü benzetme de vardır: arayıcı, Upanişadları yay olarak kullanarak, meditasyonla bilenmiş oku Brahman'ın hedefinin içine gönderir. Bu ayetlerde ayrıca Brahman'ın tüm ışıkların ötesindeki ışık olduğu ünlü Upanişadik pasaj da bulunur; güneş, ay, yıldızlar, şimşek ve ateş orada parlamaz (aynı pasaj *Shvetashvatara* ve *Katha Upanişad*larda da geçer).

Tanrıça daha sonra Brahma vidya'ya ulaşan kişiyi över ve böyle bir bilginin uygun alıcılarını tanımlar, Tanrı'ya ve guruya içten adanmışlık niteliğini vurgular. Ardından bu bilgiyi öğreten

guru'yu över, çünkü o, bedeni veren ama sonunda yok olan biyolojik babadan daha yücedir; manevi babanın verdiği Brahma vidya ise ebedidir. Son olarak Tanrıça, Brahman bilgisine ulaşmanın zorluklarını ve tehlikelerini göstermek için eski bir hikayeye gönderme yapar: tanrı Indra'nın isteğine karşı çıkarak gizli bilgiyi açıklayan bilge Atharvana'nın başının kesilmesi hikayesi. Neyse ki iki ilahi hekim, Aşvinler, bilgeye geçici olarak bir at başı vermişti ve o bu başla Brahma vidya'yı açıklamıştı, kendi başı ise güvende tutuluyordu. İfşayı öğrenen Indra bu geçici başı kesince, Aşvinler bilgenin gerçek başını geri taktılar.

*Devi Gita*nın bu noktasına kadar Tanrıçaya sevgi dolu teslimiyet ve adanmışlık sürekli ama örtük bir tema olarak yer almıştı. 7. bölümde Adanmışlık Yogası (Bhakti Yoga) merkezi konu olur ve Tanrıçanın 10. bölümde sona eren öğüdünün geri kalanında bu merkeziliğini korur. Tanrıça, bilgi yogası (Jnana Yoga) ve eylem yogasına (Karma Yoga) göre bu yoganın kolaylığını belirterek başlar. 7. bölümdeki Bhakti Yoga işlenişi, *Bhagavata Purana*nın *Kapila Gita*sındaki adanmışlık tartışmasına birçok yönden benzer. Her iki anlatı da adanmışlık, bilgi ve ilgisizlik arasındaki ilişkiyle ilgilenir, ancak *Devi Gita* ilgisizliğin gerekliliğine daha az vurgu yapar; bu durum metnin ev içi yaşamın ruhsal imkânlarına daha olumlu bakışıyla uyumludur.

Her iki gita da doğanın nitelikleri (guna) doğrultusunda adanmışlığın dört derecesini açıklar; bu sınıflandırma *Bhagavad Gita*dan alınmıştır. *Devi Gita*ya göre ilk iki derece, cehalet (tamas) ve tutkuya (rajas) dayanır; birincisi başkalarına zarar vermek isteyenler, ikincisi kendi iyiliğinin peşinde olanlar tarafından uygulanır. Üçüncü derece, niteliklerin en yükseği olan erdemden (sattva) doğar; bu derece, eylemlerinin meyvelerini Tanrıçaya bir görev bilinci ve sevgi dolu hizmet anlayışıyla sunanlar tarafından icra edilir. Bu adanmışlık en yüksek olan değildir, çünkü hâlâ yanlış ayrımlara tutunur; fakat tüm niteliklerin ötesindeki en yüce adanmışlığa götürür.

En yüksek adanmışlık oldukça paradoksal terimlerle açıklanır. Bir yandan, tam bir ilgisizlikle, kendisi ile başkaları arasında, Tanrıça dahil, hiçbir ayrım görmemekle ve saf bilincin evrenselliğini idrak etmekle nitelenir. Öte yandan, kendini hizmetkâr, Tanrıçayı efendi bilmekle, onun kutsal mekanlarına haclar yapmaya istekli olmakla, maliyetini önemsemeden ritüel ibadetini tutkuyla gerçekleştirmekle tanımlanır. Özellikle paradoksal olan, varlığın birliğini bilen bilgiye dayalı ilgisiz adanmışlık ile Tanrıçanın adını söyleyip coşkulu bir kendinden geçişle dans ederken görülen gözyaşları ve titrek sesle ifade edilen vecd coşkunluğu arasındaki gerilimdir. Yine de, en yüksek adanmışlık tüm özgürleşme biçimlerine, Tanrıça ile birleşme dahil, kayıtsızlıkla karakterize edilse bile, Tanrıça bu adanmışlığın meyvesinin kişinin onun özünde erimesi olduğunu söyler. Bu paradokslar, Hindu geleneğinde uzun süredir var olan bir gerilimi yansıtır: sevgi dolu hizmeti amaç edinen adanmışlık ideali ile mutlak birlik idrakini amaçlayan bilgi ideali arasındaki gerilim.

Devi Gita bu gerilimi biçimsel olarak şöyle çözer: Tanrıçanın bilgisi adanmışlığın da, ilgisizliğin de nihai amacıdır. Bilgi olmaksızın adanmışlık, Tanrıçanın Cevher Adası olarak bilinen cennetine götürür, fakat daha ileri götürmez. Ancak Cevher Adasında ikamet etmek kaçınılmaz olarak Tanrıçanın saf bilinci olan özünün özgürleştirici bilgisine yol açar.

Bilgi olmadan yapılan ilgisizlik ise, bu arada, yalnızca erdemli bir yeniden doğuma götürür. Tanrıça, özgürleştirici bilginin bu dünyada, hâlâ yaşarken elde edilebileceğinde ısrar eder. Yalnızca bu bilgiyi aramak bile yaşamı değerli kılar ve bilginin elde edilmesi varoluşun nihai amacını tamamen yerine getirir.

7. bölüm, Bhakti Yoga konusunu guna'lara göre sınıflandırarak ve onun bilgi ve ilgisizlikle ilişkisini ayrıntılandırarak tanıtsa da, Tanrıçaya tapınmada kullanılan belirli uygulamalardan yalnızca kısaca söz eder. 8. bölümde Tanrıça, en yüce tapınma biçimi hakkındaki konuşmasında bahsettiği çeşitli uygulamalara geri döner, özellikle kutsal yerlerine yapılan haclara, önemli ritüellere ve festivallerinin kutlanmasına odaklanır.

Her yerde hazır ve nazır olduğu için her yerde ibadet edenlere erişilebilir olduğunu belirten Tanrıça, yine de kendisine özellikle kutsal olan yetmişten fazla yerin uzun bir listesini verir. Bu kutsal yerler *sthana* yani "meskenler" olarak anılır. Bu yerlerin havası, özellikle Shiva ile ilişkilendirilen *tirtha*lardan yani "geçitler" veya "geçiş noktaları"ndan farklıdır. Tirthalar genellikle nehir geçitlerinde bulunur, hacıya sanki bu insani alemden ilahi olana geçiş imkanı verirler. *Sthana*lar ise geçiş noktaları değil, Tanrıçanın bu dünyadaki oturduğu koltuklardır (*pitha*), bir ağacın altında, bir göletin kıyısında, mağaralarda veya bir köy girişinde bulunurlar. Hacı, bu yerlere nihai özgürleşme gibi öte dünya kaygılarıyla değil, bu dünyaya ilişkin acil meselelerle gelir: sağlık, hastalık, bereket, doğurganlık, ev içi refah, doğum ve ölüm. Sthana'lar, günlük yaşamın doğal süreçlerini ve rastlantısal olaylarını yöneten Tanrıçanın sayısız biçiminden birine doğrudan erişim yerleridir.

Bu uzun mesken listesi ve onlarla ilişkili tanrıçalar, hacıların dünyevi kaygıları açısından yeni bir anlam kazanır. Ancak bu kutsal yerlerin Tanrıçaya bağlı olanlar için daha derin bir ruhsal anlamı vardır, çünkü bunlar Tanrıçanın çeşitli beden parçalarının fiziksel tezahürleridir. Bu anlayış, Shiva'nın karısı Sati'nin intiharından sonra bedeninin parçalanmasına ilişkin eski bir mite dayanır. Keder içindeki Shiva, Sati'nin cesedini omuzlarında taşıyarak sarhoş gibi Hindistan'da dolaşmış ve mitin bir versiyonuna göre Vishnu, Shiva'nın yükünü hafifletmek ve onu kendine getirmek için cesedin çeşitli parçalarını kesmiştir. Bu parçaların düştüğü yerlere bir mesken kurulmuş ve Yüce Dünya Annesi orada kalıcı olarak bulunmuştur. Birçok metin belirli yerlerin belirli beden parçalarıyla ilişkilendirilmesini açıkça ayırır, ancak *Devi Gita*da yalnızca bir yer bu şekilde adlandırılır: Tanrıçanın rahminin yani yoni'sinin düştüğü ve her ay adet döneminde bulunduğu Kamakhya kutsal bölgesi. Yoni, Tanrıçanın yaratıcı gücünün en temel sembolü olduğundan *Devi Gita* tarafından özellikle vurgulanması doğaldır; ama dolaylı olarak tüm Hindistan'ın Tanrıçanın tek bedeni olduğu ve Şakta müridinin kutsallaştırılmış bir dünyada, Tanrıçanın kucağında yaşadığı fikrini temsil eder.

Üç başka yer de özel önem taşır. Tanrıça Bhuvaneshvari'nin meskeni olarak anılan göksel, dünyevi olmayan *Cevher Adası*; bilgelerin lotus kalplerinin Bhuvaneshvari'nin ses titreşimi olan *Hrillekha'nın* meskeni olduğu belirtilir; ve Kashi'nin (Benaras, tüm Hindular için en kutsal şehir) tüm kutsal yerleri barındırdığı söylenir, dolayısıyla tüm tanrıçaları da içerdiği ima edilir.

Tanrıça, kalbinde değer verdiği bu çeşitli yerleri açıkladıktan sonra, hac için özel düzenlemeleri, isimlerini okumanın faydalarını belirtir. Ardından çeşitli davranış kısıtlamaları

(oruç tutmak, gece boyunca uyanık kalmak gibi) ve tanrılara ibadet içeren ritüelleri (*vrata*) ve evrenin yaratıcı güçlerini yenilemek, kozmosta ve ilahi ile insani topluluklar arasında uyum sağlamak için yapılan neşeli kutlamaları (*utsava*) sayar. Ritüeller ile festivaller arasında kesin bir ayrım yoktur, çünkü her ikisinde de ortak çok sayıda unsur (örneğin puja) bulunur. Tanrıça, bu ritüellerin dünyevi birçok amaca hizmet edebileceğini kabul etmekle birlikte, bunları özgeci bir adanmışlıkla yerine getirmenin meyvesinin onunla birleşme olduğunu belirtir.

9. ve 10. bölümler, Tanrıçaya yönelik ritüel ibadetin yani pujanın çeşitli türlerinin genel bir sınıflandırmasını sunar. Tanrıça önce dışsal ve içsel ibadet biçimlerini ayırır, ardından dışsal olanı Vedik ve Tantrik türlere ayırır; bu tasnif muhtemelen *Suta Samhita*nın Şakti-puja bölümünden türemiştir. Son olarak Vedik ibadeti, ritüelde kullanılan imgeye göre ikiye ayırır: Tanrıçanın kozmik formu yani Viraj ve güzel formu olan Bhuvaneshvari. 9. bölüm Vedik ve içsel ibadet biçimleriyle, 10. bölüm ise Tantrik biçimle ilgilidir.

10. bölümde Tanrıça pujanın temel türlerini belirttikten sonra, bu ibadet türlerini gerçekleştirmeye kimlerin uygun olduğu konusuna da değinir. Ardından sayısız başı, gözü ve ayağı olan Viraj'ın ibadetine kısa bir giriş yaptıktan sonra, puja türlerinin açıklamasını keser ve Vedik geleneğin otoritesini, özellikle Brahminlerce onaylanmış Manu Yasaları'nı hatırlatır. Vedik vahiy, Tanrıçanın kendisinden ortaya çıktığı için, Tantralar da Veda'ya karşı gelmedikleri sürece kabul edilmekle birlikte tüm diğer kutsal yazılardan üstün sayılır. Burada *Devi Gita*nın, ortodoks sosyal ve cinsel kuralları bilinçli olarak çiğneyen aşırı Sol El Tantra'yı reddederken, Veda'nın davranış standartlarına aykırı olmayan Kundalini Yoga gibi Sağ El Tantra uygulamalarını benimsemesi yansır.

Tanrıçanın Vedik otorite hakkındaki bu açıklaması içinde, adaletsizliği yenmek için kullandığı araçların açıklaması bulunur. Bunlar, Brahmin ve savaşçı sınıflarının yaratılması; kötülük yapanları yeniden eğitmek için ceza yerlerinin (çeşitli cehennemlerin) sağlanması; krallara bu tür günahkarları ülkelerinden kovma buyruğu; Brahminlere onlarla konuşmama buyruğu; ve iki kez doğmuşlara (üst üç sınıfa mensup olanlara) kötülük yapanlarla birlikte yemek yememe buyruğudur. Belki de en önemlisi, Tanrıçanın *Bhagavad Gita*daki Krishna'nın avatar açıklamasını hatırlatan ilanıdır: dünyada doğruluk çöktüğünde ve doğruluk dışı yükseldiğinde, çeşitli şekillere büründüğünü ve bu şekiller aracılığıyla dünyaya inerek işleri düzene koyduğunu söyler. Tanrıça, Viraj türü ibadete kısa bir dönüş yaptıktan sonra Vedik ibadetin ikinci imgesi olan Bhuvaneshvari'ye geçer.

Veda otoritesi üzerine yapılan uzun açıklama, *Devi Gita* yazarının ortodoks konumunu yansıtmakla birlikte, Kurma Purana'nın daha erken tarihli Şakta gitasında, Tanrıçanın Viraj formunun anlatımı sırasında yer alan benzer bir açıklamaya da bağlanabilir. *Devi-Bhagavata Purana*daki *Devi Gita*, Viraj'ın açıklanmasında, Veda otoritesi konusunda ve adaletsizliğe karşı kullanılan araçlar bakımından Kurma Purana'daki "Devi Gita"yı gevşek biçimde izler, ancak Tanrıçanın avatar işlevi fikrini ekler.

*Devi Gita*daki ikinci Vedik tapınma biçimine gelince, kullanılan imge her ne kadar açıkça "Bhuvaneshvari" olarak adlandırılmasa da, dört kolu ve standart sembolik nesneleri ile jestleri sayesinde onun Bhuvaneshvari olduğu belirgindir. Tantrik tanrıça Bhuvaneshvari'nin Vedik

bir imge olarak dahil edilmesi, metindeki Tantrik ve Vedik ideallerin birleşimini kanıtlar. Tanrıça, Bhuvaneshvari imgesinin bir ikon içinde, güneş ve ay gibi doğal cisimlerde, suda veya bir kutsal diyagramda ibadet edilebileceğini söyler. Ayrıca bu imge müridin lotus kalbinde hayal edilerek de ibadet edilebilir. Bu sonuncusu, dışsal tapınmadan içsel tapınmaya bir geçişi işaret eder. Bhuvaneshvari'nin açık tanımlanmış imgesi dışsal ibadet biçimine aittir, fakat aracı olan kalp içseldir. *Suta Samhita*, bu tür bir ibadeti içsel fakat kavramsal desteğe sahip olarak sınıflandırır. Tanrıça, içsel ibadetin, dışsal ritüeller yeterince uygulanıp bir hazırlık düzeyi elde edilmeden yapılmaması gerektiğini belirtir.

Tanrıça bölümü, hiçbir kavramsal destek ya da ikonik form kullanmadan yalnızca saf bilince odaklanılan içsel ibadetin hızlı bir özetini vererek tamamlar. Böyle bir ibadet yoluyla mürit, yalnızca saf bilincin gerçek olduğunu, bu bilincin dışında görünen dünya görüntüsünün ise sahte olduğunu idrak eder. Dışsal ibadetten içsel ibadete ilerleme ve dünyanın yanılsamalı doğasının fark edilmesi, bölümün Advaita ağırlığını yansıtır.

10. bölümde Tanrıça, Tantrik tapınma biçimini açıklar; bu biçim, maddi dünya hakkında Advaita'dan tamamen farklı varsayımlara dayanır. Tantrik bakışta fiziksel varlıklar nihai özgürlüğe engel değil, ruhsal dönüşüm için güçlü araçlardır. Maddi nesneler ve fiziksel bedenler, müridin kendi bedeni dahil, çeşitli fiziksel, duygusal, zihinsel ve ruhsal enerjilerin aşılanmasını bekleyen kaplardır. Böylece kişi kendi bedenini kutsallaştırabilir ve Tanrıçanın ilahi bedenine dönüştürebilir. Bu bakış farkı, tapınmanın dışsaldan içsele doğru ilerleyen Advaita düzeninin Tantrada tersine çevrilmesinde görülür. Tantra'da içsel tapınma, dışsal ritüellerin etkili icrası için gerekli zihinsel ve ruhsal hazırlıktır.

Tanrıçanın açıkladığı Tantrik ibadetin ön hazırlıkları, şafakta uyanmak, guruyu anmak, dualar okumak, kişisel arınma ve kutsal ateşe sunular yapmak gibi geleneksel uygulamalardan oluşur. Bunlar, Vedik yaşam biçimini (Vedachara) takip eden herkesin günlük düzeninin bir parçasıdır. Özellikle, bir anlamda ritüel pratiğinin gerekliliğini aşmış olabilecek en ruhani, kendini gerçekleştirmiş Tantrikler bile bu günlük uygulamalara bağlı kalmakla yükümlüdür.

Tanrıça, fiziksel bedeni çeşitli ritüel işlemlerle ilahi bedene dönüştürmenin yöntemlerini özetler. Bu işlemler arasında beden unsurlarının arındırılması ve Veda hecesi Hrim'in harflerine gömülü mistik güçlerin kişinin bedeninin eksenine yerleştirilmesi bulunur.

Özellikle önemli olan, kişide Tanrıçayı karşılamak için ilahi tahtın kurulmasıdır. Taht, Tanrıçanın kozmik egemenliğini, özellikle tüm tanrılar üzerindeki hâkimiyetini simgeler; çünkü taht, Hindu panteonunun beş büyük erkek tanrısının cesetlerinden oluşur. Brahma, Vishnu, Rudra ve Ishvara'nın (son iki Shiva formlarıdır) bedenleri tahtın dört ayağını, Sadashiva'nın yani "Ebedi Shiva"nın cesedi ise oturma yerini oluşturur. Bu beş erkek tanrı, Tanrıçanın egemenlik tahtının parçalarına indirgenmiş olarak, yalnızca Tanrıçanın enerjisiyle canlanacak gölgeler ya da cesetler olarak görünürler. Tanrıçayı bu taht üzerine davet ettikten sonra mürit, zihinsel ibadet yapmaya yönlendirilir.

Tanrıça daha sonra dışsal ibadete hazırlık talimatları verir. Dışsal sunak ve çevresindeki alan, ayrıca pujada kullanılacak tüm malzemeler arındırılmalı ve korunmalıdır. Tanrıça, yaşam aşılayan davet formülü kullanılarak sunağa çağrılmalıdır; böylece Tanrıçanın yaşayan varlığı ikonun içine girebilir.

Pujanın merkezinde, Tanrıçaya sunulan çeşitli hizmetler ve armağanlar vardır. Bu *upachara*lar çoğu duyusal niteliktedir: ayak yıkamak, banyo yaptırmak, yiyecek, içecek, esanslar, çiçekler, yeni giysiler ve eğlence sunmak gibi. Eğlenceye Himalaya'nın daha önce (Kurma Purana'da aktarıldığı gibi) bestelediği bin ad ilahisi ve "Ben, Rudralarla birlikte…" sözleriyle başlayan ünlü Vedik ilahi *Devi Sukta* dahildir. Bu sunular, onurlu bir misafirin evde ağırlanması sırasında verilen hizmet ve armağanlara dayanır. Bu eylemler, Tanrıçanın da insanlar gibi bu fiziksel ve dünyevi zevklerden hoşlandığı, ki bunların nihayetinde Tanrıçanın kendisinden geldiği ve müritlerle paylaşılmak için verildiği anlayışını içerir. Bu paylaşım toplum düzeyine kadar genişler: yiyecekler Brahminlere, küçük kız ve erkek çocuklara ve yoksullara dağıtılır; bunların hepsi Tanrıça ile özdeş kabul edilir. Ritüel ibadet, Tanrıçanın dışsal ikondan uğurlanması ve müridin kalbine geri götürülmesiyle sona erer.

Tanrıça, pujanın her sunusuna eşlik etmesi gereken özel mantrası olan Hrillekha'yı (Hrim) över. Ardından Devi-pujanın meyvelerini kısaca sayar: Cevher Adasında yeniden doğmak, Tanrıçanın formunu almak ve eksiksiz tatmine ulaşmak. Manevi öğüdünü, *Devi Gita*nın rastgele, ayrım gözetmeksizin yayılmaması konusunda uyarıda bulunarak tamamlar ve gözden kaybolur.

Bilge Vyasa, *Devi Gita*yı sona erdirirken Gauri'nin doğumu ve Taraka'nın öldürülüşüyle ilgili çerçeve anlatıya kısaca döner; Süt Okyanusunun çalkalanmasından Lakshmi'nin doğuşuna da kısaca değinir. Ardından Tanrıça gibi, *Devi Gita*nın gizli öğretilerinin rastgele bir biçimde yayılmaması konusunda uyarır. Kral Janamejaya'ya başka sorusu olup olmadığını sorar. *Devi Gita* burada sona erer ve *Devi-Bhagavata Purana*nın bir sonraki kitabında kral, Tanrıçaya eski çağlarda nasıl tapınıldığını bilgeye sormaya devam eder.

Çevirmenin Notu

Bu çeviriyi hazırlarken *Devi Gita*nın çeşitli baskılarını inceledim; bazıları *Devi-Bhagavata Purana*nın bir parçası olarak, bazıları ise müstakil ve bağımsız metinler olarak yayımlanmıştı. Sonunda ana metin olarak görece az dizgi hatası barındıran, günümüzde en yaygın sürüm olan *Venkatesvara* baskısını (Bombay, tarih yok) seçtim. Ancak daha da önemlisi, bu baskı kolayca erişilebilen tek Sanskritçe yorumu içerir; bu yorum, büyük olasılıkla on sekizinci yüzyılın ikinci yarısında yaşamış, Şaiva gelenekli ve Advaita eğilimli bir Maharaştralı olan Nilakantha'ya aittir. Belirsiz veya kafa karıştırıcı terimleri açıklarken Nilakantha'nın yorumlarından sık sık yararlandım ve daha eski Sanskrit eserlerdeki paralel pasajlara yaptığı sayısız atıf için kendisine minnettarım. Bu eski pasajların, *Devi Gita*da bağlamından kopuk ve çoğu zaman eksiltili biçimde sunulmuş halleriyle karşılaştırılması, metni makul ölçüde doğru bir şekilde aktarabilmek için gerekli çerçeveyi ve arka planı sağladı.

*Devi Gita*nın ilk İngilizce çevirisi (1921–23, *Sacred Books of the Hindus*, cilt 26, *Devi-Bhagavata Purana* içinde) da Nilakantha'ya büyük ölçüde dayanıyordu. Nitekim Hindu çevirmen Hari Prasanna Chatterji, o dönem Hint çevirmenleri arasında yaygın bir uygulama olarak, zaman zaman Nilakantha'nın yorumlarının bölümlerini çevirinin içine dahil etmişti. Tarihsel doğruluk açısından böyle bir yöntem kendi içinde sorunludur. Nilakantha'nın Advaitacı bakış açısı düşünüldüğünde, bu yöntem özellikle *Devi Gita*nın Advaita dünya görüşüyle gerilim içinde olan bölümlerini anlamaya çalışmayı daha da güçleştirir. Ben de

Nilakantha'nın sıklıkla isabetli gözlemlerini yerinde biçimde kullandıysam da, yorumlarını çevirinin dışında tuttum.

*Devi Gita*nın Sanskrit metni çoğunlukla her biri sekiz heceli dört çeyrekten oluşan *şloka*lardan meydana gelir. İstisnalar, genellikle yazarın Upanişadlar gibi şloka olmayan metinlerden alıntı yaptığı ya da onları yeniden ifade ettiği yerlerde görülür. Şloka içinde iki dize vardır ve her dize iki çeyrekten oluşur. Genellikle bir dizedeki iki çeyrek anlam bakımından bütünlük oluşturur, her ne kadar pek çok istisna bulunsa da.

Tüm kıtaları (şloka olmayan pasajlar dahil) iki dizelik serbest ölçüyle çevirdim. Çevirideki dizeler çoğunlukla özgün metindeki dizelerle sıkı biçimde örtüşür; yalnızca İngilizcede sakil bir kelime dizilişini önlemek için, örneğin işlevsel öznenin yalnızca ikinci dizede veya başka bir dizede yer aldığı durumlarda istisna yaptım. Bir dize içindeki çeyreklerin sırasını takip etmeye pek az çaba gösterdim.

Metnin Sanskrit üslubu zaman zaman son derece yoğun ve eksiltilidir. Bu tür eksiltili pasajların çevirisini açıklık adına genişlettim; ancak eklenen terim veya ifadeleri köşeli ayraç içine almadım, çünkü daha okunabilir ve dostça bir metin elde etmek istedim. Bu tür eklemeler çoğunlukla küçüktür; örneğin bir zamirin belirli göndergesini eklemek gibi.

Özel adları genellikle çevirmedim ve çoğu tanrının adını İngilizce okuyucuya en tanıdık gelen biçimlere standartlaştırdım (örneğin öğretmen değil, tanrı olarak Şankara'nın adı Shiva şeklinde çevrildi). En büyük istisna Tanrıçaya ilişkindir, çünkü onun çok sayıdaki adı ve sıfatı karakterinin karmaşıklığını ve doğasının çeşitli yönlerini ortaya koyar. Burada bile iki önemli istisna yapma gereği duydum. *Shakti* ("enerji", "güç") ve *Maya* ("büyüsel yaratıcı güç", "illüzyon", "aldatma gücü"), Tanrıçanın temel niteliklerini oluşturur. Ancak bunlar aynı zamanda son derece karmaşık ve çok anlamlı felsefi kavramlardır ve çoğu durumda kaba sadeleştirmeler olmaksızın kolayca çevrilemezler.

En zorlayıcı yorum sorunlarından biri, metnin eril-merkezci dilidir. Teolojisi "dişil"dir, çünkü mutlağı esas olarak yüce bir kadın ilah olarak tasavvur eder; ancak *Devi Gita* kesinlikle "feminist" değildir. Tanrıçanın çocuklarının iyiliğine bütünüyle adanmış merhametli Dünya Annesi tasavvuru, Bhuvaneshvari'nin neredeyse şehvetli ve erotik sınırlarında gezinen dişil güzellik imgeleri, çağdaş okuyucuya bunların erkek yazarın "ideal kadın"a dair kültürel olarak biçimlenmiş fantezilerinin dışavurumları olduğunu düşündürebilir. Özellikle sosyolojisi eril-merkezcidir; örneğin *Devi Gita* metninin yalnızca "en büyük oğul" ile başlayan nitelikli kişilere aktarılması gerektiği yönündeki geleneksel uyarıda kızlardan hiç söz edilmez.

Bununla birlikte metnin adanmışlık yönelimi belirli bir eşitleyici yumuşatma sağlar. Dolayısıyla, en büyük oğula verilmesi gerektiğine ilişkin kadim ve saygın ifade, alıcının gerçek adanmışlık niteliğine yapılan çok daha güçlü vurgu tarafından büyük ölçüde etkisiz hale getirilmiş görünür. Tanrıçanın öğüdünü dinleyenler arasında en az bir kadın vardır: Vishnu'nun eşi. Yine de *Devi-Bhagavata Purana*nın sonunda bilge Suta'nın şu sözünü hatırlamak gerekir: "Kadınlar ve Shudralar [toplumun en alt sınıfı] bu kitabı asla kendi başlarına okumamalıdır, böyle bir yanılgıya kapılmasınlar. Onlar bu metni iki kez doğmuş olanın [erkek Brahmin] ağzından dinlemelidir; kural budur."

Kadınların *Devi Gita*yı, yalnızca üst kasttan bir erkeğin ağzından da olsa, duymalarının açıkça amaçlandığı göz önünde bulundurulduğunda, ben metin boyunca cinsiyet kapsayıcı bir dil kullanmayı tercih ettim. "Kişi", "biri", "herkes", "insanlar" gibi sözcükleri, "adam" anlamına gelen çeşitli terimlerin karşılığı olarak kullandım. *Devi Gita* gibi geleneksel andro-merkezci metinlerde erkek isim ve zamirleri tüm insanları kapsayan genel terimler olarak kullanılabilir; bu nedenle, İngilizcede erkek formun aynen korunması kültürümüzde bugün yaygın olan cinsiyetçi dil hassasiyetleri açısından oldukça yanıltıcı olabilir. Cinsiyet kapsayıcı dil kullanırken elbette orijinalin niyetini aşma tehlikesi vardır; ancak çoğu zaman bu niyetlerin ne olduğu kesin biçimde bilinememektedir. Örneğin, metinde zaman zaman uygulayıcının tamamen erkek bedenine özgü anatomisinden söz edilmesine rağmen, kadınlar Sekiz Basamaklı Yoga'ya katılabilir mi? Metnin Tantrik görüşlere ve uygulamalara karşı genel olarak olumlu tutumu, ki bu tutum kadınlara geleneksel Brahminci yaklaşımdan çok daha açıktır, bu soruya olumlu bir yanıtı makul kılar.

Son olarak, İngilizcenin kendi eril-merkezci yönleriyle baş etmek de bir zorluktur. Sanskritçe eril ve dişil çekimleri sayesinde bir ismi kolayca diğer cinsiyete dönüştürebilir; ancak İngilizce çoğu zaman karşı cinsiyette eşdeğer bir sözcük sunmaz. Örneğin "lord" terimiyle ilişkili bir sorun vardır. Sanskritçede *ishvara* ve *ishvari*, ilahi yönetici bir varlığın sırasıyla erkek ve kadın formlarıdır. İngilizcede "female lord", "queen", "lady" veya "mistress" gibi karşılıklar *ishvari* için uygun değildir. Örneğin Parameshvari (parama ["yüce"] + ishvari) kelimesinin "Yüce Kadın Hükümdar" olarak çevrilmesi, hemen "Peki yüce, hatta belki daha üstün bir erkek hükümdar kimdir?" sorusunu gündeme getirir. Bu nedenle Parameshvari'yi doğrudan "Yüce Hükümdar" olarak çevirdim; böylece Tanrıçanın tek ve mutlak otoritesi konusunda hiçbir kuşku kalmaz. Benzer şekilde, Tanrıçanın en yüksek ikonik tezahürü olan Bhuvaneshvari'yi (bhuvana ["evren"] + ishvari) "Evrenin Hükümdarı" şeklinde çevirdim. Bu tür çeviriler Tanrıçanın dişil doğasını hafife alıyor gibi görünebilir; ancak *Devi Gita*da onun Devi (tam olarak "tanrıça") ve Anne olarak anılması o kadar sık ki, dişil doğasını unutmak mümkünsüzdür.

Bölüm 1
Büyük Tanrıçanın Dağların Kralı Himalaya ve Tanrılar Önünde Görünüşü

Janamejaya konuştu:

1.1. Sen daha önce, yüce ışıltılı gücün Dağların Efendisi Himalaya'nın zirvesinde tezahür ettiğini söylemiştin.
Bundan yalnızca geçerken söz ettin. Şimdi bunu bana tüm ayrıntılarıyla açıkla.

1.2. Şakti'nin nektarlı öykülerini içip durmaktan hangi düşünen kişi usanç duyar ki?
Kutsal içkiyi (ilahi ambrosyayı) içenlere bile ölüm gelir, ama bu eylemini işiten kişiye gelmez.

Vyasa konuştu:

1.3. Sen kutsanmış ve bütünüyle gerçekleşmiş birisin, büyük gönüllüler tarafından eğitildin,
Ve sen bahtlısın, çünkü Tanrıçaya gerçek adanmışlığa sahipsin.

1.4. Dinle ey Kral, bu kadim öyküyü. Sati'nin bedeni alevler içinde tükenince,
Şaşkın Shiva oraya buraya dolaştı, yere düşerek kımıldamadan kaldı.

1.5. Zihni bütünüyle içine dalmış olduğu için tezahür etmiş dünyanın farkında değildi.
Yeniden kendine hâkim olunca, zamanı Tanrıçanın gerçek suretini tefekkür ederek geçirdi.

1.6. Bu sırada, hareketli ve hareketsiz her şeyle birlikte üç katlı evren uğurlu çekiciliğini yitirdi,
Tüm dünya, okyanusları, kıtaları ve dağlarıyla birlikte enerjisinden yoksun kalınca.

1.7. Sevinç, her bir varlığın yüreğinde kuruyup kaldı.
Tüm halklar kederliydi, yorgun düşmüş ruhları bitap düşmüştü.

1.8. Sonra, daima bir ıstırap denizinde boğulan onlar, hastalık tarafından tüketildiler.
Gezegenler uğursuz biçimde geri hareket etti, tanrıların talihi geriledi.

1.9. Krallar da Sati'nin ölümüyle harekete geçmiş maddi ve manevi güçler yüzünden felaket çektiler.
İşte o sırada büyük bir demon ortaya çıktı, adı Taraka idi.

1.10. Bu melun, Brahma'dan şu lütfu aldıktan sonra üç katlı evrenin efendisi oldu:
"Senin öldürücün yalnızca Shiva'nın meşru bir oğlu olacak."

1.11. Böylece ölümü Brahma tarafından bu şekilde saptanmış olan büyük demon,
Shiva'nın hiçbir meşru oğlunun bulunmadığını fark ederek kükredi ve sevindi.

1.12. Ve tüm tanrılar, Taraka'nın saldırısına uğrayıp kendi meskenlerinden sürülmüş halde,
Shiva'nın hiçbir meşru oğlunun bulunmayışı yüzünden sürekli bir kaygı içinde yaşadılar.

Tanrılar şöyle düşündü:

1.13. "Shiva'nın eşi yok, o nasıl oğul getirecek dünyaya?
Biz bolluktan yoksun kalmışken nasıl serpilebiliriz ki?"

Vyasa devam etti:

1.14. Böylece kaygı ile dertlenmiş olan tüm tanrılar, Vishnu'nun cennetine gittiler,
Onunla özel olarak istişare edip görüştüler. O da onlara başvuracakları uygun yolu açıkladı:

Vishnu konuştu:

1.15. "Neden hepiniz bu kadar kaygılısınız, zira Uğurlu Tanrıça dilek dileyen bir ağaçtır.
Evrenin Hükümdarı olarak Cevher Adası Cennetinde ikamet eden o, daima dikkat kesilmiştir.

1.16. Bizi şimdi yalnızca uygunsuz davranışlarımız yüzünden ihmal ediyor.
Dünya Annesinin böylece terbiye edişi yalnızca bize ders olsun diyedir.

1.17. Nasıl ki bir anne, çocuğunu şımartırken de azarlarken de merhametten yoksun kalmazsa,
Dünya Annesi de erdemlerimize ve kusurlarımıza göz kulak olurken aynı şekilde hisseder.

1.18. Bir oğul, uygun davranışın sınırlarını her adımda çiğner,
Dünyada ondan başka, onu bağışlayacak kim vardır ki annesinden başka?

1.19. O halde hiç vakit geçirmeden, içten kalplerle yüce Anneye sığının,
O sizin istediğinizi yerine getirecektir.”

Vyasa devam etti:

1.20. Böylece tüm tanrılara bu buyruğu verip eşiyle birlikte,
Büyük Vishnu, tanrıların başı olarak diğer efendilerle beraber hemen yola çıktı.

1.21. Büyük kayalık dikliğe, dağların efendisi Himalaya’ya geldi,
Ve tüm tanrılar ibadetin ön hazırlıklarına koyuldular.

1.22. Sonra, merasim kurallarını çok iyi bilerek, Annenin kurbanını yerine getirdiler.
Ey Kral, tüm tanrılar üçüncü gün ayinleri de dahil olmak üzere onun ritüel yükümlülüklerini yerine getirmekte acele ettiler.

1.23. Bazı tanrılar bütünüyle meditasyona dalmıştı, diğerleri adının üzerinde yoğunlaşmıştı.
Bazıları ilahisine odaklanmıştı, diğerleri ise adlarını okumaya kendilerini vermişti.

1.24. Bazıları mantra söylemeye adanmıştı, ya da ağır çileler uygulamaktaydı.
Bazıları zihinsel kurbanlara dalmıştı, diğerleri ise mistik güçleri bedenlerine yerleştirmişlerdi.

1.25. Yorulmadan, Hrillekha adıyla bilinen mantrayla yüce Şakti’ye ibadet ettiler.
Ey Janamejaya, böylece birçok yıl gelip geçti.

1.26. Aniden, Chaitra ayında, ayın dokuzuncu gününde, bir cuma günü,
Kutsal metinlerde bildirilen o ışıltılı güç tanrıların önünde belirdi.

1.27. Dört Veda’nın bedenlenmiş halleri tarafından her yandan övülen bu güç,
On milyon güneş gibi parlıyor, ama on milyon ay gibi de yatıştırıyordu.

1.28. On milyon kızıl tınılı şimşek çakışı gibi parlayan o yüce ışıltılı güç,
Yukarıda, her yanda ve ortada sınırlandırılmaksızın ışıldadı.

1.29. Başı ve sonu yoktu, bedeni yoktu, eli yoktu, başka uzvu yoktu,
Ne bir kadın sureti vardı, ne bir erkek sureti, ne de ikisinin birleşimi.

1.30. Bu göz kamaştırıcı parıltı, tanrıların gözlerini kör etti ey Kral.
Görüşleri yeniden yerine geldiğinde tanrılar gördüler ki,

1.31. O ışık şimdi bir kadın formunda, çekici ve hoş bir şekilde görünmekteydi.
Uzuvları olağanüstü güzeldi, gençliğinin tazeliğinde bir bakireydi.

1.32. Dik ve dolgun göğüsleri, lotusun kabaran tomurcuklarını utandırıyordu.
Kuşak ve halhalları, takı kümeleriyle şıngırdayarak çalıyordu.

1.33. Boynunda kolye, kollarında pazubentler ve bilezikler vardı,
Boğazı paha biçilmez mücevherlerden oluşan bir zincirle ışıldıyordu.

1.34. Yanaklarındaki saç bukleleri, narin Ketaka çiçeklerinin üzerinde vızıldayan kara arılar gibi titreşiyordu.
Karın ortasındaki ince tüy hattı, biçimli kalçalarının cazibesini artırıyordu.

1.35. İçinde nane kamfor parçacıkları bulunan baharatlı betel çiğniyordu.
Parlak altından sarkan küpeler, lotus gibi yüzünü süslüyordu.

1.36. Uzun kaşlarının üzerinde alnı, hilal biçimli ayın tasviriyle parlıyordu.
Gözleri kızıl lotus yapraklarıydı, burnu vakurdu, dudakları nektardı.

1.37. Dişleri beyaz yasemin tomurcuklarına benziyordu, boynunu bir inci dizisi süslüyordu.
Hilal biçimli tacı mücevherlerle parıldıyordu, yeni aylar gibi ışıldayan süslerle bezenmişti.

1.38. Yasemin çiçeklerinden bir çelenk, gür saçlarını aydınlatıyordu.
Alnında safran rengi bir nokta vardı, üç gözü ise onun neşeli, oyunbaz mizacını yansıtıyordu.

1.39. Üç gözlü ve dört kolluydu, bir kement ve bir çekiç (goad) tutuyor,
Diğer elleriyle iyiliğini ve güvence verişini gösteren jestler yapıyordu.
Kırmızı giyinmişti ve nar çiçekleri gibi ışıltılı görünüyordu.

1.40. Aşk için uygun her türlü giysiyle zengin biçimde donanmıştı, tüm tanrılar tarafından ibadet edilmekteydi.
Tüm dilekleri yerine getiren odur, herkesin Annesi ve herkesi aldatan odur.

1.41. Annenin sevecen yüzü, lotus ağzında beliren nazik bir gülümsemeyle lütfunu gösteriyordu.
Tanrılar, sahici merhametin bu bedenlenmiş halini gözlerinin önünde gördüler.

1.42. Onu, merhametin bedenlenmiş hali olarak görünce, tüm tanrılar topluluğu başlarını yere dek eğdi,
Konuşamaz hale gelmişlerdi, düşüncelerle boğulmuş gözyaşları içinde sessizce ağlıyorlardı.

1.43. Yeniden kendilerini toparlamak için çabalarken, boyunları adanmışlık içinde eğilmiş,
Gözleri sevgi dolu sevinç yaşlarıyla dolmuş halde, Dünya Annesini ilahilerle yücelttiler.

Tanrılar konuştu:

1.44. Selam Tanrıçaya, selam Büyük Tanrıçaya, selam daima Uğurlu Olan'a.
Selam Doğa'ya, selam Kutlu Olan'a, dikkatle önünde eğiliyoruz.

1.45. Ateşin rengine sahip olana, çile gücüyle güneş gibi parlayana ve eylemlerin meyvesini elde etmek için ibadet edilene,
Durga Tanrıçasına sığınıyorum. Selam o hızlı geçiş salına.

1.46. Tanrılar, tüm hayvan türlerinin konuştuğu Tanrıça Konuşma'yı yarattılar.
Bu Konuşma bize hoş gelir, yiyecek ve güç sağlayan bu inek. O iyi övülmüştür, bize gelsin.

1.47. Brahma tarafından övülen Kalaratri'ye, Vaishnaviye, Skanda'nın Annesine,
Sarasvati'ye, Aditi'ye, Daksha'nın Kızına, saf Uğurlu Olan'a eğiliyoruz.

1.48. Seni Mahalakshmi olarak biliyoruz, seni her şeyin Şakti'si olarak tefekkür ediyoruz.
Tanrıça, bu bilgi ve tefekkürümüzü o ilham etsin.

1.49. Kozmik Beden formundaki ona selam, Kozmik Ruh formundaki ona selam.
Tezahür etmemiş durumda olana selam, görkemli Brahman formundaki ona selam.

1.50. Cehalet gücü aracılığıyla kendini dünya olarak gösterir,
Tıpkı bir ipin yılan, çelenk ve benzeri olarak görünmesi gibi.
Bilgi gücüyle ise dünyayı yeniden kendi içine çözer. Onu yüceltiriz, Evrenin Hükümdarı'nı.

1.51. Özü saf bilinç olan, Tat sözüyle ifade edilen ona yüceltme olsun,
Doğası eksilmeyen mutluluktur. Veda'lar hedef olarak ona işaret eder.

1.52. Beş kılıfı aşan, üç bilinç halinin tanığı olan,
Yine de özünde Tvam sözüyle ifade edilen bireysel ruhtur.

1.53. Om hecesi formundaki ona selam, Hrim hecesinde bedenlenmiş ona selam.
Sayısız mantradan oluşan ona, yani sana, merhametli Tanrıça, selam, selam!

Vyasa devam etti:

1.54. Tanrılar tarafından böyle övülünce, Cevher Adasında ikamet eden o,
Ötücü guguk kuşunun tatlı, neşeli sesleri gibi bir sesle karşılık verdi.

Mübarek Tanrıça konuştu:

1.55. Ey bilge tanrılar, sizi buraya birlikte getiren sebebi açıklayın.
Ben daima lütuflar bahşedenim, müritlerine dilek veren bir ağacım.

1.56. Adanmışlıkla parlıyorsunuz, madem öyle, ben yanınızda dururken neden kaygılısınız?
Müritlerimi samsara'nın dalgalı okyanusundan ben kurtarırım.

1.57. Bu vaadimi içten kabul edin ey tanrıların en iyileri.

Vyasa devam etti:

Bu sevgi dolu neşeyle dolu sözleri işiten tanrılar yüreklerinde tatmin buldular.

1.58. Korkudan kurtulmuş ölümsüzler, ey Kral, kendi sıkıntılarının halini anlattılar.

Tanrılar konuştu:

Bu üç dünyada,
1.59. Senin için, ey her şeyi bilen, her şeyin bedenlenmiş tanığı, ey Yüce Hükümdar, hiçbir şey bilinmez değildir.
Demon reisi Taraka, gece gündüz bize eziyet ediyor.

1.60. Onun ölümü yalnızca Shiva'nın oğlunun eliyle gerçekleşecek,
Brahma bunu böylece düzenledi ey Uğurlu Olan.
Ama bildiğin gibi ey Büyük Hükümdar, Shiva'nın eşi yok.

1.61. Her şeyi bilen birine bilgisiz varlıklar ne açıklayabilir ki?
Durumumuz kısaca budur, gerisini sen çıkarabilirsin ey Anne.

1.62. Lotus ayaklarına sarsılmaz bir adanmışlık göstermemiz daim olsun,
Bu en baş dileğimizdir. Ayrıca beden almanı da diliyoruz.

Vyasa devam etti:

1.63. Yüce Hükümdar onların bu sözlerini dinledi ve yanıt verdi.

Tanrıça konuştu:

Potansiyelim olan Gauri, Himalaya'ya doğacak.
1.64. Shiva'ya eş olarak verilecek ve sizin ihtiyacınızı karşılayacak.
İçten arzunuz yüzünden lotus ayaklarıma adanmış olacaksınız.

1.65. Himalaya, yoğun bir adanmışlıkla, beni gerçekten kalbinde ibadet ediyor.
Bu yüzden onun evinde doğmayı bir zevk sayıyorum.

Vyasa konuştu:

1.66. Onun son derece sevecen sözlerini işiten Himalaya ise,
Gözleri ve boğazı yaşlarla tıkanmış halde, Yüce Egemen Kraliçe'ye şöyle cevap verdi:

Himalaya konuştu:

1.67. Sen kimi lütfetmek istersen onu büyük ölçüde yüceltirsin,
Zira ben kimim ki, bu kadar kaba ve hareketsiz biri, seninle kıyaslanacak, sen ki sonsuz varlık ve bilincin bedenlenmiş halisin?

1.68. At kurbanları ve diğer dini çileleri yerine getirerek edinilen tüm sevaplarla birlikte bile,
Yüzlerce doğum boyunca senin baban olmam şaşırtıcıdır ey Kusursuz Olan.

1.69. Şimdi ünlü olacağım, çünkü tüm dünya şöyle düşünecek: "Dünya Annesi,
Şu Himalaya'nın kızı oldu, ne büyük bir harika. Ne kadar kutsanmış ve bahtlıdır o."

1.70. Garbinde on milyonlarca dünyayı taşıyan o,
Onun kızı olarak doğmuşken, yeryüzünde ona denk kim var?

1.71. Atalarım için hangi göksel âlemin hazırlanmış olduğunu bilmiyorum,
Böyle biri olarak benim ailelerine doğmuş olmamdan ötürü ne kadar kutsanmışlardır.

1.72. Sevgi dolu merhametinle bana bir lütuf zaten bahşettin,
Şimdi de lütfen Upanişadların tümünde açıklandığı şekliyle, gerçek doğanı anlatır mısın?

1.73. Ve ayrıca, kutsal yazılarca onaylanan, yoganın ve adanmışlıkla birleşen bilginin yollarını da tanımla.
Bunları açıkla ey Yüce Hükümdar, ki ben de seninle bir olayım.

Vyasa konuştu:

1.74. Himalaya'nın bu sözlerini işitince, lotus yüzü lütufla dolu olan Anne,
Kutsal metinlerde gizlenmiş mistik öğretileri açığa vurmayı üstlendi.

Bölüm 2
Yaratılışın Yüce Nedeni Olarak Tanrıça

Tanrıça konuştu:

2.1. Söyleyeceklerime tüm tanrılar kulak versin.
Sadece bu sözlerimi işitmekle bile kişi, benim öz doğama erişir.

2.2. Başlangıçta yalnızca ben var idim, ey Dağların Kralı, başka hiçbir şey yoktu.
Gerçek Öz'üm, saf bilinç, en yüce zekâ, tek yüce Brahman olarak bilinir.

2.3. Aklın ötesindedir, betimlenemez, benzeri yoktur, bozulmaz.
Kendi içinden, Maya diye ünlü belli bir güç evrilir.

2.4. Bu Maya ne gerçektir ne gerçek olmayan, ne de her ikisidir, çünkü bu uyumsuz olurdu.
Böylesi niteliklerden yoksun olan bu belirsiz varlık, öteden beri mevcuttur.

2.5. Isının ateşte bulunduğu gibi, parlaklığın güneşte bulunduğu gibi,
Serin ışığın ayda bulunduğu gibi, işte bu Maya da bende sıkıca bulunur.

2.6. Sonunda o Maya'nın içine, ruhların eylemleri, ruhların kendileri ve çağlar
Ayrımsız biçimde çözünürler, tıpkı derin uykuda dünyevi kaygıların yok oluşu gibi.

2.7. Bu bana içkin güçle birleşmek suretiyle ben kozmik tohum olurum.
Bu güç, kendi dayanağını, yani beni karartmakla kusurlara yatkındır.

2.8. Bilinç ile birleşimi yüzünden, Maya dünyaya etkin neden denir.
Görünür aleme evrilmesi yüzünden, ona maddi neden dendiği söylenir.

2.9. Bazıları bu Maya'ya çile gücü derler, başkaları karanlık der,
Yine başkaları ise uyuşukluk ya da bilgi, illüzyon, madde, doğa, enerji ya da doğmamış der.

2.10. Şaiva eserlerinde yetkin olanlar ona zekâ der; Vedantacılar ise cehalet derler.

2.11. İşte Veda ve diğer kutsal metinlerde yer alan çeşitli adları bunlardır.
Maya algılanabilir olduğundan, bilinçsiz madde doğasına sahiptir; bilgi onu yok ettiğinden, gerçekten var olan değildir.

2.12. Bilinç algıladığımız bir şey değildir, gerçekten algıladığımız şey bilinçsizdir.
Bilinç kendi kendine ışık saçar, onu hiçbir başka şey aydınlatmaz.

2.13. Kendini bile aydınlatmaz, çünkü bu sonsuz gerileme yanılgısına götürürdü.
Nasıl fail ile üzerinde eylemde bulunulan nesne ayrı varlıklarsa, aynı şekilde bilinç de, bir lamba gibi,

2.14. Kendisi parlarken, kendisinden başka olanı aydınlatır. Bunu bil ey Dağ,
Çünkü böylece, kendi doğama ait olan bilincin ezeli ve ebedi olduğunu göstermiş bulunuyorum.

2.15. Görünür dünya, uyanıklık, rüya ve derin uyku halleri içinde durmadan ortaya çıkar ve kaybolur.
Saf bilinç asla böyle dalgalanmalar yaşamaz.

2.16. Bu bilincin kendisi bile algının nesnesi haline gelse, o zaman bu algının tanığı
Yine eskiden olduğu gibi, gerçek saf bilinç olarak kalacaktır.

2.17. Ve böylece, gerçeğe dair dini risalelerde yetkin olanlar bilinci ezeli ve ebedi ilan ederler.
Doğası mutluluktur, çünkü en yüce sevginin nesnesi odur.

2.18. “Yok olmayayım, sonsuza dek var olayım” duygusu, Öz’e duyulan sevgide kök salar.
Elbette benimle geri kalan her şey arasında gerçek bir ilişki yoktur, çünkü geri kalan her şey yanlıştır.

2.19. Bu nedenle ben gerçekten bölünmemiş bir bütün olarak görülürüm.
Ve bu bilinç, Öz’ün bir niteliği değildir, yoksa Öz bir nesne gibi olurdu.

2.20. Bilinçte, nesne durumuna ilişkin en ufak bir iz bile bulunamaz.
Bu yüzden bilincin de nitelikleri yoktur: bilinç, bilincin kendisinden ayrılabilir bir özellik değildir.

2.21. Bu nedenle Öz, özünde her zaman bilinçtir ve mutluluktur.
Gerçek ve bütündür, tüm ilişkilerin ötesindedir ve ikilik yanılsamasından azadedir.

2.22. Ancak bu Öz, kendi Maya gücü aracılığıyla, arzular, eylemler ve benzerleriyle birleşmiş halde,
Karma yasasına uygun biçimde zaman içinde olgunlaşan önceki deneyimlerin etkisiyle,

2.23. Ve ilk unsurları birbirine karıştırmak suretiyle, yaratmak ister ve yaratmaya başlar.
Ortaya çıkan yaratılış, zekadan yoksundur, ey Dağların Kralı, sana ileride ayrıntılı anlatılacaktır.

2.24. Sözünü ettiğim bu olağanüstü formum,
Evrilmemiş ve tezahür etmemiştir, ama Maya’nın gücüyle parçalara ayrılır.

2.25. Tüm dini risaleler, onun tüm nedenlerin nedeni olduğunu ilan eder,
Unsurların ardındaki ilk madde olduğunu ve varlık, bilinç, mutluluk biçimini taşıdığını söyler.

2.26. Bütün karmanın yoğunlaşmış halidir, irade, bilgi ve eylemin makamıdır,
Hrim mantrasında ifade edilir, ilk ilke budur denir.

2.27. O ilk maddeden, sesin ince niteliğiyle donanmış ether ortaya çıktı.
Sonra dokunma niteliğiyle nitelenmiş hava ortaya çıktı, ardından da görünür form niteliğiyle nitelenmiş ateş geldi.

2.28. Ardından tat niteliğiyle nitelenmiş su ortaya çıktı, sonra da koku niteliğiyle nitelenmiş toprak.
Ether yalnızca ses niteliğine sahiptir, hava dokunma ve sesle donatılmıştır.

2.29. Bilgelerin söylediğine göre ateş, ses, dokunma ve görünür form niteliklerine sahiptir.
Su ise ses, dokunma, görünür form ve tat olan dört niteliğe sahiptir derler.

2.30. Toprak, ses, dokunma, görünür form, tat ve koku olan beş niteliğe sahiptir.
Bu ince unsurlardan, İnce Beden diye adlandırılan büyük kozmik iplik ortaya çıktı.

2.31. Onun her şeyi kapladığı ilan edilir, bu Öz’ün İnce Bedenidir.
Evrilmemiş olan, daha önce sözünü ettiğim Nedensel Bedendir.

2.32. Bunun içinde dünya tohumu bulunur, buradan İnce Beden evrilir.
Oradan da, beşli oluşum süreciyle, kaba unsurlar,

2.33. Sayıca beş olan bu unsurlar ortaya çıkar. Şimdi bu süreci anlatacağım.
Az önce sözü edilen bu unsurların her biri ikiye bölünecektir.

2.34. Her unsurun bir yarısı dört parçaya bölünecektir ey Dağ.
Her bir unsurun bölünmemiş yarısını, diğer dört unsurdan birer çeyrek parçayla birleştirmek suretiyle, her unsur beşli hale gelir.

2.35. Ve bunlar, Öz'ün Kozmik Bedenini, yani Kaba Bedenini meydana getirirler.
Beş unsurda bulunan aydınlık yönlerden, işitme ve diğer

2.36. Duyu organları, her biri tek bir unsurdan ortaya çıkar ey Kral.
Ama tüm unsurların karışmış aydınlık yönlerinden, tek olan ve farklı işlevleri sebebiyle dört yönlü olan içsel organ doğar.

2.37. İstediğinde ya da tereddüt ettiğinde ona zihin denir.
Kesin, kuşkusuz bilgiye ulaştığında ona akıl yani zekâ denir.

2.38. Hatırladığında ona hafıza denir.
"Ben" duygusunu öne sürmek üzere iş gördüğünde, benlikçilik ilkesi haline gelir.

2.39. Unsurların etkin yönlerinden sırayla eylem organları ortaya çıkar,
Her biri tek bir unsurdan doğar; ama tüm unsurların karışmış etkin yönlerinden beşli nefes doğar.

2.40. Yukarı yönlü nefes kalpte, aşağı yönlü nefes bağırsaklarda, orta nefes göbekte ikamet eder,
Yükselen nefes boğazda, yayılmış nefes ise tüm bedene dağılmıştır.

2.41. Beş bilgi organı, beş eylem organı
Ve beş nefesle birlikte, zekâ ile birlikte olan zihin,

2.42. İşte bunlar İnce Bedeni oluşturur, yani benim kendi süzülmüş formumu.
Onun içinde Doğa denen ilke bulunur ey Kral. Gelenek uyarınca iki yönlüdür.

2.43. Aydınlıkla nitelenen bir yönü Maya'dır; doğanın tüm nitelikleriyle karışmış diğer yönü ise cehalettir.
Kendi substratını açıkça yansıtan bu yön Maya diye bilinir.

2.44. İşte o Maya'nın içinde evrensel hükümdarın yansımış görüntüsü belirir.
O, yüce Rab diye adlandırılır, kendi substratının farkındadır.

2.45. Her şeyi bilen ve her şeyi yapan odur, tüm merhametin nedenidir.
Ama cehalette, yansımış görüntü kısmen örtülüdür, ey Dağların Kralı.

2.46. O zaman bireysel ruh olarak bilinir ve tüm ıstırabın meskeni olur.
İşte bu ikisi, Rab ve ruh, cehaletin gücüyle üç bedene sahip denir.

2.47. Bu üç bedenle özdeşleşmek suretiyle üç adları da olur.
Ruh, Nedensel Beden olarak Akıllı diye adlandırılır; İnce Beden olarak Parlak diye adlandırılır;

2.48. Ve Kaba Beden olarak Her Şey diye adlandırılır; işte üç bölümünün adları böyledir.
Benzer biçimde Rab de, Rab, Kozmik Ruh ve Kozmik Beden terimleriyle bilinir.

2.49. Ruh bölümlenmiş form olarak görülür, Rab ise toplanmış form olarak.
O evrensel Rab, ruhu lütfetmek istemesi yüzünden

2.50. Yeni baştan çokluk dünyasını, çeşitli hazlar hazinesiyle birlikte yaratır.
Rab, benim gücüm tarafından, bende tasarlandığı için, ey Kral, daima gönderilir.

Bölüm 3
Tanrıçanın Kozmik Bedenini Açığa Vuruşu
(Viraj)

Tanrıça konuştu:

3.1. Maya gücüm aracılığıyla, hareket eden ve etmeyen bütün dünyayı,
Düşüncemde tasarlayıp varlığa getiririm,
Yine de aynı Maya benden ayrı değildir, en yüce hakikat budur.

3.2. Pratik bakış açısından Maya apaçık kabul edilir.
Oysa gerçekte o yoktur, mutlak anlamda yalnızca yüce olan vardır.

3.3. Ben, Maya olarak, bütün dünyayı yaratır ve sonra onun içine girerim,
Cehalet, eylemler ve benzerleri eşlik ederek ve yaşam nefesi önden giderek, ey Dağ.

3.4. Öteki yaşamlarda ruhlar başka başka bedenlere nasıl yeniden doğacaktı yoksa?
Maya'nın değişimlerine uygun olarak çeşitli doğumlar alırlar.

3.5. Görünürdeki sınırlamalarla değişime uğrayınca, farklı kavanozlardaki boşluk gibi parçalara ayrılmış görünürüm.
Güneş, ne kadar yüksek ya da alçak olursa olsun, tüm nesneleri sürekli aydınlatır,

3.6. Yine de bu yüzden kirlenmez; aynı şekilde ben de asla kusurlarla lekelenmem.
Sıradan insanlar, üzerime zekânın ve benzeri etkenliğini yüklerler:

3.7. "Öz faildir" der şaşırmış olanlar, bilge olanlar değil.
Cehaletin değişimleri ve Maya'nın değişimleri,

3.8. Ruhu ve Rabbi, sırasıyla parçalara böler; bütün bunlar Maya tarafından kurgulanmıştır.
Kavanozların içindeki boşluğun, genel boşluktan ayrıymış gibi kurgusal ayrılışı,

3.9. Bireysel ruh ile yüce ruh arasındaki kurgusal ayrılış gibidir.
Ruhun çoklu tezahürleri, ruhun içkin doğasından değil, cehaletten kaynaklandığı gibi,

3.10. Rabbin çoklu tezahürleri de, onun doğal özünden değil, Maya'dan kaynaklanır.
Çeşitli bedenlerin ve tüm duyularının hayali ayrımlarını oluşturarak,

3.11. Cehalet, ruhların farklılaşmasının nedenidir; başka hiçbir neden ortaya konmaz.
Madde niteliklerinin hayali ayrımları aracılığıyla ayrılıklar oluşturarak, ey Dağ,

3.12. Maya, yüce Rabbin parçalara ayrılmasının nedenidir ve bundan başka bir şey değildir.

3.13. Benim içimde bu bütün dünya, her yöne doğru dokunmuştur, ey Dağ.
Ben Rabbin kendisiyim ve Kozmik Ruh'um; kendim de Kozmik Bedeni'ım.

3.14. Ben Brahma, Vishnu ve Rudra'yım, aynı zamanda Gauri, Brahmi ve Vaishnavi'yim.
Ben güneşim ve yıldızlarım, ve yıldızların Rabbiyim.

3.15. Ben çeşitli türden hayvanlar ve kuşlarım, yine ben kast dışı olan ve hırsızım.
Ben kötülük yapan ve kötü eylemim, ben erdemli insan ve erdemli eylemim.

3.16. Ben elbette dişiyim ve erkeğim, aynı zamanda cinsiyetsizim.
Ve siz nerede, ne tür bir şey görür ya da işitirseniz,

3.17. O şeyin tamamını içten ve dıştan sürekli kuşatır halde ben doldururum.
Hareket eden ya da etmeyen, benden yoksun hiçbir şey yoktur;

Çünkü eğer öyle olsaydı, çocuksuz bir kadının oğlu gibi, hiçbir varlığı olmayan bir şey olurdu.

3.18. Tek bir ip, bazen yılan, bazen çelenk gibi çeşitli şekillerde görünebildiği gibi,
Ben de Rab ve benzeri suretlerde görünebilirim; bu konuda hiçbir kuşku yoktur.

3.19. Dünyanın, dayandığı bir zemin olmaksızın görünmesi mümkün değildir.
Buna göre dünya, yalnızca benim kendi varlığım aracılığıyla ortaya çıkar, başka türlü değil.

Himalaya dedi ki:

3.20. "Tanrıların Hükümdarı, madem toplu kozmik formundan söz ettin,
Eğer beni lütfuna layık görürsen, ey Tanrıça, onu görmeyi arzuluyorum."

Vyasa dedi ki:

3.21. Onun bu isteğini işitince, Vishnu dahil tüm tanrılar,
Sevinçle dolu kalplerle, Himalaya'nın sözlerini överek sevindiler.

3.22. Sonra, müritleri için dilek veren bir inek olan Uğurlu Tanrıça, tanrıların zihinlerini bilerek,
Müritlerinin isteğini yerine getirerek kendi kozmik formunu açığa vurdu.

3.23. Onlar, Büyük Tanrıçanın, tüm diğer formların ötesinde olan o Kozmik Bedenini gördüler.
Gök onun başıdır, ay ve güneş onun gözleridir.

3.24. Asıl yönler onun kulakları, Veda'lar onun konuşması, rüzgar onun nefesi diye ilan edilir;
Evren onun kalbidir derler, yeryüzü onun belidir diye düşünülür.

3.25. Atmosfer onun göbeği, yıldız küresi onun göğsüdür;
Maharloka denilen dünya onun boynu, Janarloka ise yüzüdür diye düşünülür.

3.26. Taparloka, Satyaloka'nın altında bulunan alnıdır.
İndra ve tanrılar onun kollarıdır, ses bu Büyük Hükümdarın işitmesidir.

3.27. İki Aşvin onun burun delikleridir, koku alma gücü onun koklamasıdır, böyle düşünür bilge olanlar.
Ateş onun ağzı diye ilan edilir, gece ve gündüz ise onun iki göz kapağıdır.

3.28. Brahma'nın meskeni, onun kaşlarının oyunu, sular onun damağı olarak ilan edilir.
Tat alma, onun dili olarak ilan edilir, Ölüm Tanrısı onun dişleridir.

3.29. Çeşitli sevgiler, eğilimler onun dişleridir, Maya ise onun kahkahası diye ilan edilir.
Yaratılış, onun yandan bakışlar atmasıdır, iffet ve utangaçlık, bu Büyük Hükümdarın üst dudağıdır.

3.30. Açgözlülük onun alt dudağıdır, yanlış yol (adharma yolu) onun sırtıdır.
Ve yeryüzündeki yaratıcı Prajapati onun erkeklik organıdır.

3.31. Okyanus, Tanrıçanın, Büyük Hükümdarın karnıdır; dağlar onun kemikleridir.
Nehirler onun atardamarları olarak ilan edilir, ağaçlar onun saçlarıdır.

3.32. Çocukluk, gençlik ve yaşlılık onun kusursuz yürüyüşleridir;
Bulutlar onun saçları, iki alacakaranlık ise Rabbin giysileridir.

3.33. Ey Kral, ay, kutsal Dünya Annesinin zihnidir,
Vishnu, onun ayırt etme gücüdür ve Shiva, onun düşünce ve duygularının oturduğu yerdir diye kabul edilir.

3.34. Atlar ve bütün çeşitli türler, Rabbin kalça ve kasık bölgelerinde yerleşmiş haldedir;
Atala gibi büyük alt âlemler, kalçalarının alt kısmında bulunmaktadır.

3.35. En yüce tanrıların gördüğü o devasa form, böyle bir formdu,
Binlerce alev saçan ışınıyla, dilini sallayarak yalıyor,

3.36. Dişleriyle korkunç çatırtı sesleri çıkarıyor, gözlerinden ateş püskürtüyordu;
Çeşitli silahlar tutuyor, kahraman bir yapıya sahip, Brahminleri ve savaşçıları yiyecek olsun diye lapa haline getiriyordu.

3.37. Bin başı ve bin gözü, yine bin ayağı vardı,
Milyonlarca güneş gibi görünmekte, milyonlarca şimşek çakışı gibi ışıldamaktaydı.

3.38. Kalbi ve gözü dehşete düşüren o korkunç, dehşet verici formu,
Tüm tanrılar gördüler ve "Vah bize, vah!" diye haykırdılar.

3.39. Kalpleri titreyerek güçsüzce bayıldılar.
"O Dünya Annesidir" düşüncesi bile zihinlerinden kaçıp gitti.

3.40. Sonra Veda'lar, Büyük Hükümdar Tanrıçanın dört yanında durarak,
Büyük bir çabayla baygın tanrıları kendilerinden geçmişlik halinden uyandırdılar.

3.41. Sonra tanrılar, yeniden duyularına kavuşunca en yüce Vedik gerçeği idrak ettiler.
Ölümsüzlerin gözleri sevgi dolu sevinç yaşlarıyla doldu, boğazları düğümlendi.

3.42. Sesleri gözyaşları sebebiyle titreyip kesilirken, övgüler sunmaya başladılar.

Tanrılar konuştu:

“Suçlarımızı bağışla ey Anne, seni doğuran biz biçareleri koru.
3.43. Öfkeni dindir ey Tanrıların Hükümdarı; bu formunu gördük ve korktuk.
Biz zavallı ölümsüzler, sana nasıl layıkıyla övgü sunabiliriz?

3.44. Gücünün sınırı, senin için bile bilinmezdir.
Biz ki ardından doğmuş olanlarız, onu nasıl kavrayabiliriz?

3.45. Sana selam ey Evrenin Hükümdarı, sana selam ey Om hecesiyle oluşmuş olan.
Tüm Vedanta’da yerleşik olana, Hrim hecesinde bedenlenmiş olana selam.

3.46. Ateşin zuhur ettiği kaynağa, güneş ve ayın kaynağı olana,
Tüm bitkilerin kaynağına, tüm varlıkların Öz’ü olana selam.

3.47. Tanrıların, diğer göksel varlıkların ve kuşların
Ve hayvanların ve insanların doğduğu kaynağa, tüm varlıkların Öz’üne selam.

3.48. İç nefes ve dış nefes, pirinç ve arpa, çile, inanç ve hakikat,
Öz denetimi ve kutsal yasa, bütün bunların kaynağı olana selam, selam!

3.49. Yedi soluk ve yedi alevin, yedi yakacak çubuğun
Ve yedi sunu ve yedi dünyanın kaynağına, tüm varlıkların Öz’üne selam!

3.50. Okyanuslar, dağlar ve nehirlerin çıktığı kaynağa,
Tüm bitkilerin ve özsularının kaynağına selam, selam!

3.51. Kurbanın, takdisin, kurban direğinin ve armağanların zuhur ettiği kaynağa,
İlahilerin, ezgilerin ve formüllerin kaynağına, tüm varlıkların Öz’üne selam!

3.52. Önden ve arkadan selam, iki yandan sana selam;
Aşağıdan, yukarıdan, dört yönden, en yüce derecede sana, ey Anne, selam, selam!

3.53. Çek geri ey Tanrıların Hükümdarı, bu olağanüstü formu;
Bize yalnızca o son derece güzel formunu göster.”

Vyasa dedi ki:

3.54. Tanrıların bu denli korktuğunu gören Dünya Annesi, merhamet deryası olan o,
Korkunç formunu geri çekti ve güzel yüzünü gösterdi:

3.55. Bir kement ve bir çekiç tutuyor, diğer elleriyle iyiliğini ve güvence verişini gösteren jestler yapıyordu; uzuvlarının her biri inceydi.
Lotus yüzü hafifçe gülümserken, gözleri merhametle dolup taşıyordu.

3.56. Tanrılar bu güzel formu görünce korkuları dağıldı,
Zihinleri huzura kavuştu; sevinçten söz söyleyemez halde, sessizce eğildiler.

Bölüm 4
Bilgi Yogası Üzerine Öğreti

Tanrıça konuştu:

4.1. Ne kadar uzaktasın, ne kadar alçakgönüllüsün,
Buna karşılık benim bu formum ne kadar görkemli.
Yine de adanmışlarıma duyduğum sevgi yüzünden böyle bir form sundum.

4.2. Vedaları çalışmakla değil, ne de yoga, sadaka, çile ya da kurbanla,
Lütfum olmaksızın, hiçbir şekilde bu formu göremezsiniz.

4.3. Dinle ey Kral, yüce Öz konusunda ve onun bireysel ruh oluşuna nasıl dönüştüğü konusunda,
İlk konumuza geri dönelim. Görünürdeki sınırlamalarla birleşmek suretiyle Öz, görünürde fail ve benzeri rolleri üstlenmiş olur.

4.4. Ruh, erdem ve günahın tek nedeni olarak çeşitli eylemler gerçekleştirir.
Böylece çeşitli rahimlerde doğuş elde eder ve mutluluk ve acı deneyimler.

4.5. Yine, onların belirleyici etkisi altında, her zaman çeşitli türden yeni eylemlere yönelmiş olarak,
Çeşitli türden yeni bedenler elde eder ve daha fazla mutluluk ve acı yaşar.

4.6. Bu döngü, su dolabı gibi, asla durmaksızın döner.
Cehalet tek köküdür; ondan arzu doğar, ondan da eylemler.

4.7. Bu yüzden kişi, cehaletin yok edilmesi için daima çaba göstermelidir,
Çünkü cehalet yok edildiğinde, dünyaya geliş meyveli hale gelir.

4.8. Böylece insan, insan varoluşunun amaçlarını ve yaşarken özgürleşme durumunu elde eder.
Cehaleti yok etmeye muktedir olan yalnızca bilgidir.

4.9. Cehaletten doğmuş olan eylem, cehaleti yok etmeye elverişli değildir, ey Dağ, çünkü ikisi de birbirine karşıt değildir.
Aksine, cehaletin eylemle yok edileceği umudu boştur.

4.10. İnsanların tekrar tekrar arzuladıkları meyveleriyle birlikte eylemler faydasızdır.
Onlardan ihtiras doğar, ondan kötülük doğar, ondan büyük bir felaket doğar.

4.11. Bu nedenle kişi, tüm gücüyle bilgiyi edinmelidir.
Yine de kutsal metinlerin kendisi, “Burada daima eylem yaparak…” dediği gibi, eylemin gerekliliğini buyuruyor görünür.

4.12. Ancak kutsal metin aynı zamanda, “Kurtuluş gerçekten bilgiden gelir” diye de söyler.
Bundan dolayı bazıları, ikisinin birleştirilmesi gerektiği sonucuna varırlar:
Bilgiye eşlik eden, ona yarar sağlayan bir tamamlayıcı olarak eylem bulunmalıdır.

4.13. Başkaları ise, karşıtlıkları nedeniyle bunun imkânsız olduğunu söylerler.
Kalbin düğümü bilgiyle çözülür; düğüm sıkıyken eylem ortaya çıkar.

4.14. Böylece ikisinin birlikte bir arada bulunması, karşıtlıkları nedeniyle imkansızdır,
Nasıl ki karanlık ve ışık aynı anda görünemezlerse.

4.15. Bu yüzden ey yüce gönüllü, tüm Vedik eylemler
Kalp arındığında son bulur; onları özenle yerine getir,

4.16. Sükûnet, denetim, sabır, dünyadan el çekme ve iyilik ortaya çıkana dek.
Bu noktaya kadar eylemler uygundur, ancak daha ötesi için değil.

4.17. Ve sonra, dünyevi bağları terk ederek, kendini denetim altına almış halde, kişi,
Vedaya iyi vakıf, Brahman'a dalmış bir gurunun yanına, gerçek bir adanmışlıkla gitmelidir.

4.18. Upanişadları her gün ve dikkatle dinlemeli,
"Sen O'sun" gibi yüce sözlerin anlamı üzerinde sürekli tefekkür etmelidir.

4.19. "Sen O'sun" adındaki bu yüce söz, ruh ile Brahman'ın birliğini belirtir.
Bu özdeşlik idrak edildiğinde, kişi korkunun ötesine geçer ve benim öz doğramı üstlenir.

4.20. Önce tek tek sözcüklerin anlamı kavranmalı, sonra tüm cümlenin anlamı anlaşılmalıdır.
Şimdi That (O) sözcüğü, ey Dağ, benim kendimi ifade eder, bu iyice ilan edilmiştir,

4.21. Oysa You (Sen) sözcüğü kesinlikle bireysel ruha gönderme yapar.
İki terimin özdeşliği, bilgelere göre are (dir) kelimesiyle belirtilmiştir.

4.22. Dile getirilmiş iki gönderimin karşıt doğası yüzünden, özdeşlikleri imkansız görünebilir.
Bu nedenle, That ve You terimlerinin, kutsal metinlerde sabitlenmiş ikincil anlamları benimsenmelidir.

4.23. Saf bilinç, her iki terim için ima edilen ikincil anlamdır: böylece onların öz birliği kurulur.
Özsel olmayan farklılıklar göz ardı edilerek birlikleri kavrandığında, kişi ikiliğin ötesine geçer.

4.24. Aynı şekilde "Bu, şu Devadatta'dır" cümlesi de, öğretildiğine göre, ikincil anlamlar kullanır.
Kaba beden ile başlayan üç bedenden özgürleştiğinde, kişi Brahman'da erir.

4.25. Kaba Beden, beşli bileşik kaba unsurlardan doğar.
Bütün eylemlerinin meyvesini o deneyimler ve yaşlılığa ve hastalığa tabidir.

4.26. Özde yanıltıcıdır, ama Maya ile dolu olduğu için gerçek gibi görünür.
Bu, kendi Öz'ümün kaba sınırlayıcı koşuludur, ey Dağların Kralı.

4.27. Bilgi ve eylem organlarının birleşimi, beş nefesle birleşip,
Zihin ve zekâ ile kaynaştığında, İnce Beden ortaya çıkar; bilge olanlar bunu böylece ayırt eder.

4.28. Bileşik olmayan unsurlardan doğan bu Öz'ün İnce Bedeni,
Haz ve acı deneyimleyen ikinci sınırlayıcı koşulumdur.

4.29. Başı olmayan ve tanımlanamaz olan cehalet, üçüncü sınırlayıcı koşuldur;
Bu, ey Dağların Efendisi, Öz'ün Nedensel Beden olarak görünen hali olan bedendir.

4.30. Bu sınırlayıcı koşullar çözüldüğünde, yalnızca Öz kalır.
Beş kılıf, üç bedenin içinde daima bulunur.

4.31. Beş kılıf atıldığında, kişi Brahman olan köke ulaşır,
"Bu değil, şu değil" gibi sözlerle anlatılan ve benim kendi öz şeklimi gösteren o Brahman'a.

4.32. O Öz ne doğar ne ölür; o varlık sahnesine gelmemiştir, çünkü gerçek olan hiçbir şey yokluktan doğmaz.
O doğmamış, ezeli, ebedi, kadimdir. Beden öldürüldüğünde o öldürülmez.

4.33. Öldüren "Ben öldürüyorum" diye inanırsa, öldürülen "Ben öldürüldüm" diye inanırsa,
Her ikisi de Öz'ün öldürmediğini ve öldürülemeyeceğini anlamamış olurlar.

4.34. Her varlığın kalbinde ikamet eden Öz, atomdan daha küçük, en büyükten daha büyüktür.
İhtiraslardan özgür, kederin ötesine geçmiş olan kişi, yaratıcıların lütfuyla o Öz'ü ve yüceliğini görür.

4.35. Öz'ü bir araba sahibi olarak bil, bedeni de araba olarak;
Zekâyı sürücü, zihni de dizgin olarak bil.

4.36. Duyular, derler, atlar olup, duyuların nesneleri onların otlaklarıdır.
Öz, duyular ve zihinle birleşmiş halde, bilgelere göre bir "zevk alan"dır.

4.37. Kim ki, bir yandan, bilgiden yoksundur, o akılsız ve daima kirli kalır;
Böylesi kişi en yüce amaca ulaşmaz, samsara içinde sürüp gider.

4.38. Kim ki, öte yandan, anlayış sahibidir, o zihni yerli yerinde ve daima saftır;
Böylesi kişi, geri dönüşün olmadığı en yüce amaca ulaşır.

4.39. Anlayışı sürücü olarak kullanan ve zihnin dizginlerini denetim altında tutan kişi,
Yolculuğun sonuna varır ki bu da benim kendi yüce halimdir.

4.40. Böylece kişi, Öz hakkında işitme, Öz üzerine düşünme ve Öz'ü Öz aracılığıyla kavrama yoluyla,
Yoğun meditasyonla, özümde Öz olduğumu da idrak etmelidir.

4.41. Son mutlak dalış elde edilmeden önce, mantra'nın iki anlamı üzerine meditasyon yapmak için,
Tanrıçanın kutsal hecesi diye bilinen üç harfli birleşimi, kişinin kendi içinde tefekkür etmesi gerekir.

4.42. h harfi Kaba Bedendir, r harfi İnce Bedendir,
i harfi Nedensel Bedendir. hrim sesinin bütünü ise, Benim aşkın dördüncü halimdir.

4.43. Bu şekilde, kapsamlı bütünün içinde yer alan tohum mantra'nın üçlü unsurlarını ardışık olarak tanıyarak,
Bilge kişi, bütün ile parçaların özdeşliği üzerinde tefekkür etmelidir.

4.44. Yukarıda anlatıldığı biçimde içten bir yoğunlaşmayla dikkatlice odaklanırken, tam bir dalış anından önce,
Gözler kapalıyken, kişi sonra beni, Evrenin Hükümdarı Tanrıçayı tefekkür etmelidir.

4.45. Göğüsten girip çıkan nefesleri, burundan akan solukları dengelemeli,
Duyusal arzularla sarsılmamalı, kusursuz olmalı, kıskançlıktan uzak kalmalıdır.

4.46. İçten bir adanmışlıkla, kalbin sessiz boşluğunda,
"Kapsayıcı" Kaba Öz'ün h harfi olan yönünü, r harfine çözmelidir.

4.47. "Parlak" ruhun r harfi olan ince yönünü, i harfine çözmelidir.
"Akıllı" Öz'ün i harfi olan nedensel yönünü, hrim sesine çözmelidir.

4.48. Bu, "ad" ile "adlandırılan" ayrımının ötesindedir, tüm ikiliklerin ötesindedir.
Kendi içinde tam, sonsuz varlık, bilinç ve mutluluktur. Kişi o gerçeği, bilincin alevli ışığı içinde tefekkür etmelidir.

4.49. Bu meditasyonla, ey Kral, soylu kişi beni doğrudan idrak edecek
Ve sonra benim öz doğrama, çünkü ikimiz de biriz, geri dönüp karışacaktır.

4.50. Bu yogayı uygulayarak, kişi beni yüce Öz olarak idrak eder.
O anda cehalet ve onun tüm sonuçları yok olup gider.

Bölüm 5
Sekiz Uzuvlu / Yılanî Yoga Üzerine Öğreti

Himalaya konuştu:

5.1. "Ey Büyük Kraliçe, bana o yogayı, bütün uzuvlarıyla anlat, ki en yüce kavrayışı bağışlar,
Öyle ki onu uygulamakla, hakikati görmeye ehil hale geleyim."

Tanrıça konuştu:

5.2. Yoganın amacı ne göklerde bulunur, ne yeryüzünde, ne de yeraltında,
Bilgili üstatların yoga diye tanımladıkları, bireysel ruh ile yüce Öz'ün birliğinde bulunur.

5.3. Yoganın uygulamasına engel olan, ey Kusursuz Olan, altı adet engel bulunduğu söylenir.
Onlara arzu ve öfke, açgözlülük ve yanılgı, kibir ve kıskançlık adları verilir.

5.4. Usta yogiler, bu engelleri parçalamak ve birlik hedefi olan amaca ulaşmak için yoganın uzuvlarını kullanırlar.
Bunlar, zapt ve edim, ardından duruş ve nefes denetimidir.

5.5. Duyuları geri çekme, yoğunlaşma, meditasyon ve nihayet tam dalış,
İşte bunlar, yogayı izleyen ustaların uyguladığı sekiz uzuv olarak adlandırılır.

5.6. Can yakmama, doğruluk, hırsızlık etmeme, cinsel perhiz, şefkat, alçakgönüllülük,
Sabır, sarsılmazlık, yemede ölçülülük ve saflık, işte bunlar on zapt ilkesidir.

5.7. Çile, kanaat, iman, sadaka, tanrıyı ibadetle yüceltme,
Kurulu hakikati dinleme, utanma, kavrayış, zikretme ve kurban,

5.8. İşte bunları, ey Dağların Reisi, on edim olarak ilan ediyorum.
Lotus Duruşu, Mutluluk Duruşu, Uğurluluk Duruşu ve ayrıca Elmas Duruşu,

5.9. Ve Kahraman Duruşu, bunlar sırayla temel beş oturuş tarzı olarak ünlüdür.
Ayakların temiz tabanları, uygun biçimde uylukların üzerine yerleştirilerek,

5.10. Kişi, ellerini sırttan çaprazlayarak başparmakları yakalamalıdır,
İşte bu, yogilerin sevdiği ünlü Lotus Duruşudur.

5.11. Ayakların temiz tabanları, uygun biçimde uyluklar ve dizler arasına yerleştirilerek,
Yogi, bedeni dik bir halde oturmalıdır, işte bu Mutluluk Duruşu sayılır.

5.12. Topuklar, perineumun iki yanına sağlam biçimde konularak,
Kişi, elleriyle, ayakların topuklarını, cinsel organın altında sıkıca tutmalıdır,

5.13. İşte bu, yogilerce saygıyla anılan ünlü Uğurluluk Duruşudur.
Ayaklar, dış uylukların yanına yerleştirilerek, parmaklar dizleri kavrar halde,

5.14. Eller sıkıca sabitlenmelidir, işte bu, aşılamaz Elmas Duruşudur.
Bir ayak diğer uyluğun altına, diğer ayak ise kalan uyluğun üzerine konularak,

5.15. Yogi, bedeni dik bir biçimde oturmalıdır, işte bu Kahraman Duruşudur.
Sol kanaldan nefes içeriye, on altı sayım boyunca çekilerek,

5.16. Yogi, onu tam olarak altmış dört sayım boyunca tutmalıdır,
Onu, uygun biçimde, orta kanalda tutarak, sonra yavaşça, otuz iki sayım boyunca,

5.17. Mükemmel yoga bilen kişi, nefesi sağ kanaldan dışarı vermelidir,
Yogaya dair risalelerde yetkin olanların söylediğine göre, nefes denetimi budur.

5.18. Yeniden ve yeniden, uygun sırayla nefes idare edilmelidir.
Yavaş yavaş, uygun olduğu ölçüde, sayım on ikiden on altıya kadar artırılmalıdır.

5.19. Nefes denetimi, mantra tekrarları ve tefekkürlerle birlikte olduğunda, bilge olanlar bunun bir “rahim”e sahip olduğunu söylerler.
Nefes denetimi böyle eşliklerden yoksun olduğunda, onun “rahimsiz” olduğunu kabul ederler.

5.20. Sürekli uygulama yoluyla, kişi, beden terlemeye başladığında, en aşağı düzeydeki başarıdan,
Beden titrediğinde orta düzeye, havalanma gerçekleştiğinde en yüksek düzeye kadar ilerler, böyle öğretilir.

5.21. İnsan, en yüksek düzeyin meyvelerine ulaşana dek sürekli çaba göstermelidir.
Duyular, doğaları gereği, duyusal nesnelerle serbestçe beslenmek isterler.

5.22. Onları, o nesnelerden zorla geri çekmek, duyuları geri çekme diye adlandırılır.
Ayak parmakları, ayak bilekleri, dizler, uyluklar, anüs, cinsel organ, göbek üzerinde,

5.23. Kalp, boyun, boğaz, yumuşak damak ve burun üzerinde,
Kaşların arası, baş, alın ve başın tepesi üzerinde, buyurduğu gibi,

5.24. Hayat nefesini bu noktalara yoğunlaştırmak, yoğunlaşma diye adlandırılır.
Zihni sükûnete kavuşturup saf bilinç içinde içe doğru ikamet ederek,

5.25. Kendi Öz'ü içinde seçilmiş tanrı üzerinde tefekkür etmek, meditasyon diye adlandırılır.
Bireysel Öz ile yüce Öz'ün birliğini daima idrak etmek,

5.26. Tam dalış halidir der bilgeler. Sekiz uzvun doğası böylece anlatılmıştır.
Şimdi sana üstün Mantra Yoga'dan söz edeceğim.

5.27. Beden, ey Dağ, beş unsurdan oluşmuş evrendir derler.
Ruh ile Brahman'ın birliğini barındırır, ay, güneş ve ateşin parlak özleriyle birleşmiş halde.

5.28. Bedende otuz beş milyon ince atardamar olduğu hesaplanır.
Bunların içinde on tanesi ana damar sayılır ve üçü özel önemdedir.

5.29. Omurga içinde bulunan ana damar, ay, güneş ve ateşi barındırır.
Sol tarafta uzanan "Rahatlık Kanalı" beyaz parlar, ayı barındırır.

5.30. Bu damar, görülebilir biçimde tezahür etmiş Şakti'nin kendisi olarak görünür, ilahi ambrosyayı barındırır.
Sağ tarafta bulunan damar, özü erkek olan, güneşi barındıran "Kızılımsı Kızıl Kanal"dır.

5.31. Tüm parlak ışıktan oluşmuş olan "Pek Lütufkâr Kanal" ise ateşi barındırır.
Onun ortasında, irade, bilgi ve eylemle nitelenmiş "Güzel, Alacalı Kanal" bulunur.

5.32. İçeride, on milyon güneş gibi parlayan "Öz Var Olan İşaret" yer alır.
Onun üzerinde, h ve r harfleriyle başlayıp nazal m ile biten, Maya'nın tohum mantrası vardır.

5.33. Onun üstünde, alev gibi görünen, kan kırmızı renkte, Sarmal Yılan bulunur.
Onun, Tanrıçanın ta özü olduğu söylenir, ey Dağların Reisi, coşkun vecd ile genişler.

5.34. Onun dışında, v'den s'ye kadar harflerle bezenmiş, altın rengine sahip, dört yapraklı lotus bulunur.
Bu lotus, ergimiş altına benzeyen bir lotus olarak böyle tefekkür edilmelidir.

5.35. Onun üzerinde, ateşe benzeyen ve elmas gibi ışıldayan altı yapraklı lotus vardır,
b'den l'ye kadar olan altı harfle bezenmiştir; bu, üstün "Kendi Yurdu Merkezi"dir.

5.36. En alttaki, kök merkez, tüm altı lotusu taşır ve bu yüzden "Kök Destek Merkezi" olarak bilinir.
"Kendi Yurdu Merkezi"ne gelince, "Yüce İşaret"in "kendi yurdu" olduğu için bu ad verilmiştir.

5.37. Onun üstünde, göbek bölgesinde bulunan, parlak "Mücevher Dolu Merkez" yer alır.
Bir bulut gibi, bir şimşek çakışı gibi parlak, büyük bir ışıltıdan oluşmuştur.

5.38. Bu lotus, bir mücevher gibi ışıldar, bu nedenle "Mücevherli Lotus" diye adlandırılır.
On adet yaprağa sahiptir, d'den ph'ye kadar harflerle bezenmiştir.

5.39. Vishnu bu lotus üzerinde ikamet eder, böylece insan burada Vishnu'nun bir tecellisini görebilir.
Onun üstünde, yıldızlar ve güneş gibi parlayan "Çalınmamış Ses Lotus"u yer alır.

5.40. Yaprakları, k'dan th'ye kadar harflerle bezenmiştir.
Onun ortasında, on bin güneş gibi parlayan "Bana İşareti" bulunur.

5.41. Bu merkez, ses formundaki Brahman'dan oluşur; orada, çalınmamış olsa da ses idrak edilir.
Bu nedenle bilgeler ona "Çalınmamış Ses Lotus"u derler.

5.42. Orası, en yüce Kişi'nin ikamet ettiği, mutluluğun makamıdır.
Onun üzerinde, "Lekesiz" diye bilinen on altı yapraklı lotus yer alır.

5.43. On altı ünlü harfle birleşmiş halde, duman rengine bürünmüş ve son derece parlaktır.
Ruh burada, yüce Öz'ü görerek saflık kazandığı için,

5.44. "Lekesiz Lotus" diye adlandırılır. Aynı zamanda gayr-i maddi ve son derece harika olarak bilinir.
Onun üstünde, yüce Öz'ün ikamet ettiği "Emir Merkezi" yer alır.

5.45. Buyruklar orada alınır, bu yüzden "Emir Merkezi" diye adlandırılır.
Bu lotus, h ve ksh harfleriyle bezenmiş, iki yapraklı ve pek göz alıcıdır.

5.46. Onun üzerinde "Kailasa Merkezi", onun da üzerinde "Tıkanma Merkezi" yer alır.
İşte sana, kararlı olan sana, destek merkezlerini böylece anlatmış bulunuyorum.

5.47. Onların üstünde, bin yapraklı lotusa sahip, ilksel noktanın makamı bulunduğu söylenir.
Böylece tüm o üstün yoga yolu bütünüyle açığa konmuştur.

5.48. Önce, yogik denetimle nefes alarak, zihin Kök Destek üzerine odaklanmalıdır.
Anüs ile cinsel organ arasında, Sarmal Yılan diye bilinen Şakti ikamet eder. Onu sıkıştırıp uyandırmak gerekir.

5.49. Sonra kişi, gizemli işaretleri sırayla delerek, onu ilksel noktanın en yüksek merkezine kadar götürmelidir.
Orada o en yüce Şakti'nin, Shiva ile birleşmiş olduğunu tefekkür etmelidir.

5.50. Bu birleşmede, ergimiş kırmızı lake benzeyen bir ambrosya özsuyu ortaya çıkar,
Bu özsu, yogada başarı bağışlayan Şakti Maya'ya içecek olarak sunulmalıdır.

5.51. O aşağıya inen özsu ırmağını, altı merkezin hükümran tanrılarına sunmak suretiyle onları hoşnut eden bilge biri,
Sonra onu aynı yol üzerinden tekrar Kök Destek Merkezi'ne geri götürmelidir.

5.52. Bu türden bir ruhsal uygulamanın her gün icra edilmesiyle,
Daha önce yanlış telaffuz edilmiş tüm mantraların, kesinlikle etkili hale geleceği kesindir.

5.53. İnsan, yaşlılık, ölüm ve benzeri sıkıntılarıyla dünyevi varoluş bağından kurtulur.
İlahi Dünya Annesi olan bana hangi nitelikler aitse,

5.54. İşte aynı o nitelikler, kusursuz biçimde, ulaşıma ermiş adepte yerleşecektir.
Böylece, ey çocuğum, nefes üzerinde yoğunlaşmanın üstün pratiğini anlatmış bulunuyorum.

5.55. Şimdi de dikkatle dinle, sana başka bir yoğunlaşma pratiği anlatacağım.
Zihni, mekân ve zamanın ötesine geçmiş Tanrıça olan benim üzerimde sabitleyerek,

5.56. Ruh ile Brahman'ın birliğini idrak etmek suretiyle hızlıca benimle birleşir insan.
Ama zihin kirliyse, kişi derhal başarıya ulaşamaz.

5.57. O zaman yogi, Uzuvdan Uzva Meditasyon'u uygulamalıdır:
Ey Dağ, benim cazibeli uzuvlarım, ellerim, ayaklarım ve benzerleri üzerinde,

5.58. Mantralara iyi vakıf olan usta, zihni odaklamalı, her bir uzvu tek tek, sırayla bütünüyle kavramalıdır.
Zihin böyle arındırıldıktan sonra, yogi, tüm formum üzerinde yoğunlaşmalıdır.

5.59. Zihin, ben, ilahi bilinç olan Tanrıça içine çözülene dek, ey Dağ,
İyi yetişmiş usta, onaylanmış mantrayı, kurban sunularıyla birlikte zikretmeye devam etmelidir.

5.60. Mantra uygulamasıyla birlikte yürütülen yoga sayesinde, kişi bilinebilecek olan her şeyi idrak etmeye ehil hale gelir.
Mantra yogasız etkisizdir; yoga da mantrasız etkisizdir.

5.61. İkisini birleştirmek Brahman idrakine götürür.
Nasıl ki karanlık bir evdeki bir çömlek, bir lamba sayesinde görülebilirse,

5.62. Maya tarafından gizlenmiş olan Öz de, mantra aracılığıyla böylece aşikâr olabilir.
Şimdi, uzuvlarıyla birlikte bütün yoga pratiğini açıklamış bulunuyorum.

5.63. Bu, yalnızca bir öğretmenin talimatıyla öğrenilebilir, milyonlarca kitaptan değil.

Bölüm 6
Yogaların Amacı: Brahman Bilgisi

Tanrıça konuştu:

6.1. Az önce anlatılan yogaları geliştirerek, ey Kral,
Doğru duruşu alıp, içten bir adanmışlıkla, benim Brahman'ın gerçek biçimi olduğumu tefekkür etmelidir kişi.

6.2. O, apaçıktır, sağlamca yerleşiktir, gerçekten de varlıkların kalplerini doldurur, büyük temeldir.
Üzerine, hareket eden, nefes alıp veren ve göz kırpan her şey yerleşmiştir.

6.3. Onu hem var hem yok, en çok arzu edilen, yüce ve insan anlayışının ötesinde olarak bil.
Işıklı olan, küçükten de küçük olan, dünyaların ve onların sakinlerinin kök saldığı şey,

6.4. İşte bu yok olmayan Brahman'dır; o, hayat ilkesi, söz ve zihindir.
Bu gerçektir, ölümsüz olandır; bil ki, ey iyi efendi, delip geçmen gereken budur.

6.5. Upanişadların büyük silahını yay olarak alıp, meditasyonla iyice bilenmiş oku teleğe takarak,

Zihni o Brahman'ı tefekkür içinde toplayarak ger, bil ki, ey iyi efendi, yok olmayan gerçek hedef odur.

6.6. Om hecesi yaydır, Öz ok, Brahman ise hedef diye adlandırılır.
Yoğunlaşan biri onu delecektir. Ok gibi, kişi onunla birleşecektir.

6.7. Gök, yer ve atmosfer, ayrıca zihin ve tüm nefesler onun içinde dokunmuştur;
Yalnız onu biricik Öz olarak bil; öteki tasavvurları bırak, çünkü bu, ölümsüzlüğe giden köprüdür.

6.8. Bedendeki ince kanalların, tekerleğin göbeğindeki teller gibi birleştiği yerde,
Öz içeride dolaşır, çeşitli kiplerde görünerek.

6.9. Om'u Öz olarak tefekkür et; sen karanlığın ötesindeki uzak kıyıya varışta esenlik bulasın.
Brahman'ın parlak şehrindeki boşlukta, Öz yerleşiktir.

6.10. Zihinle doldurulmuş, nefesleri ve bedeni yöneten, kalbi ele geçirerek maddi biçimde ikamet eder.
Bilge olanlar, kavrayışlarıyla, parlakça ışıldayan bu mutluluk dolu ölümsüzü tanırlar.

6.11. Kalbin düğümü çözülür, tüm kuşkular yok edilir,
Ve insan eylemlerinin bağlayıcı sonuçları, o Öz, yüksek ve alçak olan her iki yönüyle görüldüğünde geçip gider.

6.12. En yüce altın kılıfın içinde, lekesiz, bölünmez Brahman ikamet eder.
O parlaktır, ışıkların ışığıdır; Öz'ü bilenler onun ne olduğunu bilirler.

6.13. Orada ne güneş parlar, ne ay ve yıldızlar, ne de bu şimşekler ışıldar, ateş bile hiç söz konusu değildir.
Her şey, yalnız ondan sonra parlar; onun ışığıyla bu dünyanın tamamı görünür hale gelir.

6.14. İşte bu Brahman ölümsüzdür; önde Brahman, arkada Brahman, sağda ve solda Brahman vardır;
Yukarıya ve aşağıya uzanır. Bütün evren, en yüce olan bu Brahman'dan ibarettir.

6.15. Brahman'ı bu şekilde idrak eden, insanların en üstün olanıdır, bütünüyle tamamlanmıştır.
Brahman'a karışmış ve dingin halde, ne yas tutar ne de arzular.

6.16. Kuşkusuz korku, mutlaka bir başkasından doğar, ey Kral;
Başka birinin yokluğunda, kişi korkuya kapılmaz.

6.17. Ben hiç kimseden ayrı değilim ve hiç kimse de benden ayrı değildir.
Gerçekten ben o kişiyim ve o kişi gerçekten benim; bunu kesin kabul et, ey Dağ.
Beni bilen bir insan neredeyse, insan beni orada görür.

6.18. Ben hiçbir kutsal yerde ikamet etmem, ne de Shiva'nın dağ konutunda, ne de Vishnu'nun cennetinde;
Yine de beni bilen kişinin lotus kalbinin ortasında ikamet ederim.

6.19. Beni bilen bir kişiye yalnızca bir kez ibadet etmek bile,
Bana milyonlarca kez ibadet etmekle aynı meyveyi verir.
Kişinin soyu arınır, annesi bütünüyle mutlu olur,

6.20. Ve kalbin saf bilince çözüldüğü zaman, bütün yeryüzü kutsanmış olur.
Ey Dağların En Üstünü, sorduğun Brahman bilgisi,

6.21. Onu tümüyle anlattım; söylenecek başka hiçbir şey yoktur.
Bu öğreti, içi adanmışlıkla dolu, iyi karakterli en büyük oğula,

6.22. Ve uygun yaradılışlı bir öğrenciye açıklanmalıdır, ama başka hiç kimseye asla değil.
Tanrı'ya en yüce derecede adanmış olan ve guruyu da Tanrı gibi gören kimse için,

6.23. İşte bu anlatılmış hususlar böyle bir soylu ruh için açık hale gelir.
Bu bilgiyi öğreten gerçekten yüce Rabbin kendisidir,

6.24. Ki öğrencinin cömertliğini asla ödeyemeyeceği odur.
Ruhsal bilgi yoluyla doğuş bahşedenin, babadan bile üstün olduğu söylenir,

6.25. Çünkü baba tarafından sağlanan doğuş yok olur, ama öğretmen tarafından sağlanan asla yok olmaz.
"Öğretmene asla zarar verme" diye buyurur bir kutsal öğüt, ey Dağ.

6.26. Böylece din yasası, ruhsal bilgi bahşeden gurunun en yüce olduğunu hükme bağlar.
Shiva gazaba geldiğinde guru kurtarabilir; guru gazaba geldiğinde ise Shiva kurtaramaz.

6.27. Bu yüzden, ey Dağ, kişi tüm gücüyle kutsal guruyu hoşnut etmelidir.
Beden, zihin ve sözle yaptığı her şeyi guruya adayarak, bu şekilde yoğunlaşmış halde kalmalıdır.

6.28. Aksi halde nankör olur ve nankörlük için hiçbir kefaret yoktur.
İndra, onu başını uçurmakla tehdit ederek, bu bilgiyi Atharvana'ya açıklamıştı.

6.29. Atharvana bunu iki Aşvin'e açıkladığında, İndra onun başını kesti.
At başının yok edilmiş olduğunu gören, mükemmel, ilahi hekimler olan iki Aşvin,

6.30. Bilge'nin asıl başını yeniden yerine koydular.
İşte Brahman bilgisinin ulaşılması güç olmasının nedeni budur, ey Dağların Reisi.

6.31. Kim ona ulaşırsa, o kişi kutludur ve bütünüyle tamamlanmıştır, ey Dağ.

Bölüm 7
Adanma Yogasında Öğreti

Himalaya konuştu:

7.1. Bana odaklanan adanma yolunu açıkla, ey Anne. Böyle bir adanmayla, tutkularla dolu sıradan bir kişide
En yüce bilgi kolayca gelişir.

Tanrıça konuştu:

7.2. Kurtuluşa götüren, bana ait üç meşhur yol vardır, ey Dağlar Kralı:
Eylem Yogası, Bilgi Yogası ve Adanma Yogası, ey iyi efendi.

7.3. Bu üçünün içinde sonuncusu, uygulanması her bakımdan en kolay olanıdır,
Doğal olarak kalbe hitap eder, bedeni ya da zihni hırpalamaz.

7.4. İnsanlar tarafından uygulanan adanma, Doğa niteliklerine göre üç çeşittir.
Bir kişi, hileye başvurarak başkalarına kötülük etmeye niyetli,

7.5. Ve kindar ve çabuk öfkelenen biri ise, cehalet niteliğiyle belirlenen bir adanma uygular.
Zarar vermeyi amaçlamayan, yalnız kendi iyiliğini düşünen kişi ise,

7.6. Her zaman şehvetli olup ün arayan ve hazları kapmaya çalışan,
Benden şunu ya da bunu almak için beni yoğun bir şekilde tapınan,

7.7. "Benim, kendi varlığından ayrı olduğum" gibi sahte ayrımlar kuran budala kişi,
Ey Dağların Reisi, tutku niteliğiyle belirlenen adanmayı uygular.

7.8. Eylemlerin meyvelerini kötülüklerden arınmak için bana, Yüce Hükümdara sunan,
"Veda'nın buyurduğu eylemleri hiç tökezlemeden yerine getirmeliyim" diye düşünen,

7.9. Bu şekilde ikna olmuş ama yine de sahte ayrımlara tutunan,
Tüm işleri sevgi duygusuyla yapan kişi, ey Dağ, erdem niteliğiyle belirlenen adanmayı uygular.

7.10. Bu sonuncusu, hâlâ sahte ayrımlara tutunmakla birlikte, en yüce adanmaya götürür.
Ama ilk iki adanma türü en yüce olana götürmez, böyle anlaşılır.

7.11. Şimdi dikkatle dinle, en yüce adanma türünü açıklayacağım.
Benim erdemlerimi sürekli dinleyen ve isimlerimi tekrar eden,

7.12. Benim uğurlu nitelikler hazinesi olduğumu zihninde tutan,
Dikkati sürekli sabit olup yağ gibi kesintisiz akan bir akış gibi yoğunlaşan,

7.13. Bu eylemlerinde hiçbir gizli amacı olmayan,
Kurtuluşun hiçbir biçimini istemeyen, ister yanımda yaşamak olsun, ister gücümü paylaşmak, ister benliğime karışmak, ister cennetimde oturmak olsun,

7.14. Bana hizmet etmekten daha iyi hiçbir şey bilmeyen,
Kul ve efendi anlayışını koruyan, böylece kurtuluşu bile arzulamayan,

7.15. Sadece beni en yüce sevgiyle düşünüp coşkuyla hatırlayan,
Beni asla kendinden ayrı bilmeyen, hiçbir ayrımı tanımayan,

7.16. Varlıkları benim tezahürlerim olarak gören,
Diğer benlikleri kendi Benliği gibi seven,

7.17. Sahte ayrımlar yapmayan, saf bilincin evrenselliğini idrak eden,
Her yerde ve her zaman tüm varlıklarda tezahür eden benim her yerde hazır özümü gören,

7.18. En düşük kasttan olanı bile onurlandırıp saygı gösteren, ey Efendi,
Farklılık duygusunu terk edip hiç kimseye kötülük dilemeyen,

7.19. Benim kutsal bölgelerimi görmeye ve adanmışlarımı görmeye istekli olan,
Ve benim ibadetimde kullanılan mantraları ve ritüelleri anlatan kutsal metinleri dinlemeye hevesli olan, ey Hükümdar,

7.20. Beni sevgiyle dolduran bir kalbe sahip olan, bedeni sürekli sevinçle titreyen,
Gözleri sevgi yaşlarıyla dolu, sesi titreyen,

7.21. Bu coşkulu duygularla, ey Dağların Reisi, beni
Dünya rahmi, her şeyin nedeni ve hükümdar olarak ibadet eden,

7.22. Benim görkemli ritüellerimi, hem düzenli hem de ara sıra olanları,
Daima adanmayla ve hiçbir cimrilik yapmadan yerine getiren,

7.23. Benim festivallerimi görmeye ve onlara katılmaya can atan,
Böyle arzular kendiliğinden doğunca sürekli harekete geçen, ey Dağ,

7.24. İsimlerimi yüksek sesle söyleyerek dans eden,
Kendisini unutarak ve bedeni hatırlamayarak,

7.25. Geçmiş karmanın meyvelerini olması gereken olarak kabul eden,
Bedeni koruma düşüncesiyle kaygılanmayan,

7.26. İşte böyle bir kişi ben, Tanrıça, dışında hiçbir şeyi düşünmediği en yüce adanmayı uygular.

7.27. İçinde böyle en yüksek adanma gerçekten doğan kişi, ey Dağ,
Sonra benim saf bilinç olan özümde çözülür.

7.28. Bilgi, adanmanın nihai hedefi olarak ilan edilir,
Ayrıca tutkuların sönüşünün de; çünkü hem adanma hem de tutkular bilgi ortaya çıktığında tamamlanır.

7.29. Adanma tamamıyla gerçekleşmiş olsa bile, ey Dağ, kişi
Geçmiş karmanın etkileri elverişli değilse benim bilgime erişemeyebilir ve Mücevherli Ada'ya gider.

7.30. Oraya varan kişi, her türden zevklerle karşılaşır ama onlara kayıtsız kalır,
Ve sonunda, ey Dağ, saf bilinç olan özümün tam bilgisine ulaşır.

7.31. Böylece kişi sonsuza dek özgür olur; kurtuluş yalnız bilgiden doğar, başka hiçbir şeyden değil.
Bu dünyada, kalpte yerleşik içteki Benliği idrak eden,

7.32. Benim saf bilincime dalan kişi, yaşam nefeslerini yitirmez.
Brahman olan, Brahman'ı bilen kişi Brahman'a ulaşır.

7.33. Bir nesne cehalet yüzünden kaybolabilir, tıpkı insanın boynundaki altını unutması gibi;
Cehaleti yok eden bilgi sayesinde, aranan nesne yeniden bulunur.

7.34. Benim özüm, bilinen ve bilinmeyenden farklıdır, ey En Yüce Dağ.
Bir aynada olduğu gibi bu öz, bedene bürünmüş Öz içinde açıkça yansır;
Atalar âleminde ise, suda olduğu gibi belirsizce yansır.

7.35. Gölge ile ışık arasındaki fark ne kadar açıksa,
Aynı şekilde, benim dünyamda ikiliği dağıtan bilgi de o kadar açıktır.

7.36. Ölürken tutkuları sönmüş ama bilgiden yoksun biri,
Tüm bir çağ boyunca yaratıcı Tanrı Brahma'nın dünyasında kalacaktır.

7.37. O kişi, erdemli ve saygın bir ailede yeniden doğacak,
Ve ruhsal disiplin uyguladıktan sonra bilgiye erişecektir.

7.38. Bilgi, ey Kral, birçok doğuş boyunca ortaya çıkar, tek bir doğuşta değil;
Bu yüzden tüm gayretinle bilgiyi edinmeye çalış.

7.39. Yoksa büyük bir kayıp olur, çünkü insan doğumu elde edilmesi güçtür.
Brahman doğmak bile zordur, Veda'ya erişmek daha da zordur.

7.40. Sükûnetle başlayan altı erdemi fark etmek, yogada başarıya ulaşmak,
Ve mükemmel bir öğretmen bulmak, bunların hepsi hayatta zor elde edilir,

7.41. Duyuların keskinliği ve bedenin arınması da öyle.
Birçok doğumla kazanılan erdem sayesinde, kişi kurtuluşu arzu eder.

7.42. Ruhsal disiplinin meyvelerine eriştikten sonra bile,
Bilgiyi aramayan kişi, doğumun sağladığı fırsatı heba eder.

7.43. Bu nedenle, ey Kral, tüm gücünle bilgiyi aramalısın;
O zaman kişi elbette her an at kurbanının meyvesini elde eder.

7.44. Süt içinde gizlenmiş saf yağ gibi, bilgi de her varlıkta bulunur;
Zihni çırpma çubuğu olarak kullanarak sürekli çalkalamak gerekir.

7.45. Bilgiye erişen bütünüyle tamamlanır, işte Veda'nın anlamı budur.
Her şeyi kısaca anlattım; daha ne duymak istersin?

Bölüm 8
Adanma Yogasında Daha Fazla Öğreti: Tanrıçanın Kutsal Mekanları, Ayinleri ve Şenlikleri

Himalaya konuştu:

8.1. Ey Tanrıların Hükümdarı, bu yeryüzünde hangi kutsal ikametgâhlar görülmelidir?
Hangileri üstün, arındırıcı ve Tanrıçayı en çok hoşnut eden yerlerdir?

8.2. Hangi ayinler doyum sağlar, ayrıca hangi şenlikler?
Bir insanın bütünüyle tamamlanmış olmasını sağlayan bu hususların hepsini bana anlat, ey Anne.

Tanrıça konuştu:

8.3. Her mekân benim ikametgâhımdır ve görülmeye değerdir, tüm anlar ayin icrası için uygundur,
Ve ben bütün zamanları ve mekanları kapladığım için, şenlikler herhangi bir vesileyle düzenlenebilir.

8.4. Yine de adanmışlarımı sevdiğim için, daha belirli konuşacağım.
Sözlerime dikkatle kulak ver, ey Dağların Kralı.

8.5. Kolapuram, Lakshmi'nin daima yaşadığı büyük bir ikametgâhtır.
Matripuram, Renuka'nın ikamet ettiği ikinci seçkin meskendir.

8.6. Tulajapuram üçüncüsüdür, Saptashringa ise bir diğeri.
Hingula büyük bir ikametgâhtır, Jvalamukhi de öyledir.

8.7. Orada Shakambhari'nin baş ikametgâhı, Bhramari'nin ise seçkin ikametgâhı vardır.
Orada Shri Raktadantika'nın ikametgâhı vardır, Durga'nınki ise bir başkasıdır.

8.8. Vindhyachalanivasini'nin ikametgâhı en seçkin olandır.
Orada Annapurna'nın büyük ikametgâhı ve aşılamaz Kanchipuram vardır.

8.9. Orada Bhimadevi'nin baş ikametgâhı ve Vimala'nın ikametgâhı,
Ve Shri Chandrala'nın büyük ikametgâhı ile Kaushiki'nin ikametgâhı da vardır.

8.10. Mt. Nila'nın zirvesinde Nilamba'nın baş ikametgâhı vardır,
Ayrıca Jambunadeshvari'nin ikametgâhı ve güzel Shrinagara vardır.

8.11. Guhyakali'nin büyük ikametgâhı Nepal'de kurulmuştur,
Minakshi'nin yüce ikametgâhı ise Chidambaram'dadır, böyle ilan edilmiştir.

8.12. Sundari, Vedaranya'nın büyük ikametgâhında oturur.
Yüce Shakti, büyük ikametgâhını Ekambaram'da kurmuştur.

8.13. Mahalasa baş bir ikametgâhtır, Yogeshvari'ninki ise bir başkasıdır.
Ve Nilasarasvati'nin ikametgâhı, Çinliler arasında ünlüdür.

8.14. Bagala'nın Vaidyanatha'daki ikametgâhı en seçkin kabul edilir.
Mücevherli Ada ise benim yurdumdur, geleneklerin bildirdiği üzere, ben orada uğurlu ve görkemli Bhuvaneshvari olarak ikamet ederim.

8.15. Tanrıçanın rahminin kutsal bölgesi olan Kamakhya, uğurlu Tripurabhairavi'nin mekanıdır.
Bu, yeryüzündeki kutsal mekanların en iyisidir ve burada Mahamaya ikamet eder.

8.16. Her ay Tanrıçanın bizzat âdet döneminde ikamet ettiği yer burası olduğu için,
Yeryüzünde bundan daha iyi bir ikametgâh yoktur.

8.17. Oradaki tüm tanrılar dağ biçimini almışlardır.
Büyük tanrılar bile o dağların içinde ikamet ederler.

8.18. Bütün yeryüzü orada Tanrıçanın özüdür, bilge olanlar böyle düşünür.
Kamakhya'daki bu rahim kutsal bölgesinden daha iyi bir ikametgâh yoktur.

8.19. Gayatri'nin baş ikametgâhı, uğurlu Pushkara'dır, böyle ilan edilir.
Amaresha'da Chandika ikamet eder, Prabhasa'da ise Pushkarekshini bulunur.

8.20. Büyük ikametgâh Naimisha'da Devi Lingadharini vardır.
Puruhuta Puskaraksha'dadır, tıpkı Rati'nin Ashadhi'de olması gibi.

8.21. Büyük ikametgâh Chandamundi'de Dandini Parameshvari vardır.
Bharabhuti'de Bhuti, Nakula'da ise Nakuleshvari ikamet eder.

8.22. Chandrika Harishchandra'dadır, Shrigiri'de ise Shankari vardır, gelenek böyle söyler.
Japyeshvara'da Trishula ikamet eder, Sukshma ise Amratakeshvara'dadır.

8.23. Shankari Mahakala'dadır, Sharvani, Madhyama adlı yerde bulunur.
Kedara denilen kutsal bölgede, Devi Margadayini ikamet eder.

8.24. Bhairava adlı yerde Bhairavi bulunur, Gaya'da ise geleneklere göre Mangala vardır.
Sthanupriya Kurukshetra'dadır, Svayambhuvi ise Nakula'dadır.

8.25. Kanakhala'da Ugra ikamet eder, Vishvesha Vimaleshvara'dadır.
Attahasa'da Mahananda vardır, Mahendra'da ise Mahantaka.

8.26. Bhima'da Bhimeshvari'nin olduğu ilan edilmiştir, Vastrapatha adlı ikametgâhta,
Bhavani Shankari'nin bulunduğu ilan edilir, Rudrani ise Ardhakotika'dadır.

8.27. Avimukta'da Vishalakshi ikamet eder, Mahalaya'da Mahabhaga bulunur.
Gokarna'da Bhadrakarni oturur, Bhadra ise Bhadrakarnaka'dadır.

8.28. Utpalakshi Suvarnaksha'dadır, Sthanvisha ise Sthanu adlı bir yerde.
Kamalalaya'da Kamala vardır, Prachanda Chagalandaka'dadır.

8.29. Kurandala'da Trisandhya ikamet eder, Makota'da ise Mukuteshvari bulunur.
Mandalesha'da Shandaki ikamet eder ve Kali Kalanjara'dadır.

8.30. Shankukarna'da Dhvani'nin bulunduğu ilan edilmiştir, Sthula, Sthulakeshvara'da ikamet eder.
Bilgelerin lotus kalplerinde ise Parameshvari olan Hrillekha ikamet eder.

8.31. Yukarıda ilan edilen bu yerler Tanrıçaya en sevgili olanlardır.
Önce bu çeşitli kutsal yerlerin özel erdemlerini dinlemelidir, ey En Yüce Dağ.

8.32. Sonrasında Tanrıçaya önceden belirlenmiş biçimde ibadet edilmelidir.
Ya da, ey En Yüce Dağ, tüm kutsal bölgeler Kashi'de bulunduğundan,

8.33. Kişi orada sürekli yaşamak isteyebilir, Tanrıçaya hizmete dalmış halde.
Bu ikametgâhları görmekle, Tanrıçanın isimlerini durmaksızın zikretmekle,

8.34. Onun lotus ayaklarını tefekkür etmekle, kişi bağlardan kurtulur.
Kim ki şafak vakti kalkıp Tanrıçanın bu isimlerini zikrederse,

8.35. Tüm günahlar o anda, tam o anda, ey Dağ, kül olur gider.
Ölüler için sunu anında, bu kutsal isimler Brahminlerin huzurunda okunmalıdır;

8.36. Tüm atalar özgür kılınır ve en yüce hâle giderler.
Şimdi sana ayinleri anlatacağım, sen ki kararlı iradeye sahipsin.

8.37. Hem kadınlar hem de erkekler onları özenle uygulamalıdır.
"Sonsuz Kutsamalar Ayini" denen üçüncü gün gözetimi, "Mutluluk ve Refah Ayini" ile birlikte,

8.38. Ve ayrıca "Serinletici Haz Veren Ayin" diye adlandırılan ayin, hepsi ayın üçüncü günü yerine getirilmelidir.
Sonra Cuma Ayini, Karanlık On Dördüncü Gün Ayini,

8.39. Salı Ayini ve ayrıca Akşam Ayini vardır.
Bu ayinde tanrı Mahadeva, Tanrıçayı tahtına oturtur

8.40. Ve gecenin başında, diğer tanrılarla birlikte onun önünde dans eder.
Bu ayinde, kişi alacakaranlıkta oruç tutmalı ve akşamleyin Uğurlu Tanrıçaya ibadet etmelidir.

8.41. Bu ayin her on beş günde bir kez tutulmalıdır ve Tanrıçanın hoşuna gider.
Ayrıca bana özellikle sevgili olan Pazartesi Ayini de vardır, ey Dağ.

8.42. Bu ayinde kişi, Tanrıçaya ibadet ettikten sonra geceleri yemek yemelidir.
Ve bana son derece hoş gelen iki "Dokuz Gece Ayini" kutlaması vardır.

8.43. Aynı şekilde, ey Efendi, hem düzenli hem de ara sıra yapılan başka ayinler de vardır.
Kim bu ayinleri, yalnızca beni hoşnut etmek için, bencilce olmayan bir tarzda icra ederse,

8.44. Benimle birlik elde eder. Böyle bir kişi bana adanmıştır, bana sevgilidir.
Ayrıca, ey Efendi, Salıncak Şenliği gibi önde gelen şenlikler de kutlanmalıdır.

8.45. Hem Uykuya Yatma Şenliği hem de Uyanış Şenliği icra edilmelidir.
Ve benim Arabam Şenliği ve Yasemin Şenliği yapılmalıdır,

8.46. Ve aynı şekilde Shravana ayında hoş olan İplik Sunma Şenliği de yapılmalıdır.
Sadık kulum, diğer büyük şenlikleri de her zaman böyle icra etmelidir.

8.47. Adanmışlarımı ve ayrıca iyi giyimli
Genç kızları ve küçük oğlanları, onları benden başkası saymayarak, sevinçle doyurmalıdır.

8.48. Maddi külfeti umursamadan, onlara çiçekler ve benzeri şeylerle ibadet edilmelidir.
Her yıl, tüm bu işleri yorulmadan ve adanmışlıkla yerine getiren kimse,

8.49. Kutludur ve bütünüyle tamamlanmıştır. Böyle bir kişi gerçekten lütfuma layıktır.
Beni hoşnut eden her şeyi kısaca anlattım.

8.50. Bu talimatları asla bir mürit ya da adanmış olmayan kimseye açıklama.

Bölüm 9
Tanrıçanın Vedik ve İçsel İbadet Biçimleri

Himalaya konuştu:

9.1. Ey Tanrıların Tanrıçası, Büyük Hükümdar, Merhamet Okyanusu, Anne,
Şimdi ibadetinin doğru şeklini ayrıntılarıyla açıkla.

Tanrıça konuştu:

9.2. Ey Kral, Ana'yı hoşnut eden ibadet biçimini açıklayacağım.
Büyük saygıyla dinle, ey Dağların En Yücesi.

9.3. Benim ibadetim iki çeşittir, dışsal ve içsel.
Dışsal olanın da iki çeşidi olduğu söylenir, Vedik ve Tantrik.

9.4. Vedik ibadetin de, kullanılan imge türüne göre iki biçimi vardır, ey Dağ.
Vedik ritüel, Vedalara başlatılmış olanlar tarafından icra edilmelidir.

9.5. Tantrik ritüel ise, Tantrik öğretilere başlatılmış olanlar tarafından benimsenmelidir.
Bu ibadetin gizini bilmeyen ve böylece ona aykırı davranan biri,

9.6. Aptalca davranır ve tam bir felakete düşer.
Şimdi yukarıda sözü edilen ilk tür Vedik ibadeti anlatacağım.

9.7. Ey Dağ, benim o yüce biçimimi bizzat gözlerinle gördün,
Sayısız başı ve gözleriyle, sayısız ayaklarıyla,

9.8. Her şeye kadir, bütün eylemlerin ardındaki itici güç olan, diğer tüm biçimlerin ötesindeki o biçimi.
Kişi onu sürekli olarak ibadet etmeli, ona eğilmeli, onu düşünmeli ve hatırlamalıdır.

9.9. Bu, benim ilk tür ibadete ait olan biçimimdir, ey Dağ.
Sakin ve zihnen derli toplu bir halde, kibir ve gururdan uzak,

9.10. O imgeye tümüyle odaklanmalı, onu onurlandırmalı ve yalnızca ona sığınmalısın.
Onu zihninde gör, çağır ve her an onu tefekkür et.

9.11. Dalgınlık olmadan, sevinçle ve sevgiyle kalbini bana yönelterek,
Adak törenleriyle ibadet etmeli ve çile ve adaklarla beni bütünüyle hoşnut etmelisin.

9.12. Böylece, lütfumla, dünyevi varoluşun bağlarından kurtulacaksın.
Bana tam odaklanmış, kalpleri bana bağlı olanlar en iyi adanmışlar sayılır.

9.13. Onları bu dünyasal varoluştan hızla kurtaracağıma söz veriyorum.
Eylem eşliğinde yapılan meditasyonla ya da adanma eşliğinde bilgiyle

9.14. Bana daima ulaşılabilir, ey Kral, fakat yalnız eylemle asla.
Doğru eylemden adanma doğar, adanmadan ise yüce bilgi doğar.

9.15. Vedik vahiy ve kutsal yasa, doğru eylemin kabul edilen kaynaklarıdır.
Diğer dinsel eserlerin ise yalnızca doğru eylemin bir yansımasını ortaya koyduğu söylenir.

9.16. Her şeyi bilen ve her şeye kadir olan benden Veda ortaya çıkmıştır.
Bende cehalet bulunmadığından, Vedik vahiyde yetke eksik değildir.

9.17. Kutsal yasalar, Vedik vahiyden doğar ve onun anlamını kavrar.
Böylece Manu'nun kutsal yasası gibi yasa metinleri ve Vedik vahiy yetkili kabul edilir.

9.18. Bazı yerlerde zaman zaman Tantraların başka bir yetke oluşturduğu ima edilir.
Tantralar doğru eylemden söz eder fakat bunu yalnızca kısmen yapar ve bu nedenle Vedalara başlatılmış olanlarca güvenilir sayılmazlar.

9.19. Diğer yazarların öğretileri cehalete köklüdür.
Cehaletin bozucu kusuru nedeniyle, sözleri yetkeden yoksundur.

9.20. Bu nedenle, özgürleşmeyi arzulayan biri, doğru eylem konusunda tamamen Vedaya dayanmalıdır.
Çünkü dünyada bir kralın buyruğu asla göz ardı edilmezse,

9.21. Benim, Evrensel Hükümdar olarak ilan ettiğim Vedik vahiy biçimindeki buyruğum da insanlarca kolayca göz ardı edilemez.
Buyruğumun korunması için,

9.22. Brahmin ve savaşçı sınıflarını yarattım.
Bu nedenle, Vedik vahiyde cisimleşmiş buyruğumu doğru davranışın sırrı olarak bilmelidir.

9.23. Ne zaman ki doğrulukta bir düşüş, ey Dağ,
Ve doğruluktan sapma meydana gelirse, o zaman çeşitli kılıklar alırım.

9.24. Ve bu, tanrıların ve demonların farklı talihleriyle ilişkilidir, ey Kral.
Doğru davranmayanları eğitmek için her daim

9.25. Herkesi duydukça dehşete düşüren cehennemler sağlamışımdır.
Vedik doğruluğu bırakıp başka bir yola sapanlar,

9.26. Kral tarafından ülkesinden sürülmelidir.
Brahminler onlarla konuşmamalı, iki kez doğmuş olanlar onlarla birlikte yemek yememelidir.

9.27. Bu dünyadaki çeşitli diğer dinsel incelemeler
Vedik vahiy ve kutsal yasaya karşıt olduklarında tamamen yanlıştır.

9.28. Vamalara, Kapalaklara, Kaulakalara ve Bhairavalara ait kutsal yazılar
Shiva tarafından yalnızca yanılsama amacıyla yazılmıştır, başka hiçbir nedenle değil.

9.29. Daksha, Bhrigu ve Dadhicha'nın lanetleri yüzünden,
En üstün Brahminler yanmış ve Vedik yoldan dışlanmıştır.

9.30. Onları adım adım kurtarmak için, her daim
Shaiva ve Vaishnava, ayrıca Saura ve Shakta

9.31. Ve Ganapatya kutsal yazıları Shiva tarafından oluşturulmuştur.
Bunların içinde, zaman zaman Vedaya karşı olmayan bölümler bulunur.

9.32. Veda'ya başlatılmış bir Brahmin, Veda'dan farklı amaçları olan metinlere asla yetkili değildir.
Veda'ya yetkili olmayan biri ise bu diğer metinlere yetkili olabilir.

9.33. Bu yüzden bir Veda başlatılmışı, tüm gönlüyle Vedaya bağlı kalmalıdır.
Doğru eylemle desteklenen bilgi, yüce Brahmanı açığa çıkarır.

9.34. Tüm arzuları bırakıp yalnızca bana sığınarak,
Tüm varlıklara şefkat gösterip öfkeyi ve kibri geride bırakarak,

9.35. Kalplerini bana verip yaşam enerjilerini bana adayarak, kutsal bölgelerimi anlatan hikayelerden hoşlanarak,
Böylece inzivaya çekilmişler, orman sakinleri, ev sahipleri ve öğrenciler,

9.36. Her zaman, adanmayla, kozmik ihtişamıma odaklanan o yogayı uygulamalıdır.
Bu şekilde her daim dalmış olanların cehaletten doğan zihinsel karanlığını,

9.37. Bilgi güneşiyle dağıtacağım, hiç şüphesiz.
İşte bu, Vedik ibadetin ilk biçimidir, ey Dağ,

9.38. Özünde kısaca anlatılmıştır. Şimdi ikinci türünü dinle.
Bir ikon içinde, hazırlanmış toprak üzerinde, güneşin ya da ayın yuvarlağında,

9.39. Suda, "Bana Sembolü" diye bilinen bir taşta, bir kutsal diyagramda, bir kumaşta,
Ya da insanın kendi kalbinin uğurlu lotusunda, yüce Tanrıçayı tefekkür etmelidir.

9.40. O, ince niteliklerle donanmıştır, şefkatle doludur, gençtir, şafak kızıllığına benzer,
Güzelliğin özüdür, her uzvu hoş ve zariftir.

9.41. Tutku duygusuyla doludur ve adanmışlarının acıları onu daima üzer,
Şefkate eğilimlidir, saçlarında hilal taşıyan Annedir.

9.42. Bir kement ve bir çekiç (ya da kanca) tutar, diğer elleriyle lütuf ve korkusuzluk işareti yapar, kendisi mutluluğun cisimleşmiş halidir.
Kişi elinden geldiği kadar sunularla ona ibadet etmelidir.

9.43. İçsel ibadete hazır olana dek,
Kişi bu dışsal ibadeti sürdürmeli, ancak hazır olduğunda onu bırakmalıdır.

9.44. Geleneksel olarak içsel ibadet, saf bilince çözülmeyi içerir.
Sınırsızlıktan yoksun olmayan saf bilinç, benim en yüce biçimimdir.

9.45. Bu nedenle farkındalığını herhangi bir kavramsal dayanak kullanmadan, saf bilinç olan biçimime sabitle.
Saf bilincin dışında görünen ve yanılsamadan oluşan dünya görünümü yanlıştır.

9.46. Bu nedenle dünya görünümünü dağıtmak için, tanıklık eden yüce öz biçimindeki Benlik üzerine
Şüphesiz ve yoga ile disipline edilmiş bir kalple tefekkür etmelidir.

9.47. Şimdi, o halde, dışsal ibadetin son türünü uzun uzun anlatacağım.
Dikkatle dinle, ey Dağların En Yücesi.

Bölüm 10
Tanrıça İbadetinin Tantrik Biçimi ve Yüce Tanrıçanın Ortadan Kayboluşu

Tanrıça konuştu:

10.1. Şafakta kalkarak, başın tepesindeki parlak lotusu hatırlamalıdır,
Kafur gibi parlayan o lotusu. O lotus üzerinde kişi, kendi kutsanmış gurusunun biçimini anımsamalıdır,

10.2. Hoşnut, iyi niyetli, parıldayan süslerle bezenmiş, eşine kavuşmuş halde.
Bilge kişi önce onlara eğilir, sonra Sarmal Yılan Tanrıçayı anımsayarak şöyle düşünür:

10.3. "Yükselişinde parlak biçimde ışıldar, inişinde nektar gibi görünür,
Mutluluk biçiminde orta kanalda dolaşan o kadına sığınırım."

10.4. Böylece tefekkür ederek, içteki alevde ikamet eden,
Sonsuz varlık, bilinç ve mutluluk olan benim biçimime odaklanmalı ve bana meditasyon yapmalıdır. Ardından, kişisel arınma ile başlayan tüm o ritüeller tamamlanmalıdır.

10.5. En iyi Brahmin, beni hoşnut etmek için kutsal ateşe adaklar sunmalıdır.
Ateş sunusundan sonra sağlam bir oturuşa yerleşmeli ve ibadet törenini tamamlamaya niyet etmelidir.

10.6. Önce kişi kendi içinde madde unsurlarını arıtmalıdır. Sonra beden üzerine alfabenin içine gömülü anne güçlerini yerleştirmelidir.
Ardından her zaman Hrillekha mantrasında yer alan anne güçleri bedene yerleştirilmelidir.

10.7. Harf h, Kök Destek Merkezi'ne sabitlenmeli, harf r kalbe,
Harf i iki kaşın arasına, bütün Hrim hecesi ise başın tepesine yerleştirilmelidir.

10.8. Sonra tüm diğer gizemli yerleştirmeler bitirilmelidir, bunlar bu mantra ile güç kazanacaktır.
Bilge kişi ayrıca, bedenin içinde, adalet ve benzeri niteliklerden oluşan bacaklara sahip kutsal tahtamı hayal etmelidir.

10.9. Ardından bilge kişi, nefesle genişlemiş
Kalp lotusunda, beş cesedin tahtı olan kutsal dinlenme yerimde, Yüce Tanrıçayı, yani beni tefekkür etmelidir:

10.10. Brahma, Vishnu, Rudra, İshvara ve Sadashiva.
Bu beş büyük ceset ayaklarımın altında bulunur.

10.11. Onların doğası beş unsurun doğasıdır, ayrıca beş bilinç halinin de doğasına sahiptirler.
Ben ise tezahür etmemiş bilinç biçiminde, onların tümünü bütünüyle aşarım.

10.12. Bu nedenle, Shakti Tantralarına göre, sonsuza dek tahtımı oluşturmuşlardır.
Yukarıdaki meditasyonları tamamladıktan sonra kişi, zihinsel sunularla bana ibadet etmeli ve zikir (tekrar) uygulamalıdır.

10.13. Bu zikrin meyvelerini kutsanmış Tanrıça olan bana sunmalıdır. Sonra genel su sunusunu hazırlamalıdır.
Ardından serpmeye mahsus kabı ortaya koymalı ve ibadette kullanılacak malzemeleri,

10.14. O su ile, koruyucu füze mantrasını okurken arıtmalıdır. İbadet eden kişi,
Hemen çevresindeki mekânı güvence altına almalıdır. Sonra öğretmene eğilerek,

10.15. Onun rızasını aldıktan sonra dıştaki sunak üzerine odaklanmalıdır.
Kalpte tefekkür edilmiş olan o ilahi ve hoş biçimimi anımsayarak,

10.16. Yaşam aşılayan çağırma ilahisini kullanarak beni o sunağa davet etmelidir.
Oturak, davet, saygı sunusu, ayak yıkama suyu ve ağız çalkalama suyu,

10.17. Banyo, bir takım elbise, her türden süs,
Güzel koku ve çiçekler, bunların hepsi, kişinin kendi adanmışlığından esinlenerek, gerektiği gibi Tanrıçaya sunulmalıdır.

10.18. Kutsal diyagramda ikamet eden koruyucu tanrılara ibadet, gerektiği gibi yapılmalıdır.
Onlara her gün ibadet edemeyen biri, bunu yapmak için Cuma gününü ayırmalıdır.

10.19. Yardımcı tanrıları, baş tanrıçanın görkeminin tezahürleri olarak görmelidir.
Ve alt âlemler de dahil olmak üzere tüm evreni, onun görkemiyle doldurulmuş bilmelidir.

10.20. Yine, baş tanrıçaya, çevresindeki tanrılarla birlikte,
Güzel kokular, esanslar ve benzeri şeylerle, hoş kokulu çiçekler de dahil olmak üzere,

10.21. Ayrıca yiyecek ve serinletici su, baharatlı betel ve çeşitli armağanlarla ibadet edilmelidir.
Sonra senin düzenlediğin, bin adımı içeren ilahimi okuyarak beni hoşnut etmelidir.

10.22. “Ben, Rudralarla birlikte…” sözleriyle başlayan ilahimi ve koruyucu mantramı, ey Efendi,
Hrillekha Upanişadı’ndan, diğer adıyla Devi Atharva Shiras’tan gelen mantralarla birlikte okumalıdır.

10.23. Bu büyük gizli sözler ve büyük mantralarla kişi beni yeniden ve yeniden hoşnut etmelidir.
Kalbi coşkun aşkla taşan kişi, Dünya Anası’ndan bağışlanma dilemelidir.

10.24. Bütün uzuvlarında sevinç ürpertileri titrerken, konuşamaz halde, gözleri yaşlarla dolu,
Kişi, dans, şarkı ve diğer şenliklerin gürültülü sesleriyle beni tekrar tekrar neşelendirmelidir.

10.25. Bütün Vedalarda ve tüm Puranalarda
Gerçekte ben yüceltilirim, bu nedenle bunları okuyarak beni hoşnut etmiş olursun.

10.26. Bana her gün, beden dahil tüm mülklerini sunmalıdır.
Ardından günlük ateş sunusunu yerine getirmelidir. Sonra Brahminlere, iyi giyinmiş bakire kızlara,

10.27. Genç erkek çocuklara, yoksullara ve diğerlerine, onların Tanrıçanın ta kendisi oldukları düşüncesiyle yiyecek vermelidir.
Kişi eğilmeli ve sonra onu uğurlamalıdır, onu tekrar kalbine geri götürmelidir.

10.28. Bütün ibadetimi, ey kararlı olan, Hrillekha mantrası ile yerine getirmelidir.
Hrillekha, tüm mantraların en yüce yöneticisi kabul edilir.

10.29. Ben, bir ayna içindeymiş gibi, sürekli Hrillekha'da yansırım.
Bu nedenle, Hrillekha okunarak ne sunulursa, tüm mantralarla sunulmuş olur.

10.30. Öğretmeni süsler ve benzeri şeylerle onurlandırdıktan sonra kişi tam doyuma ulaşacaktır.
Uğurlu, dünyayı büyüleyen güzellikteki Tanrıçaya kim bu tarzda ibadet ederse,

10.31. O kişi için hiçbir şey, hiçbir yerde, hiçbir zamanda ulaşılması güç değildir.
Bedenden ayrıldığında, o kişi mutlaka benim Mücevherli Adamıma (Mücevherli Ada'ya) gidecektir.

10.32. O kişi, Tanrıçanın biçimini taşıyan biri olarak tanınabilir. Tanrılar sürekli o kişiye eğilir.
İşte ey Kral, Yüce Tanrıçaya ibadet usullerini sana böylece anlattım.

10.33. Bunların hepsini ayrıntısıyla düşün. Ve kendi yeterliliğine uygun olarak,
Bana ibadet et. Böylece bütünüyle tamamlanmış olacaksın.

10.34. Benim Ezgim'in öğretileri, asla bir mürit olmayan birine söylenmemelidir.
Aynı şekilde, adanmışlığı olmayan, iki yüzlü ya da kötü yürekli olana da verilmemelidir.

10.35. Bunu açıkça sergilemek, bir annenin göğüslerini ortaya sermesine benzer.
Bu yüzden her durumda bu, her zaman itinayla korunmalıdır.

10.36. Bu, hepsi iyi huylu, düzgün giyinen ve Tanrıçaya adanmış iseler,
Coşkulu bir öğrenciye ve en büyük oğula verilebilir.

10.37. Ölüler için yapılan sunu zamanında, Brahminlerin huzurunda bu metin okunmalıdır.
Tüm atalar hoşnut olacak ve en yüce makama gideceklerdir.

Vyasa konuştu:

10.38. O görkemli olan, sözünü bitirdi ve sonra gözden kayboldu,
Tanrıçayı gördükleri için tüm tanrılar sevinç içinde coştular.

10.39. Daha sonra, Himalaya'ya Haimavati adlı tanrıça olarak doğdu,
Ki o, Gauri adıyla ünlenecekti. Shiva'ya eş olarak verildi.

10.40. Ardından Skanda doğdu, Taraka'yı öldüren oydu.
Daha önce, okyanusun çalkalanması sırasında, ey Kral, kıymetli mücevherler ortaya çıkmıştı.

10.41. O sırada tanrılar, refahı Lakshmi biçiminde elde etmek için hevesle Tanrıçayı övdüler.
Sonra, tanrılara lütufta bulunmak için Lakshmi bizzat ortaya çıktı.

10.42. Tanrılar, onu Vishnu'ya eş olarak verdiler, böylece onun zihni huzura kavuştu.
İşte, ey Kral, sana bu yüce Tanrıça yüceltmesini anlattım,

10.43. Gauri ve Lakshmi'nin doğumlarını konu alan ve tüm arzuları yerine getiren bu anlatıyı.
Bu anlattığım gizli sırrı, her yerde, herkese ifşa etme.

10.44. Bu Ezgi'nin gizli sırrını itinayla koru.
Sana kısaca, sorduğun bütün soruları yanıtladım, ey Kusursuz Olan.

10.45. Bu anlatı arındırıcıdır, kutsayıcıdır ve ilahidir.
Daha başka ne duymak istersin?

Sözlük

Aşağıdaki temel terimler, çoğu bütün Hindu geleneğinde de yaygındır, öncelikle Devi Gita'daki kullanımlarına göre tanımlanmıştır. İngilizce anahtar kelimeler, çoğu zaman birden çok Sanskritçe terimi çevirmek için kullanılır. Parantez içindeki Sanskritçe sözcükler, metinde tanımlanan genel fikri karşılamak için en sık kullanılan teknik terimlerdir.

ÇÖZÜNME (samadhi): yoğun zihinsel yoğunlaşma; Bilgi Yoganın dördüncü ve doruk aşaması, aynı zamanda Sekiz-Uzuvlu Yoganın sekizinci ve son basamağı. Hem kişinin meditasyon nesnesine zihinsel olarak tamamen dalmasını, hem de mutlakla çözünmeyi ya da onunla birlik halini ifade eder.

EYLEM (karma): eylem, iş, ritüellerin icrası; ayrıca bu tür eylemlerin sonuçları ya da karmanın meyvesi, bir yaşamdan diğerine taşınan sonuçlar. Cehalet ve arzudan köklenen eylem, ruhu ölüm ve yeniden doğuş döngüsüne bağlar. Eylem cehaleti yok edemez, fakat görev ve kutsal ritüeller gibi emredilmiş eylemler, kopukluk ve sevgi dolu hizmet ruhuyla icra edildiğinde, cehaleti tek başına yok edebilen hikmete (bilgeliğe) götürebilir. Hikmet, kısmen, ruhun eylemin faili olmadığı, çünkü ruhun saf ruh olarak her zaman eylemsiz olduğu gerçeğini idrak etmektir.

BEDENLER: Koza Beden (karana-deha, "neden-beden"), aynı zamanda Tezahür Etmemiş (avyakrita) olarak anılır; İnce Beden (sukshma-deha) ya da Dünya Ruhu (sutratman); ve Kaba Beden (sthula-deha) ya da Kozmik Beden (viraj). Tanrıçanın bu üç bedeni, evreni, en ince ve tezahür etmemiş madde/enerji biçimlerinden en maddi, en kaba biçimlere doğru aşamalı şekilde ortaya çıkarmak için kullandığı kozmik katalizörler ve mekanizmalardır. Tanrıça, fiziksel evrenle özdeşliğinin özünü göstermek için, oldukça ürkütücü Kaba Bedenini, yani Viraj'ı, bhaktalarına ayrıca gösterir. Her bireyin içinde buna tekabül eden üç mikroskobik beden daha vardır ve bu üçünün, saf bilinçteki kaynaklarına doğru geriye doğru çözünüp geri çekilmesi, kişinin kendi bedeninde yaratılışın tersine çevrilmesi anlamına gelir; bu da nihai kurtuluşa denktir.

BRAHMAN: mutlak, sonsuz ruh, nihai gerçeklik. Bir bakımdan tarif edilemezdir, ne şu ne bu olarak tanımlanır (neti neti). Öte yandan, sonsuz varlık (sat), bilinç (cit) ve mutluluk (ananda) olarak betimlenir. Yüce Benlik (Atman) ile ve Büyük Tanrıça ile özdeştir. Bazen dört çeyrekten oluştuğu söylenir, bunlar dört bilinç haliyle (uyanıklık, rüya, derin uyku ve ötesindeki dördüncü hal) ve yine üç kozmogenik bedenle (Koza, İnce ve Kaba) bağlantılı dört yaratılış aşaması ve üçün ötesindeki aşkın kaynak ile ilişkilendirilir. Brahman ile özdeşliğin idraki, Bilgi Yoganın nihai hedefidir.

BRAHMIN (brahmana): en yüksek, rahip sınıfının bir üyesi; savaşçılar ve tüccarlar/çiftçilerle birlikte üç "iki kez doğmuş" sınıftan biridir. Brahminler, toplum genelinin ruhsal ideallerinin ve ahlaki değerlerinin hakemleridir, bu nedenle doğru davranışın örnekleri olarak hareket etmelidirler. Özellikle dinî törenlerde onurlandırılmaları gerekir.

SARMAL YILAN – COILED SERPENT (kundalini): Serpentin (Yılanî) Yogaya göre, Tanrıçanın kişinin kendi bedenindeki tezahürü. Sarmal Yılan, normalde omurganın tabanındaki en alt psikoenerjik merkezde uyur halde yatar. Serpentin Yoga uygulamasında Sarmal Yılan, nefes denetimi ve yoğunlaşma yoluyla uyandırılır ve omurganın ortasındaki mistik kanaldan başın tepesine kadar yükseltilir, orada Shiva ile birleşir. Ardından tekrar taban merkeze geri indirilir ve yogi uygulayıcının bedenini ruhsal, zihinsel ve maddi enerjileriyle doldurur; böylece fiziksel bedeni, Tanrıçanın kendisiyle özdeş tam bir ilahi varlığa dönüştürür.

BİLİNÇ, SAF (caitanya, cit, samvit): nesnesiz saf farkındalık, ben ile öteki arasında hiçbir ayrım duygusunun bulunmadığı farkındalık. Bu tür ikiliksiz bilinç, Brahman'ın özelliğidir ve Tanrıçanın özünün ya da en yüksek doğasının karşılığıdır. Tüm maddi gerçekliğin ondan türediği ya da ondaki tezahürlerden oluştuğu gerçek, gerçekten budur. Bu saf bilince ulaşmak, yaşamın en yüce amacıdır.

ADANMA (bhakti): sevgi dolu teslimiyet ve kişisel bir tanrıya, burada Tanrıçaya sığınma. Devi Gita, doğada bulunan niteliklere (gunas) göre dört dereceli bir adanmışlık tarif eder. Cehalet niteliğinin baskın olduğu durumda, adanmışlık, başkasına zarar verme ve aldatma arzusundan doğar. Tutku niteliğinin baskın olduğu durumda ise kişisel çıkar ilk harekettir. Erdem niteliğinin baskın olduğu durumda, özgecil hizmet belirleyici güdüdür. Adanmışlık, niteliklerden tamamen arındığında en yüksek durumdadır ve kişi ile başkaları arasında ya da kişi ile Tanrıça arasında hiçbir ayrım duygusu kalmaz. Bu en yüksek adanmışlık hali, bir yandan tüm varlığın birliğinin farkındalığındaki kayıtsızlığı ile, bir yandan da Tanrıçaya coşkulu biçimde sunulan tutkulu, sevgi yüklü hizmetin vecdli haliyle, oldukça paradoksal biçimde betimlenir.

İKİLİK (dvaita): evrenin tekil kaynağı olan Brahman'ın karşısında, bu dünyanın türemiş alanı. Advaita okulunda, özne/nesne ayrımı ile işaretlenen ikilik alanı genel olarak yanılsamalı ya da sahte olarak görülür. İkilik, "tek başına, ikincisi olmayan" nihai birliğin, sadece yansımaya ve parçalanmaya uğramış hali olarak kabul edilir. Metindeki birçok pasajda görülen bu bakış açısı, Devi Gita'nın büyük bölümüne nüfuz eden, daha kozmoteist, dünyayı olumlayan Tantrik görüşle gerilim içindedir.

SEKİZ-UZUVLU YOGA (ashtanga-yoga): Patanjali'nin klasik Yoga Sutralarından türemiş kadim psiko-fiziksel deneyim sistemi. Devi Gita'da tanımlanan hedefi, Bilgi Yoganın hedefiyle aynıdır; yani bireysel ruhun (jiva) ve yüce Benliğin (Atman) birliği. Sekiz-Uzuvlu Yoga, meditasyonda kullanılan uygun duruş, nefes denetimi, yoğunlaşma gibi pek çok fiziksel ve zihinsel tekniği sağlar. Madde ve zihinsel enerjileri bedende işleme vurgusuyla, Sekiz-Uzuvlu Yoga, Serpentin Yogada ayrıntılandırılan psiko-fiziksel tekniklere doğal olarak açılır ve onunla yakından ilişkilidir.

BEŞ KILIF (pancha-kosha): gerçek Benliği, çekirdeğinde saklayan ve örten, iç içe geçmiş beş kılıf. Dıştan içe doğru beş kılıf şunlardır: yiyecek kılıfı (annamaya-kosha), nefes kılıfı (pranamaya-kosha), zihin kılıfı (manomaya-kosha), akıl/zekâ kılıfı (vijnanamaya-kosha) ve mutluluk kılıfı (anandamaya-kosha). Beş kılıf, üç kozmogenik bedenin içinde yer alır, yani bu bedenler boyunca dağılmıştır ve bu üç bedenin geriye doğru çözünüp ortadan kaldırılması, beş kılıfın terk edilmesiyle denk tutulur, bu da Brahman'a erişmenin ta kendisidir.

FORMLAR, İKONİK ve ANİKONİK (murti, rupa): Tanrıçanın, bhaktalarına sunuluşunun çeşitli kipleri. Bu biçimlerin (darshana) açığa çıkışı, Tanrıçanın, yalnızca bhaktalarına duyduğu merhametten doğan bir lütuf eylemidir; bhaktalarının sevgileri dışında hiçbir liyakatine bağlı değildir. En yüce tecelli kipi, tüm biçimlerin ötesinde olan biçimsiz, anikonik saf bilinç halidir ve metinde, parlak bir ışık küresi olarak dramatik biçimde temsil edilir. Tanrıçanın iki ana ikon biçimi ise şunlardır: ürkütücü Kozmik Beden ya da Viraj ve her bakımdan iyiliksever, güzel, dört kollu, koruyucu ve uğur getiren güçlerini işaret eden mudralarla donanmış Bhuvaneshvari. Bu üç biçim, özellikle iki ikon biçim, meditasyon ve ibadette görselleştirilecek nesneler olarak da hizmet eder.

GURU: Veda konusunda son derece bilgili ve Brahman konusunda deneyimsel bilgiye sahip ruhsal öğretmen. Böyle bir öğretmen, ruhsal disiplinlerin yürütülmesi için vazgeçilmezdir; çünkü gerekli rehberlik, sadece kitaplardan değil, nitelikli bir öğretmenin ağzından alınabilir. Öğrenci, bedenini ve zihnini bu tür bir öğretmene hizmete bütünüyle adamalıdır, zira gurunun armağanı, Brahman'ın sonsuz bilgisi, ruhsal yeniden doğuşu oluşturur ve bu armağan, bir kimseye fanî olan biyolojik babasının verdiği doğum armağanından çok daha büyüktür.

HRILLEKHA: Bhuvaneshvari'nin tohum mantrasının (bir tanrısallığın tek hecelik işitsel özü) adı. Kelime anlamıyla "kalp (hrid, l'den önce hril- olur) üzerindeki çizik ya da iz" (lekha) demektir. Böylece "kaygı" ya da "arzu" anlamına gelir ve Bhuvaneshvari'nin kalbinin işitsel özünü ve işaretini, bhaktalarına bakma konusundaki kaygılı arzusunu temsil eder. Alternatif olarak, Tanrıçanın, kalbinin oluğunda gözleyen, yaşamın yüce gücü, Tanrıçanın işitsel tezahürü olarak da düşünülebilir. Bu adla anılan özel tohum mantra Hrim'dir (bkz. bir sonraki madde).

HRIM: Bhuvaneshvari'nin tohum mantrası ya da kutsal hecesi; Tanrıçanın temel yaratıcı ve kurtarıcı güçlerini işitsel biçimde tezahür ettiren hece. Tanrıça ibadetinin ritüellerinde sürekli tekrar edilmelidir ve onun varlığını ve güçlerini çağırır. Vedic hece Om'un Şakta karşılığıdır. Om (Aum) gibi Hrim de çoğunlukla bileşenlerine ayrılarak düşünülen bir hecedir; bu bileşenler, kozmogenik bedenler ve bilinç halleri gibi çeşitli üçlü ve dörtlü varlık ve durumlarla ilişkilendirilir. Mantranın harflerinin meditasyonda geriye doğru çözünüp ortadan kaldırılması, bireysel düzeyde kozmogonik sürecin tersine çevrilmesini oluşturur. Bu tersine çevirme, hecenin kendi ilk sesine geri eriyip kaynaşması ile doruğa ulaşır ve böylece Tanrıça ile yeniden birleşme gerçekleşir.

CEHALET: hem kozmogenik hem de kurtuluşla ilgili anlamları olan cehalet ya da yanılsama gücü. Maya'nın yansıtıcı gücüyle yakından bağlantılı olan cehalet, dünyayı görünür kılan kozmogenik güçtür, tıpkı alacakaranlıkta bulanık görülen bir ipte yılanın belirmesi gibi. Ruhların görünür farklılığının ve eylemsiz ruhun üzerine failliğin yanlış şekilde bindirilmesinin nedenidir. Cehalet, arzunun kök nedenidir, ondan da ruhu bağlayan eylemler çıkar. Cehalet, sadece bilgiyle yok edilebilir, eylemle değil; çünkü ruh gerçekte her zaman Brahman'dır ve bu nedenle eylemle elde edilecek bir şey değil, ancak ruh ile mutlağın nihai özdeşliğindeki bilginin idrakiyle kavranabilecek bir hakikattir. Maya gibi cehalet de başlangıçsızdır ve tanımlanamazdır, fakat bir sonu vardır, o da bilgide gelir.

BRAHMAN BİLGİSİ (brahma-vidya): genel anlamıyla bireysel ruh ile mutlak olan Brahman'ın nihai özdeşliğinin kurtarıcı bilgisi. Bu bilginin elde edilmesi, kadim Upanişadların ruhsal hedefidir. Kena Upanişad'da Brahman, Brahman'ı bildiren bilgiyle özdeş hale gelen Uma Haimavati adlı Tanrıça tarafından bilinir kılınır. Devi Gita'da Haimavati ile özdeşleştirilen Tanrıça, yalnızca Brahman'ı açığa çıkaran bilgi olarak değil, aynı zamanda açığa çıkarılan şeyin, yani bizzat Brahman'ın kendisi olarak görülür.

KURTULUŞ (moksha, mukti): olumsuz anlamda, acıyla yoğrulmuş samsara, yani ölüm ve yeniden doğuş döngüsünden kurtuluş; olumlu anlamda, nihai gerçeklikle birlik ve saf bilincin mutluluğunun idraki. Metinde "kurtuluş" için kullanılan yaygın eş anlamlılardan biri "tamamen yerine getirilmiş olma"dır (krita-kritya, sözcük anlamıyla "yapılacak her şeyi yapmış olma"). Devi Gita, teistik okullarda geliştirilmiş bir dizi kurtuluş biçimine atıfta bulunur; bunlar klasik tanımla kısmen gerilim içindedir. Bu teistik biçimler, yüce tanrısallığın huzurunda yaşamak, onun göksel cennetinde ikamet etmek, güçlerini paylaşmak, biçimini üstlenmek ve onunla kaynaşmak gibi halleri içerir; bunlardan sonuncusu klasiğe en yakın olandır, diğerleri ise bhakta ile sevgili tanrısallık arasında bir ayrımı varsayar. Örnek bhakta, görünüşte tüm bu kurtuluş biçimlerine kayıtsızdır, yalnızca Tanrıçaya hizmet etmek ister, her ne kadar bu hizmet kaçınılmaz olarak onunla kaynaşmayla sonuçlansa da. Devi Gita, kurtuluşun, bedenli halde yaşarken elde edilmesi gereken bir şey olduğunu ısrarla dile getirir (jivan-mukti).

MANTRA: çoğu zaman anlam yüklenmemiş, fakat ilişkili oldukları tanrısallıkların mistik güçleriyle titreşen kutsal sesler ve heceler. Mantra, tanrısallığın işitsel bedenlenmesi ya da tezahürü olarak kabul edilir. Mantranın etkinliği, kısmen, potansiyel enerjisini nitelikli bir mürit için açan ve çözen bir guru tarafından doğrudan öğrenciye aktarılmasına bağlıdır. Mantra ayrıca başkaları tarafından kötüye kullanılmasını önlemek için gizli tutulmalıdır. Tohum mantralar, Hrim gibi tek heceli sesler, bir tanrısallığın işitsel özünün güçlü yoğunlaşmalarıdır. Bu tür tohum mantraların tek tek harfleri ve hatta alfabenin tüm harfleri, Tanrıçanın çeşitli fiziksel, zihinsel ve ruhsal enerjilerini temsil eden "Anne Güçler" görünümleriyle, yogik uygulayıcının bedeninin çeşitli bölgelerine ritüel olarak yerleştirilebilir ya da kurulabilir; böylece beden, Tanrıçanın ilahi bedenine dönüştürülür.

MANTRA YOGA: Devi Gita'nın Serpentin Yoga için kullandığı, oldukça esrarengiz bir isimlendirme. Genel olarak Mantra Yoga, çeşitli ritüellerin ve yoga uygulamalarının icrasında kutsal hecelerin tekrarlanmasını içerir. Serpentin Yogadaki ezoterik fizyolojide yer alan, Sarmal Yılan Tanrıçanın "Mantra Bedeni"ni oluşturan psikoenerjik merkezlerde alfabenin harflerinin bulunması, bu adlandırmayı açıklıyor olabilir.

MAYA: Tanrıçanın, kreatif ve yanılsatıcı gücü; ne gerçektir (çünkü bilgiyle sona erer, bu nedenle ebedî değildir), ne de gerçek olmayan (çünkü kısır bir kadının oğlu örneğinde olduğu gibi, tamamen hayali bir varlık gibi etkisiz değildir, aksine etkili bir güce sahiptir). Maya, evrenin hem etkin nedeni hem de maddi nedeni kabul edilir. Şakta çevrelerinde Maya'nın yaratıcı, projeksiyoncu gücüne yapılan vurgu, Maya'nın Advaita düşüncesinde taşıdığı güçlü yanılsamacı çağrışımları geri plana iter. Devi Gita'da Tanrıça, kendisinden yarattığı Maya ile birleşerek dünya tohumuna dönüşür. Maya, ateşteki ısı gibi, ondan ayrılmaz kabul edilir. Yine de Advaita'ya bir selam olarak Maya'nın, Tanrıçadan ayrı olduğu da söylenir, çünkü

algılanabilir ve dolayısıyla saf bilinçten farklı olarak şuursuzdur. Ayrıca Advaita'ya uygun şekilde, Maya, Tanrıçanın evrenin hükümdarını açıkça yansıttığı bir ayna gibi, evrenin alt tabakası olarak da anılır. Cehalet (nescience), Maya'ya paralel mikroskobik bir rol oynar ve Tanrıçayı, bireysel ruh olarak, bulanık biçimde yansıtır. Devi Gita'da Maya, doğanın "aydınlık" niteliğiyle karakterize edilir, cehalet ise doğanın üç niteliğinin (aydınlık, tutku ve karanlık) karışımından oluşur.

SUNU (upachara): ibadet sırasında (puja) bir tanrısallığa sunulan hizmetler ve armağanlar. Sunular genellikle fiilen ve fiziksel olarak yapılır, fakat içsel ya da zihinsel olarak da yerine getirilebilir. Standart sunular listesi, ayak yıkama, yıkama (banyo), yiyecek ve içecek ikramı, giydirme, parfüm, çiçek ve ilahi söyleme ya da tanrısallığın isimlerinin okunması gibi eğlence türlerini içeren on altı kalemi kapsar. Bu sunular, evinize gelen onurlu bir misafire gösterdiğiniz misafirperverlik eylemleri örnek alınarak düzenlenmiştir. Buna göre ibadetin başında tanrısallık, ibadetçinin evine, ritüelde kullanılacak ikon içine geçici olarak yerleşmek üzere davet edilir, sunağa bir oturak verilir ve sözlü olarak selamlanır. Bu karşılama eylemleri, çoğu zaman upacharalar içinde sayılır. İbadetin sonunda tanrısallık saygıyla uğurlanır.

OM (AUM): Brahman'ın kutsal Vedic tohum mantrası ya da hecesi. Mandukya Upanişad'da bileşenleri (a-u-m-sessizlik), Brahman'ın dört çeyreği ya da bilinç halleriyle ilişkilendirilir. Devi Gita'da Om, Tanrıçanın mantrik bir biçimi olarak kabul edilir, Tanrıça ayrıca Hrim hecesinde de cisimleşmiştir (bkz. yukarıda).

DOĞA UNSURLARI (gunas of prakriti): evrenin tüm fiziksel ve zihinsel unsurlarının evriminden sorumlu olan maddesel ilkenin (prakriti ya da Doğa) üç gücü ya da enerjisi. Üç nitelik şunlardır: aydınlık ya da erdemli (sattva), tutkulu, arzulayan ya da etkin (rajas), ağır, uyuşuk ya da cahil (tamas). Bu üç niteliğin karşılıklı etkileşimi, Brahman ya da Benlik ile özdeş olan saf ruha (purusha) karşıt şekilde, evrendeki tüm faaliyet ve değişimin kaynağıdır; saf ruh tek başına bilinçlidir, eylemsizdir ve Doğa'nın dönüşümlerinin tanığıdır. Doğa'nın zihinsel yönleri, ego, zihin ve zekâ gibi, görünüşte bilinçlidir, gerçekte ise sadece saf bilincin ışığını yansıtan, özünde hareketsiz ortamlar olarak görülür. Üç nitelik, sık sık, dördüncüsü niteliklerin tümünün aşılmasıyla ilişkilendirilen üçlü ve dörtlü dizileri sınıflandırmak için kullanılır; bu dizilere, Devi Gita'daki dört adanmışlık türü de dahildir.

DOĞRULUK (dharma): Veda ve Manu'nunki gibi kutsal hukuk el kitaplarında öngörülen uygun davranış; Vedic bilgiye inisiye olanların ve ortopraks, Sağ-El Tantrik yolun takipçilerinin uyması gereken görev. Doğru davranış, kişisel temizliğin bedensel ve zihinsel bir günlük rutinini, ayrıca belli zorunlu ibadet eylemlerini içerir. Devi Gita'ya göre, dünyadaki doğrulukta meydana gelen bir gerileme, Tanrıçanın yeryüzünde ve tüm evrende düzeni yeniden tesis etmek üzere avatarik misyonlarının tetikleyicisidir.

BEN (Atman): saf bilinçten oluşan Tanrıçanın gerçek doğası, Brahman ile özdeş. Bireysel ruh, cehaletin (avidya) karartan ortamında yansıyıp kırılan Benliğin parçalanmış yansımasıdır. Bireysel ruh ve Benliğin özdeşliği, Upanişadların "Sen O'sun" (tat tvam asi) adlı büyük sözüyle ifade edilir. Tanrıçanın açıkladığı üzere "O", bizzat kendisidir ve saf bilinç olan özü, "Sen" yani bireysel ruhun özüyle özdeştir. Benlik, ebedîdir, hiç değişmez ve bu nedenle

eylemsizdir. Doğası mutluluktur. Bireysel ruhun ölümsüzlük arzusu, nihayetinde Benliğe duyulan sevgide köklenir.

YILANÎ YOGA (kundalini-yoga): Tantrik çevrelerde, Patanjali'nin klasik Sekiz-Uzuvlu Yogasının bir uzantısı ya da ayrıntılandırılmış biçimi olarak geliştirilmiş psiko-fiziksel, deneysel bir yoga. Bedende ince enerji kanallarından oluşan gizli bir fizyolojiyi ve omurga boyunca ya da içinde yer alan çeşitli psikoenerjik merkezleri (chakralar) ya da lotusları varsayar. Tanrıçanın kişinin kendi bedenindeki tezahürü olan Sarmal Yılan (kundalini), en alt merkezde, omurganın tabanında uyur halde yatar; nefes denetimi egzersizleri ve zihinsel yoğunlaşma yoluyla uyandırılana dek. Ardından, merkezi kanal boyunca, her bir chakradan yukarı taşınır ve başın tepesinde Shiva ile birleşir; sonra tekrar taban merkeze geri indirilir. Devi Gita'ya göre, Bilgi Yoganın hedefiyle özdeş bir hedefe sahiptir, fakat Serpentin Yoga, nihai olarak bedeni ve dünyayı yeniden kutsallaştırmasıyla, bilgi yolunu aşmış gibi görünür. Bu yeniden kutsallaştırma, Sarmal Yılan'ın iniş yolculuğuyla simgelenir; bu yolculukta Tanrıça, Shiva ile birliktelik içinde üretilen ilahi nektarı, uygulayıcının bütün varlığına yayar ve böylece eski bedeni, Tanrıça ile özdeş yeni bir fiziko-ruhsal varlık olarak yeniden yaratır.

ŞAKTİ: güç, enerji; evrenin mutlak gücü, Tanrıçanın bir niteliği değil, bizzat kendisiyle özdeş olan güç. Shakti, Tanrıçanın bir adı olarak, evreni yaratan, sürdüren ve sonunda yok eden, ardından dünyaları yeniden yaratan yüce kozmik enerjiyi temsil eder. Devi Gita'da Shakti, herhangi bir erkek tanrının sahip olduğu bir güç değildir; hiçbir tanrının eşi değildir, tümünün enerjisidir.

RUH, BİREY (jiva): Benlik'in (Atman) parçalı bir kırılması ya da kırılmış yansıması, nihayetinde onunla özdeş. Ruh, Maya'nın karartıcı gücü nedeniyle, Tanrıça da dahil olmak üzere diğerlerinden ayrı ve farklı görünür. Sonsuz ruhun bireyselleşmiş biçimidir; Tanrıçanın bulanık bir imgesini, cehalet (avidya) aynasında yansıtır. Bu bağlamda ruh, tüm ruhları içeren ve evrenin hükümdarının açık imgesini Maya aynasında yansıtan, sonsuz ruhun bütünleşik biçimi olan evrenin Efendisi ile karşıtlık içinde düşünülür. Ruhun, cehalet yüzünden nasıl aldanmış hale geldiğini anlamak, Brahman'ın kurtarıcı bilgisine ulaşmada ilk adımlardan biridir.

BİLİNÇ HALLERİ (avastha): saf bilinç ve bireyselleşmiş farkındalığın çeşitli hallerde tezahürü; uyanıklık, rüya ve derin uyku dahil. Bu üç hal, saf bilinçle birlikte Brahman'ın dört çeyreği olarak kabul edilir ve üç kozmogenik beden ve onların sonsuz kaynağı gibi diğer üçlü ve dörtlü dizilerle ilişkilendirilir. Sonraki felsefe okulları, bilinç hallerinin sayısını beş ya da daha fazla olacak şekilde genişletmiş, fakat her zaman tümünün ötesinde aşkın bir saf bilinç hali saklı tutulmuştur. Devi Gita'da Tanrıça, Brahman'ın dört çeyreğiyle ve dolayısıyla dört temel bilinç haliyle özdeşleştirilir. Ayrıca sürekli olarak, sürekli dalgalanan daha düşük bilinç hallerinin tanığı olarak görülür.

TANTRA: gerçekliğin, fiziksel, sözlü, zihinsel, psikolojik ve ruhsal unsurlar ve güçler halinde, birbirini karşılıklı olarak içeren bir bütün olarak kavrandığı bir dünya görüşü ve bu görüşe dayalı genel bir ritüelleştirilmiş ruhsal uygulamalar derlemesi. Tantrik bakış, beden ve fiziksel varlıkları, daha yanılsamacı Advaita bakışının yaptığı gibi aşılması gereken engeller ya da yanılsamalar olarak değil, ruhsal dönüşüm sürecine yardımcı olmak üzere ilahi enerjiyle

doldurulmayı bekleyen kaplar olarak görmesiyle ondan ayrılır. Vedic ve Tantrik uygulamalar arasında net bir sınır yoktur, çünkü günümüzde her biri diğerinden sayısız öğeyi özümsemiştir. Bununla birlikte, Serpentin Yoga ile bağlantılı ritüeller ve meditasyonlar, pek çok örtüşmeye rağmen, genellikle Tantrik kökenli kabul edilir. Vedic ve Tantrik otoriteler arasında zaman zaman ciddi gerilimler olmuştur, ancak Vedic yaşam tarzının birçok ortopraks takipçisi, Tantrayı Vedic yolun basit bir uzantısı gibi görür. Devi Gita'nın genel bakışı da budur; Vedic emirlerle uyum içindeki Tantrik metin kısımlarını kabul eder, yalnızca Sol-El Tantralarının norm dışı (antinomi) emirlerini reddeder.

UPANİŞADLAR: Veda'nın son kısmı (bu nedenle "Veda'nın Sonu", ya da "Vedanta" olarak da adlandırılır); Brahman'ın doğasını ve Benlik (Atman) ile bireysel ruh (jiva) arasındaki ilişkisini tanımlayan vahyedilmiş bilgi. Upanişadlar, ruh ile Benliğin nihai birliğini ilan eden "Sen O'sun" gibi büyük sözleri ile ünlüdür. Böyle pasajları dinlemek ve anlamları üzerine düşünmek, Bilgi Yoganın uygulamasında temel adımlardır. Devi Gita'da Tanrıça, özellikle Katha ve Mundaka'dan olmak üzere çeşitli Upanişadlardan birçok dize okur ve onları, kendi ile Brahman'ın özdeşliğini öğreten metinler olarak yorumlar.

VEDA: yüce bilgi, kadim bilge kişiler tarafından "işitilmiş" (shruti) olan en yüksek ve ebedî vahiy. Veda, doğası gereği mantriktir; sözcük ve dizelerinin sesleri, ilahi olanın kutsal işitsel tezahürlerini temsil eder. Veda, ayrıca evrenin doğasını, onun altındaki özü ve insan kurtuluşunun yolunu açığa vuran kutsal hikmettir. Devi Gita'da Veda'nın bizzat Tanrıçadan doğduğu kabul edilir ve bu nedenle yanılmaz sayılır. Veda, dört Veda olarak bilinen sözlü metinlerde cisimleşir ve bu metinler tüm ruhsal ve dünyevi otoriteyi elinde tutar. Terim, bazı bağlamlarda, "Veda'nın Sonu" anlamına gelen Vedanta adıyla da bilinen Upanişadları da kapsar. Veda'nın Tanrıçayı nihai hedefleri olarak ilan ettiği söylenir. Tantralar gibi diğer metinler, yalnızca Veda'ya karşı gelmedikleri yerlerde kabul edilir.

TAPINMA (puja): Tanrıçaya sevgi dolu hizmet içinde zihinsel ve/veya fiziksel olarak icra edilen ritüel eylemler. Bu eylemler, genel olarak Bhakti Yoganın bir parçasıdır ve Tanrıçanın adakları (vrata) ve festivallerinin (utsava) yerine getirilmesinin ayrılmaz unsurlarıdır. Devi Gita, iki genel ibadet türü ayırt eder: içsel ibadet (örneğin, kişinin lotus kalbinde Tanrıçanın zihinsel imgesine zihinsel çiçekler sunmak) ve dışsal ibadet. Dışsal ibadet, Vedic ve Tantrik olmak üzere daha da ikiye ayrılır; Tantrik ibadette, Hindu panteonunun başlıca erkek tanrılarının cesetlerinden oluşan tahtına oturmuş Tanrıçaya odaklanılır. Vedic ibadet ise kullanılan imgeye göre ayrılır: kozmik Viraj biçimi ya da güzel, dört kollu Bhuvaneshvari biçimi. Puja'nın merkezinde, Tanrıçaya sunulan hizmetler ve armağanlar bulunur (bkz. yukarıda Offerings).

YOGA: ruhsal disiplinin genel adı ve bu disiplinin hedefi, yani nihai gerçeklikle birlik. (Bkz. ayrıca özel yogalar.)

EYLEM YOGASI (karma-yoga): eylem meyvesine bağlanmadan yapılan disiplinli eylemin yogası. Bhakti ve Bilgi yogaları ile birlikte üç ana geleneksel ruhsal yoldan biridir ve çoğu zaman onlardan birine tabi kılınır ya da onlara dahil edilir. Devi Gita'da en belirgin biçimde, ritüel eylem yolu olan Kriya Yoga ile temsil edilir. Eylemlerin, Tanrıçaya kopuk, sevgi dolu hizmet ruhuyla icrası, Bhakti Yoganın ayrılmaz bir unsurudur.

ADANMIŞLIK (bhakti-yoga): Tanrıçaya göre üç geleneksel yoldan en kolayı; muhtemelen lütuf idealinin bu yoga içinde ayrılmaz bir unsur olmasından ötürü. Örneğin, Viraj ve Bhuvaneshvari gibi çeşitli biçimlerini, yalnızca bhaktalarına duyduğu sevgi ile ve yalnızca bu sevgi aracılığıyla açığa çıkarır. Bu yoga, tutkularını henüz bütünüyle dizginlememiş olanlar için bile uygundur, çünkü yalnızca kişinin, benliğin tamamen ve bütünüyle teslimiyetiyle Tanrıçaya sığınmasını gerektirir; bu da bireysel benliğin bencil ve iradî itkileri düşünüldüğünde her zaman kolay bir adım değildir. Devi Gita'ya göre Bhakti Yoga, resmî beyanlarda kendi başına bir son değil, en yüce bilgiye ulaşmanın aracıdır. Yine de, daha deneyimsel bir bakış açısından, Tanrıçanın ritüel ibadetine verilen güçlü vurgu düşünüldüğünde, burada açıklanan adanmışlık yolu, fiilî yaşamlarında Devi'nin takipçilerinin çoğunda muhtemelen daha büyük bir rol oynar.

BİLGİ YOGASI (jnana-yoga): saf bilince ve ruh ya da Benlikle Brahman'ın özdeşliğine dair idrake giden yol. Üç büyük geleneksel yogadan biridir ve aday için birtakım ön hazırlayıcı zihinsel ve ahlaki nitelikler gerektirir. Bunlar sükûnet, denetim, sabır, tutkudan arınma ve erdem gibi özellikleri içerir. Bilgi, adanmışlığın en yüce sonu olarak adlandırılır. Adanmışlık yogası, nihayetinde Tanrıçanın Mücevherli Ada cennetine götürür, ancak bilgi olmadan daha ileri gidemez; bilgi yolu ise, nihai saf bilinç idrakine, hatta burada Dünyadayken bile götürebilir. Bilgi yolu üç ana aşamadan oluşur: 1) ruh ile Brahman'ın birliğini gösteren kutsal öğretileri dinlemek; 2) bu tür metinlerin anlamı üzerine düşünmek; 3) bunlar üzerine yoğun meditasyon yapmak.

Seçilmiş Kaynakça

Devi Gita'nın tek tek pasajları ve bunların kültürel ve dinî arka planı üzerine daha derinlemesine çalışma yapmak isteyen okurlar, şu çalışmama başvurabilirler: *The Devi Gita, The Song of the Goddess: A Translation, Annotation, and Commentary* (Albany, State University of New York Press, 1998). Devi Gita'nın tarihsel ve metinsel olarak köklendiği Devi-Bhagavata Purana'nın çözümlemesi için ise *The Triumph of the Goddess, The Canonical Models and Theological Visions of the Devi-Bhagavata Purana* başlıklı çalışmama bakılabilir (Albany, State University of New York Press, 1990). Hint Tanrıçası ve ona ibadet konusunda daha genel tarihsel, mitolojik, ritüel ve teolojik arka plan için aşağıdaki akademik çalışmaları öneriyorum.

Brooks, Douglas Renfrew. *The Secret of the Three Cities, An Introduction to Hindu Sakta Tantrism.* Chicago, University of Chicago Press, 1990.

Coburn, Thomas B. *Devi-Mahatmya, The Crystallization of the Goddess Tradition.* Delhi, Motilal Banarsidass, 1984.

Eck, Diana L. *Darsan, Seeing the Divine Image in India.* 2. gözden geçirilmiş baskı. Chambersburg, Penn., Anima Books, 1985.

Gupta, Sanjukta, Dirk Jan Hoens ve Teun Goudriaan. *Hindu Tantrism.* Handbuch der Orientalistik içinde, bölüm 2, Hindistan, cilt 4, kısım 2. Leiden/Cologne, E. J. Brill, 1979.

Kinsley, David. *Tantric Visions of the Divine Feminine, The Ten Mahavidyas.* Berkeley ve Los Angeles, University of California Press, 1997.

Pintchman, Tracy. *The Rise of the Goddess in the Hindu Tradition.* Albany, State University of New York Press, 1994.